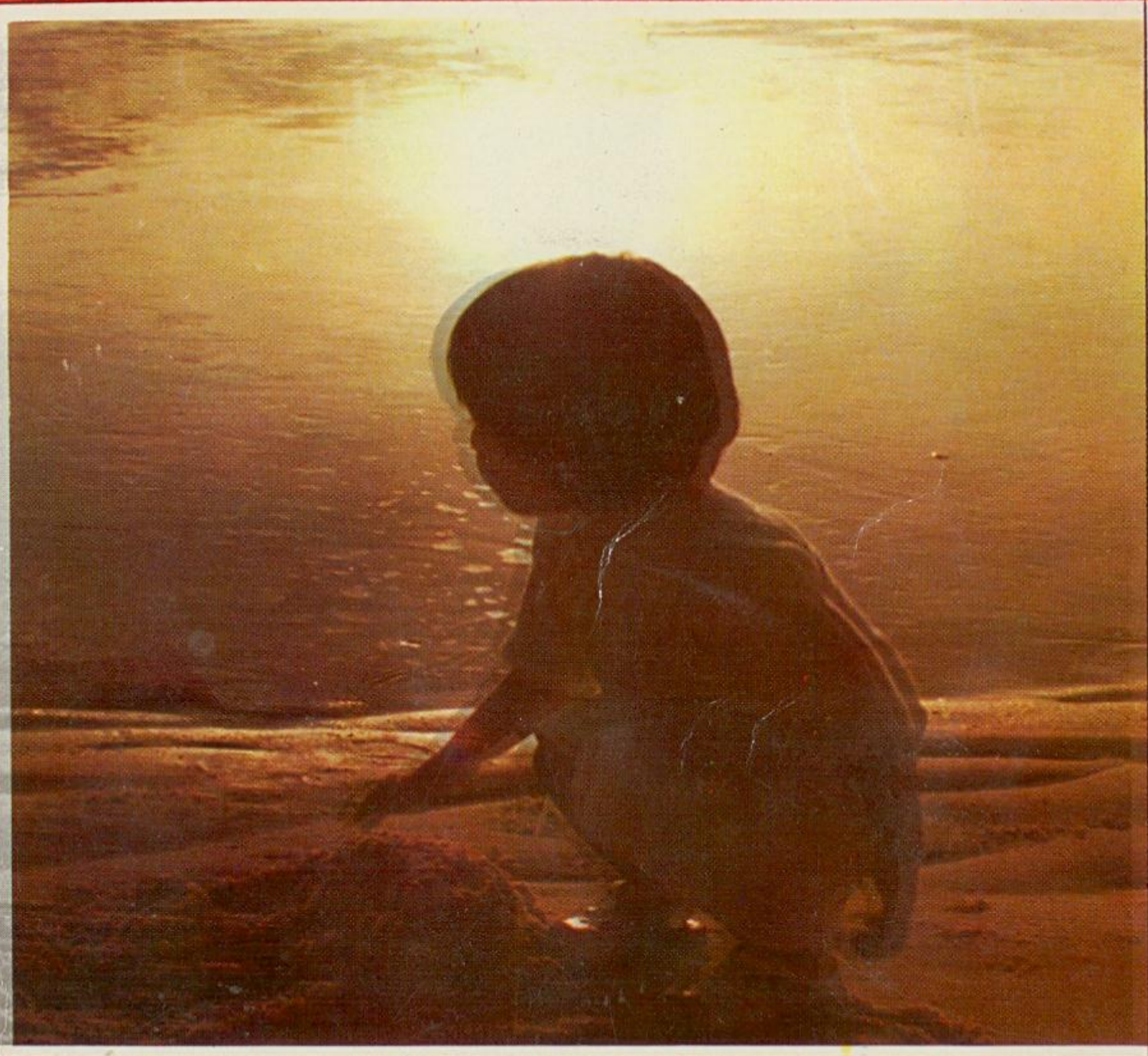

แนวทางสู่อหุตร

จงฝึกเด็กในทางที่เขาควรจะได้เดินไป และเมื่อเขา
เป็นผู้ใหญ่แล้ว เขาจะไม่พรากจากทางนั้น

แนวทางสอนบุตร

เจสซี ยาร์ดี้ : เขียน

กองคริสเตียนบรรณศาสตร์ : จัดพิมพ์และสงวนลิขสิทธิ์

พิมพ์ครั้งที่ 2

พิมพ์ครั้งที่ 1 ค.ศ. 1970

พิมพ์ครั้งที่ 2 ค.ศ. 1979

Translated from
“REARING A DISTINCTIVE CHRISTIAN FAMILY”
By Jessie Yardy

กองคริสเตียนบรรณศาสตร์
28/2 ซอยประชาอุทิศ ถนนประดิพัทธ์ กท.4
โทร.2791523

สารบัญ

คำนำผู้เขียน	หน้า
บทที่ 1 คุณพ่อและคุณแม่	8
บทที่ 2 แบบแผนการประพฤติกของเด็ก.....	17
บทที่ 3 สัมพันธภาพของครอบครัวกับบุตร	24
บทที่ 4 การฝึกสอนบุตร	30
บทที่ 5 การทำโทษ	38
บทที่ 6 เด็กกับพระเจ้า	46
บทที่ 7 การนำบุตรให้ถวายตัวแก่พระเยซูคริสต์.....	55

แนวทางสอนบุตร

กongsคริสเตียนบรรณศาสตร์ จัดพิมพ์และเผยแพร่

ออกแบบปกโดย ธวัช เย็นใจ

ถ่ายภาพปกโดย พร ไพโรทธิย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์จรัสนิทวงศ์

367/18-19 ถนนจรัญสนิทวงศ์ สามแยกไฟฉาย กรุงเทพฯ

นายเล็ก ไชยเทิดธรรม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2522 โทร. 4673374

คำนำผู้เขียน

เนื่องจากเป็นบิดาเลี้ยงเด็กหกคนโดยตนเอง ในเมืองอัมรีประเทศอินเดีย ก็ประสบเหตุชีวิตครอบครัว ของคนในท้องถิ่นเดียวกัน ได้ทำให้ข้าพเจ้าเห็นความจำเป็น ที่จะต้องสอนให้คริสเตียน เข้าใจถึงการดำเนินชีวิตในครอบครัว ตามมาตรฐานที่วางไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ เพราะคริสเตียน ส่วนมาก ในยุคนี้ไม่ทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัวตามที่พระเจ้าได้วางไว้ เลย เมื่อได้แสดงปาฐกถาเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่คริสตจักรอัมรี คริสเตียนหลายคนก็ขอร้องให้ข้าพเจ้าเขียน และจัดทำเรื่องนี้เป็นรูปเล่มขึ้น ซึ่งต่อมา หนังสือเล่มนี้ก็เป็นที่รู้จักในนาม **“การเลี้ยงดูบุตรใน ครอบครัวคริสเตียน”**

ผู้นำในคริสตจักรทั่วไป ยอมรับว่า ครอบครัวคริสเตียนเป็นปัจจัยสำคัญ ต่อความเจริญก้าวหน้า ของคริสตจักร หากครอบครัวคริสเตียนไม่ช่วยกันเป็นพยาน ต่อคนในท้องถิ่นของตนหรือไม่อบรมสั่ง สอนบุตร ตามแนวทางที่พระเยซูคริสต์ได้ทรงวางไว้ คริสตจักรจะต้องตกอยู่ในภาวะที่ลำบากยิ่ง

ผู้ที่ได้อ่อนรับพระเยซูเป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอดส่วนตัวของเขา ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใน ชีวิตทุกด้าน เช่น ทางด้านความเชื่อถือ ทางสังคม ทางธุรกิจ และทางด้านชีวิตในครอบครัว 2 โครินธ์ 5:17 สอนว่า **“เหตุฉะนั้น ถ้าผู้ใดอยู่ในพระคริสต์ ผู้นั้นก็เป็นคนที่ถูกสร้างใหม่แล้ว สิ่งสารพัดที่เก่า ๆ ก็ ล่วงไป ที่แน่ะ กลายเป็นสิ่งใหม่ทั้งนั้น”** ผู้ที่ยอมให้พระเยซูคริสต์ ควบคุมวิถีทางชีวิตทุกอย่างของเขา เท่านั้น จึงจะเป็นคริสเตียนที่แท้จริง และพบกับการเปลี่ยนแปลงอันอัศจรรย์นี้

การเปลี่ยนแปลงในชีวิตของแต่ละคน จะมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเบื้องหลังชีวิต และ ความเชื่อเดิมของเขา บางคนมีการเปลี่ยนแปลง ที่สังเกตเห็นได้อย่างกระจ่างแจ้ง บางคนมีการ เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คริสเตียนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงใหม่แล้วนี้ จะดำรงชีวิตตาม วัฒนธรรมของคริสเตียนดังที่ได้วางไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ คำว่า **“วัฒนธรรม”** พจนานุกรมฉบับ เว็บบสเตอร์ ให้คำจำกัดความว่า **“คือ การฝึกฝนขัดเกลา และการปรับปรุง จิตใจ ศีลธรรม ตลอดจน รสนิยม”** วัฒนธรรมคริสเตียน ซึ่งได้สอนไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์นั้น มิใช่วัฒนธรรมของ ชาวตะวันตก เพราะพระเจ้าคลำใจให้ชาวตะวันตกออก ซึ่งอยู่ในภาคพื้นตะวันออกของโลก เขียนพระคริสต ธรรมคัมภีร์ขึ้น ก่อนที่วัฒนธรรมชาวตะวันตกจะเป็นที่รู้จักของชาวโลกเสียอีก

แต่ละศาสนา มักจะมีขนบธรรมเนียมประเพณี ตามวัฒนธรรมของศาสนานั้น ให้ครอบครัวที่ เชื่อถือปฏิบัติตาม ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ก็เช่นเดียวกัน พระเยซูคริสต์ได้ทรงวางระบบการครองชีพ ในครอบครัวตามแบบอย่างคริสเตียนที่ดีให้ครอบครัวคริสเตียนทั้งหลายยึดถือและปฏิบัติตาม เพื่อเป็น การถวายพระเกียรติแก่พระองค์ การปฏิบัติตามคำแนะนำ และกฎเกณฑ์ที่พระเจ้าทรงให้ไว้ จะทำให้

ครอบครัวเต็มไปด้วยความสุข ความไว้วางใจบนพื้นโลกที่เดียว และทำให้ท้องถิ่น หรือ หมู่บ้านที่ครอบครัวคริสเตียนนั้นตั้งอยู่ พลอยได้รับความสุขยินดีด้วย ญาติ มิตรสหาย ทั้งที่เป็นที่คริสเตียนและไม่ใช่คริสเตียน ย่อมเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า พวกเขาได้รับพระพร ความรัก ความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจ จากครอบครัวที่เทิดทูนพระเยซูคริสต์ไว้สูงสุด ได้มากกว่าครอบครัวที่ยังมิได้เป็นคริสเตียนอย่างแท้จริง 1 เปโตร 2:17 สอนว่าคริสเตียนต้องให้ความเคารพนับถือแก่ทุกคน ผู้ที่เป็นคริสเตียนใหม่ ๆ จะรักและเป็นห่วงญาติพี่น้องของเขา มากกว่าเมื่อก่อน เขาจะสำแดงความรักใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมคริสเตียนในชีวิตประจำวันของเขา จนทำให้ญาติพี่น้องที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนรู้สึกอัศจรรย์ใจ เมื่อได้สังเกตเห็น สันติสุขและความยินดีในครอบครัวของเขา อันเป็นผลสืบเนื่องจากการได้ปฏิบัติตามระบบการดำรงชีวิตคริสเตียน พระเจ้าทรงหวังพระทัยอย่างยิ่ง ที่จะเห็นคริสเตียนทุกคน เป็นตัวอย่างที่ดีในครอบครัว ในทุกหมู่บ้านทุกเมือง และในที่ทุกแห่งทั่วประเทศ เพื่อคนทั้งหลายจะเห็นฤทธิ์อำนาจของพระเยซูคริสต์เจ้าในการเปลี่ยนแปลงชีวิตมนุษย์

เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ใช้นั่งสือเล่มนี้ ในการศึกษาเป็นกลุ่ม หรือเป็นตำราประกอบการศึกษา เราจึงได้จัดคำถามที่ท้ายบททุกบท คำถามเหล่านี้จะช่วยท่านในการทบทวนบทเรียนและการอภิปรายหาความรู้เพิ่มเติม ฉะนั้น เราจึงหวังอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่าน และการศึกษาหนังสือเล่มนี้ได้มากที่สุด

บทที่ 1 คุณพ่อและคุณแม่

ก่อนที่จะกล่าวถึงเด็กในครอบครัวคริสเตียน ให้เราพิจารณาดูหลักการต่าง ๆ ที่วางไว้ สำหรับบิดา มารดา เสียก่อนเพราะบิดา มารดา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของครอบครัวและบิดา มารดา ที่ปฏิบัติตามหลักการของพระเจ้าเท่านั้น จึงจะทำให้ครอบครัวของเขา เป็นที่พอพระทัยพระองค์ได้

พระเยซูคริสต์ตรัสตามสานุศิษย์ของพระองค์ ครั้งหนึ่งว่า **“ถ้าผู้ใดจะได้สิ่งของทั้งโลก แต่ต้องเสียชีวิตของตน ผู้นั้นจะได้ประโยชน์อะไร”** (มัทธิว 16:26) บิดามารดาที่เป็นคริสเตียนก็ควรถามตนเองในทำนองเดียวกันว่า **“ถ้าบิดา มารดา ให้อภัยเกียรติ ชื่อเสียงทั้งสิ้น ในคริสตจักร และทั่วท้องถิ่น แต่ต้องสูญเสียวิญญาณของบุตรไปเป็นนิรันดร์ เขาจะได้รับประโยชน์อะไร”** คำถามนี้เป็นคำถามที่สำคัญมาก เพราะเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นคริสเตียน ไซ่ว่าจะเป็นคริสเตียนที่กลับใจบังเกิดใหม่อย่างแท้จริงทุกคนไป เด็กเหล่านี้จำนวนนับไม่ถ้วน ได้สูญเสียวิญญาณไป อย่างน่าเสียดายที่สุด

พระเจ้ามิได้มอบปัญหาข้อนี้ให้เป็นภาระหนักของเรา แต่ได้ประทาน กฎเกณฑ์ และคำสั่งสอนอย่างชัดเจนให้แก่เราในพระคริสตธรรมคัมภีร์ เพื่อคริสเตียนจะได้นำไปฝึกฝนอบรมบุตรในครอบครัวของตน พระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ให้ความมั่นใจแก่เราว่า หากเราอบรมสั่งสอนบุตร ตามกฎเกณฑ์และหลักการที่วางไว้ บุตรของเราจะไม่ห่างเหินจากพระเจ้า แม้เมื่อเขามีอายุมากแล้ว (ดู สุภาษิต 22:6)

บรรยากาศในครอบครัว มีความสำคัญมาก ต่อการเสริมสร้าง อุปนิสัยของเด็ก ให้รักและยำเกรงพระเจ้า เมล็ดพืชที่ดี หว่านในที่ดินเย็นเฉียบ จนเป็นก้อนน้ำแข็ง จะไม่เจริญงอกงาม และผลิดอกออกผลอันใด เด็กซึ่งเจริญเติบโตในครอบครัว ที่บิดามารดาเยือกเย็น ไม่แสดงความรักต่อกันและกันต่อพระเจ้า และต่อบุตรย่อมเป็นเด็กที่จะไม่มีความรักพระเจ้าอันนั้น หรืออีกนัยหนึ่ง เมล็ดพืชที่หว่านลงในดิน ที่เต็มไปด้วยหนัวร์รุงรัง ย่อมถูกปกคลุมไปด้วยหนัวร์กเหล่านั้นอย่างไร เด็กซึ่งเติบโตในครอบครัวที่เต็มไปด้วยความบาป หรือการฝ่าฝืนพระคำรัสของพระเจ้า ก็ย่อมประกอบไปด้วยความผิดบาปอย่างนั้น

ความสัมพันธ์ต่อกันและกัน ของสมาชิกในครอบครัวและต่อพระเยซูคริสต์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับบรรยากาศภายในครอบครัวโดยตรงแม้แต่ทารกน้อยก็แสดงออกปฏิกิริยา ตามบรรยากาศที่เป็นอยู่

ตามแผนการของพระเจ้า สามิและภรรยาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของครอบครัว ต่อมาเมื่อครอบครัวนั้น มีบุตร บุตรก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งด้วย แม้เราจะให้ความเคารพนับถือและให้ความเมตตากรุณาแก่ญาติพี่น้อง หรือคนอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่กับครอบครัวของเรา แต่คนเหล่านี้จะใช้อำนาจปกครองครอบครัวของเราไม่ได้ตามน้ำพระทัยของพระเจ้า บุตรทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องเชื่อฟังบิดามารดา

ของเขา จนกระทั่งเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่และแต่งงานแล้ว จึงจะออกจากครอบครัวของบิดามารดาไป เพื่อสร้างครอบครัวใหม่ของเขาเอง

พระคริสตธรรมคัมภีร์ได้สอนไว้ด้วยว่า บุตรจะต้องให้ความนับถือต่อบิดามารดาตราบชั่วอายุของเขา ในสมัยก่อน บุตรมีหน้าที่เลี้ยงบิดามารดา เมื่อท่านทั้งสองชราภาพ และไม่สามารถเลี้ยงชีพต่อไปได้อีก พระเยซูคริสต์ทรงเป็นตัวอย่างที่ดี ในเรื่องนี้ในวาระสุดท้าย ก่อนที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ ขณะถูกตรึงบนไม้กางเขน พระองค์ทรงเป็นห่วงมารดา และได้มอบมารดาให้อยู่ในการเลี้ยงดูของยอห์น พระธรรมสุภายิต 19:26 สอนว่า

“ผู้ที่ประพฤติเยี่ยมโหดต่อบิดามารดา และขับไล่มารดาของตน ก็เป็นบุตรที่ทำให้เกิดความขายหน้าและน่าบัดสี” คริสเตียนทุกคน จึงต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่ชราภาพแล้ว ให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ ทั้งนี้ ท่านอาจจะกระทำได้ โดยที่ท่านทั้งสองไม่จำเป็นต้องอยู่ร่วมชายคาเดียวกันกับท่านก็ได้

แม้บุตรจะมีหน้าที่อุปการะแก่บิดามารดา หากบิดามารดาเข้มแข็งแรงพอที่จะรับผิดชอบตนเองได้ ก็ไม่ควรพึ่งพาอาศัยบุตรมากเกินไปนัก ไม่ว่าในทางใด พระธรรม 2 โครินธ์ 12:14 สอนว่า “.....ข้าพเจ้าจะไม่เป็นภาระแก่พวกท่าน เพราะว่า ข้าพเจ้าไม่ต้องการสิ่งใดจากท่าน แต่ต้องการตัวท่าน เพราะว่าที่ลูกจะสะสมไว้สำหรับ พ่อ แม่ ก็ไม่สมควร แต่พ่อแม่ควรจะสะสมไว้สำหรับลูก”

กฎเกณฑ์ที่พระเจ้าทรงตั้งไว้ สำหรับครอบครัวได้แก่

กฎที่ 1 สามิและภรรยาเป็นเนื้อหนึ่งอันเดียวกัน

ตามพระบัญชาของพระเจ้า สามิและภรรยาเป็นเนื้อหนึ่งอันเดียวกัน ตั้งแต่เวลาที่เขาทั้งสองแต่งงานกัน ไม่มีบุคคลใดอีกที่อาจมีความสัมพันธ์ต่อกันคุณเป็น “เนื้ออันเดียวกัน” นี้ได้ พระธรรมเอเฟซัส 5:31 สอนว่า “เพราะเหตุนี้ผู้ชายจึงจะละบิดามารดาของตน ไปผูกพันอยู่กับภรรยาของตน และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้ออันเดียวกัน”

และพระเยซูคริสต์ก็ตรัสสอนในมัทธิว 19:5 ว่า “เพราะเหตุนี้ บุรุษจึงต้องละบิดามารดาของตน ไปผูกพันอยู่กับภรรยา” แม้กระทั่งย้อนหลังกลับไปสู่สมัยดึกดำบรรพ์ พระเจ้าก็ทรงให้บันทึกกฎข้อนี้ในพระธรรมปฐมกาล 2:24 “เพราะเหตุนี้ ผู้ชายจึงจะละบิดามารดาของตน ไปผูกพันอยู่กับภรรยา” โดยเหตุนี้ ก่อนที่ผู้ชายจะแต่งงาน เขาควรแน่ใจว่า เขามีอายุมากพอและเป็นผู้ใหญ่เพียงพอที่จะแต่งงานได้ เพื่อเขาจะสามารถให้ความอุปการะเลี้ยงดูแก่ภรรยาและตนเองได้

สตรีก็เช่นเดียวกัน เธอควรมีอายุมากพอและเป็นผู้ใหญ่พอก่อนแต่งงาน เพื่อเธอจะสามารถรับผิดชอบภาระการดูแลบ้านเรือนได้ดี พระเจ้าคงไม่ออกคำสั่งอย่างเฉียบขาดเช่นนั้น แก่บุรุษและสตรี

ที่ยังไม่ “โศก” ที่จะแต่งงานกันได้ พระองค์ทรงประสงค์ให้สามีและภรรยาร่วมทุกข์ ร่วมสุขกัน
ปรึกษาหารือกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยกันอย่างแท้จริง โดยการทรงช่วยเหลือของพระองค์

การที่สามีภรรยาจะเป็นเนื้ออันเดียวกัน ได้อย่างสมบูรณ์นั้น เขาทั้งสองจะต้องระมัดระวังไม่ให้
มีบุคคลที่สาม หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด มาทำลายความรักของเขาทั้งสองได้ พระธรรมฮีบรู 13:4 สอนว่า “จง
ให้การสมรสนั้นเป็นที่นับถือแก่คนทั้งปวง และให้เพียงสมรสปราศจากความชั่วช้าเพราะคนมีชูและคน
ที่ล่วงประเวณีนั้น พระเจ้าจะทรงพิพากษาโทษเขา” 1 โครินธ์ 6:9-10 สอนว่า “คนล่วงประเวณี จะไม่ได้
รับส่วนในแผ่นดินของพระเจ้า” ในพระธรรมมัทธิว 5:28 พระเยซูคริสต์ได้ทรงกล่าวไว้อย่างหนักแน่น
ยิ่งกว่านั้นว่า “ฝ่ายเราบอกท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดมองผู้หญิงเพื่อให้เกิดใจกำหนัดในหญิงนั้น ผู้นั้นได้ล่วง
ประเวณีในใจกับหญิงนั้นแล้ว”

การประพฤตินี้ซึ่งเป็นอาการของการล่วงประเวณี ไม่ว่าในรูปการใด จะทำลายบรรยากาศแห่ง
ความรักในครอบครัวอย่างสิ้นเชิง และบุตรในครอบครัวอาจสังเกตเห็นความผันแปร ซึ่งเกิดขึ้นใน
ครอบครัวทันที ความรักเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่ไม่อาจมองเห็นตัวตนได้ แม้เด็กที่อายุน้อยที่สุด ก็
สามารถเข้าใจและรู้สึกถึงความรักนั้น ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นบ่อนทำลายความเชื่อของเด็กที่มีต่อพระเจ้า
และความมั่นใจในชีวิตของเขา ได้ร้ายแรงเท่ากับความรู้สึกอันมัวหมองของเด็กที่ทราบว่ามีบิดามารดา
ของตน ไม่ซื่อสัตย์ต่อกันและกัน บิดามารดาอาจสำนึกผิด กลับใจใหม่และพระเจ้าทรงยินดียิ่งต่อโทษ
ความผิดบาปชนิดนี้ แต่ไม่มีใครอาจลบล้างรอย “จารึก” ซึ่งเกิดขึ้นในใจของเด็กนั้นได้เลย

พระเยซูคริสต์ตรัสว่า “แต่ผู้ใด จะนำผู้เล็กน้อยเหล่านี้คนหนึ่งซึ่งเชื่อในใจเรา ให้หลงผิด ถ้าเอา
หินโม้ก้อนใหญ่ ผูกคอผู้นั้นถ่วงเสียที่ทะเลลึกก็ดีกว่า” (มัทธิว 18:6) สามีภรรยาที่เป็นคริสเตียนทุกคน
จึงต้องระมัดระวังที่สุด ในการรักษาความรักของเขาทั้งสองไว้ให้มั่นคงเสมอ ทั้งนี้ไม่ใช่เพียงเพื่อ
ความสุขส่วนตัว และเพื่อสวัสดิภาพในชีวิตอนาคตของตนและสามีเท่านั้นแต่เพื่ออนาคตของบุตรด้วย

เพื่อจะเป็น “เนื้ออันเดียวกัน” อย่างแท้จริง สามีและภรรยาจะต้องมีความเชื่ออย่างเดียวกัน พระ
ธรรมโครินธ์ได้สอนหลักความจริง ฝ่ายวิญญาณจิตที่สำคัญประการหนึ่งว่า “อย่าเข้าเทียมแอกกับคนที่
ไม่เชื่อ” (2 โครินธ์ 6:14) พระธรรมมัทธิว 12:25 ก็สอนว่า “ฝ่ายพระเยซูทรงทราบความคิดของเขา จึง
ตรัสกับเขาว่า...เมืองใด ๆ คราวเรือนใด ๆ ซึ่งแตกแยกกันแล้ว จะตั้งอยู่ไม่ได้” สามีภรรยาจะเป็น
“อันหนึ่งอันเดียวกัน” ได้อย่างสมบูรณ์ ก็ต่อเมื่อเขาทั้งสองมีชีวิตอยู่ในพระเยซูคริสต์องค์เดียว เมื่อบิดา
มารดาต่างเปี่ยมล้นด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์ ครอบครัวของเขาก็จะเปี่ยมล้นด้วยบรรยากาศแห่งความรัก
ของพระเจ้าด้วย ในบรรยากาศเช่นนั้นบิดามารดาจึงจะอธิษฐานเพื่อบุตรและสามารถนำบุตรมาเชื่อพระ
เจ้าได้ 1 เปโตร 3:7 กล่าวว่า “ท่านทั้งหลายที่เป็นสามีก็เช่นกัน จงอยู่กินด้วยกันกับภรรยาด้วยความ
เข้าใจในเธอ จงให้เกียรติแก่ภรรยา...เพื่อว่า คำอธิษฐานของท่านจะไม่มีอุปสรรคขัดขวาง”

สามี และภรรยาที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางฝ่ายวิญญาณจิต ก็จะเห็นอกเห็นใจต่อกัน เขาทั้งสองจะเข้าใจว่าระหว่างเขาทั้งสองนั้น ไม่มีใครสำคัญกว่าหรือมีฐานะสูงกว่ากัน 1 เปโตร 3:7 สอนว่า สามีภรรยาเป็น “คู่รับมรดกพระคุณแห่งชีวิตด้วยกัน” พระเจ้าทรงประทานหน้าที่พิเศษให้แก่แต่ละคนไม่เหมือนกัน ฉะนั้นจึงไม่มีใครต่ำด้อยกว่าผู้ใด แต่ทั้งนี้ทั้งสามี และภรรยาจะต้องถ่อมตน รับผิดชอบซึ่งกันและกัน จุดองค์พระเยซูคริสต์ ขณะที่พระองค์ทรงประทับอยู่ในโลก แม้พระองค์จะเป็นนายเหนือมนุษย์ แต่พระองค์ทรงถ่อมลงมารับใช้คนทั้งปวง

พระเยซูตรัสว่า “อย่าให้ผู้ใดเรียกท่านว่า “พระครู” ด้วยพระครูของท่านมีแต่ผู้เดียว คือพระคริสต์ ผู้ใดเป็นนายใหญ่ในพวกท่าน ผู้นั้นย่อมต้องรับใช้ท่านทั้งหลาย ผู้ใดจะยกตัวขึ้น ผู้นั้นจะต้องถูกเหยียดลง ผู้ใดถ่อมตัวลง ผู้นั้นจะได้รับยกขึ้น” (มัทธิว 23:10-12) คำสอนนี้เป็นหลักความจริงสำหรับชีวิตด้านอื่น ๆ ของสังคมมนุษย์ฉันใด ก็เป็นหลักความจริงใจชีวิตครอบครัวฉันนั้น

ข้อความต่อไปนี้คัดแปลงจากพระธรรม 1 โครินธ์ บทที่ 13 เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่ทุกคนเกี่ยวกับเรื่องที่เราได้อธิบายแล้วนี้

ความรักเริ่มต้นในครอบครัว

โดยผู้ประพันธ์ นิรนาม

“แม้ข้าพเจ้าอาจชักนำความรู้สึกของคนทั้งหลาย ให้เคลิบเคลิ้มหลงใหล ตามที่ข้าพเจ้าปรารถนา ด้วยสำนวนโวหารอันหวานซึ้ง หรือเสียงเพลงอันอ่อนระโหย หรือด้วยการเล่นที่ชาญฉลาด แต่หากข้าพเจ้ากลับไปบ้านด้วยอารมณ์ฉุนเฉียว เพียงเพราะภรรยาจัดอาหารเย็นให้ช้าเกินไป หรือเสื้อที่เธอเย็บไม่พอดีกับตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็เป็นเหมือนฆ้องหรือฉาบที่กำลังส่งเสียง”

“และแม้ข้าพเจ้าจะมีความรู้อันลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับพระวาระของพระเจ้า จนคนทั้งหลายชมเชย ยกย่องนับถือและแม้ข้าพเจ้าจะมีความเชื่อใหญ่ยิ่ง สามารถทำการใหญ่ได้สำเร็จจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ในฐานะผู้สามารถยกย่องเขาได้ แต่หากข้าพเจ้าปราศจากความรัก ซึ่งช่วยให้เข้าใจความต้องการในครอบครัวและไม่สามารถขจัดปัญหา ซึ่งเกิดขึ้นแก่จิตใจ อันละมุนละไมและเหนียวเหนียวของคนในครอบครัวได้ ข้าพเจ้าก็ไม่มีค่าอะไรเลย แม้ข้าพเจ้าจะสละของสารพัด เพื่อช่วยเหลือคนยากจนจนได้รับคำสรรเสริญเยินยอจากคนอื่น แม้ข้าพเจ้าจะได้รับเกียรติ ชื่อเสียง อันใหญ่ยิ่ง โดยยอมให้เอาตัวข้าพเจ้าไปเผาเสีย แต่หากข้าพเจ้าเฉยเมยต่อการรับใช้คนที่ใกล้ซิดที่สุด และรักที่สุด จะหาเป็นประโยชน์แก่ข้าพเจ้าไม่”

“ความรักนั้นถือคนนานและกระทำคุณให้ ความรักนั้นไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งยะโส ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตนเองฝ่ายเดียว หรือต่อสู้เพื่อประโยชน์ของตนเอง ไม่ฉุนเฉียวไม่โมโหร้ายเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งกระทำผิด ไม่ชื่นชมยินดีในความผิดของคนอื่น แต่ชื่นชมยินดีเมื่อเขาประพฤติชอบ”

ความรักนั้น ทำให้สู้ทนลำบากโดยไม่บ่น มีความหวังเสมอ มีความยินดีเสมอ และอดทนเสมอ
ครอบครัวเป็นแหล่งทดสอบที่ดีที่สุด ว่าผู้ใดได้อุทิศชีวิตให้แก่พระเจ้าอย่างแท้จริง เพราะการรับใช้พระเจ้าในด้านอื่น ๆ นั้น ท่านย่อมได้รับคำชมเชยจากคนทั้งหลายไม่มากนักน้อย แต่การรับใช้ในครอบครัว ท่านต้องเอาชีวิตเป็นเดิมพัน โดยไม่ได้รับคำสรรเสริญเยินยอจากผู้ใด พระเจ้าทรงประทานครอบครัวให้คริสเตียน เพื่อฝึกฝนให้คริสเตียน ไม่วางตนสูงเกินกว่าที่ตนควรและในครอบครัวนี้เอง ที่ทำให้คนทั้งหลายทราบว่า ชีวิตคริสเตียนคือชีวิตแห่งความเชื่อ ซึ่งมีการประพฤติที่ประกอบด้วยความรัก

กฎข้อที่ 2 ตามแผนการของพระเจ้า สำหรับชีวิตสมรสสามีจะต้องเป็นผู้นำ ผู้ปกป้องรักษา ผู้จัดหา ผู้ให้ความรัก แก่ครอบครัว

ถ้าสามีดำเนินชีวิตสมรส ตามแบบแผนที่พระเจ้าทรงวางไว้ เขาจะเห็นความสำคัญของภาระหน้าที่ของแต่ละอย่าง ที่พระเจ้าทรงโปรดประทานให้ และจะถือว่าความรับผิดชอบเหล่านี้มีความสำคัญมากที่สุด วิธีการที่สามีประกอบภารกิจ ซึ่งพระเจ้าทรงมอบหมายให้ นี้ จะมีผลกระทบกระทบกระเทือน ต่อบรรยากาศในครอบครัว และชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณของคนทั้งครอบครัวมาก

ก. สามีเป็นผู้นำ หรือศิรัษะของภรรยาในชีวิตสมรส

พระธรรมเอเฟซัส 5:23 สอนว่า “เพราะว่าสามีเป็นศิรัษะของภรรยา เหมือนพระคริสต์ทรงเป็นศิรัษะของคริสตจักร” พระธรรม 1 ทิโมธี 3:4-5 สอนว่า สามีผู้ซึ่งเป็นผู้นำในคริสตจักร “ต้องเป็นคนครอบครองบ้านเรือนของตนได้ดี อบรมบุตรธิดาของตน ให้อยู่ในโอวาท และมีใจนอบน้อมเพราะว่าถ้าชายคนใดไม่รู้จักรองครองบ้านเรือนของตน คนนั้นจะดูแลคริสตจักรของพระเจ้าได้อย่างไร” พระเจ้าทรงอยากชมเชยคริสเตียนทุกคน ดังที่ได้ทรงชมเชย อับราฮัม ในพระธรรมปฐมกาล 18:19 ว่า “ด้วยเรา รู้จัก อับราฮัมอย่างสนิท คำนี้จะให้เขาปกครองลูกหลานของเขาต่อไป”

ข. สามีเป็นผู้พิทักษ์รักษา และให้ความรักแก่ภรรยา

“ฝ่ายสามีก็จงรักภรรยาของตน เหมือนอย่างพระคริสต์ที่ทรงรักคริสตจักร และทรงประทานพระองค์เองเพื่อคริสตจักร” (เอเฟซัส 5:25) เมื่ออยู่ในบ้าน สามีจะต้องแสดงความรักต่อภรรยา ให้ภรรยาเห็นประจักษ์ เขา รู้จักความรักของพระเจ้า โดยที่พระองค์ได้ทรงสำแดงความรักของพระองค์ ให้

มนุษย์เห็นทุกวัน จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ และพระราชกิจของพระองค์ฉันใด ในชีวิตสมรสที่ฉันนั้น สามีจะต้องแสดงความรักของเขาให้ภรรยาเห็น โดยคำพูดและการกระทำ การกระทำเช่นนั้นจะทำให้ครอบครัวชื่นจำ ด้วยบรรยากาศแห่งความรัก และช่วยให้เด็กในครอบครัว เจริญเติบโตและเข้มแข็งฝ่ายวิญญาณ พระคริสตธรรมคัมภีร์มิได้สอนหรืออนุญาตผู้เป็นสามีให้เจียนตี ลงโทษภรรยาของเขา พระคริสตธรรมคัมภีร์เพียงแต่สอนว่า “เช่นนั้นแหละ สามีจึงควรรักภรรยาของตนเหมือนกับรักกายของตนเอง ผู้ที่รักภรรยาของตนก็รักตนเอง เพราะว่าไม่มีผู้ใดเกลียดชังเนื้อหนังของตนเอง มีแต่เลี้ยงดู และทะนุถนอมเหมือนพระคริสต์ทรงกระทำแก่คริสตจักร” (เอเฟซัส 5:28-29)

ก. สามีเป็นผู้เลี้ยงดูภรรยาและครอบครัวของเขา

ถ้าแม่ผู้ใดไม่เลี้ยงดูคนในบ้านเรือนของตน ผู้นั้นก็ได้ปฏิเสธพระเจ้าเสียแล้ว และชั่วยิ่งกว่าผู้ที่ไม่ได้เชื่อเสียอีก บางครั้งสามีต้องการความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว ในการทำมาหากินนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ในสายพระเนตรของพระเจ้า สามีซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงดูโดยตรง การที่ภรรยา หรือญาติพี่น้อง ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้ปกครอง และผู้เลี้ยงดูครอบครัว จึงเป็นการกีดกันหรือก้าวก่ายสิทธิหน้าที่ และพระพร ซึ่งพระเจ้าได้ประทานให้แก่ผู้เป็นสามี นอกจากนี้ ภรรยาที่ไม่ยอมให้สามีมีสิทธิหน้าที่ และตำแหน่งที่สมควรในครอบครัว จะทำลายความสุขในชีวิตสมรสอย่างสิ้นเชิง ความจริงเรื่องนี้ ได้ปรากฏแก่ผู้ที่เป็นภรรยาหลายคนมาแล้ว

กฎข้อที่ 3 ในครอบครัวคริสเตียน ภรรยาจะต้องรักสามี จะต้องเป็นเพื่อน เป็นผู้ช่วย และที่ปรึกษาของเขา และในขณะเดียวกัน ต้องยอมฟังสามีด้วย (ดู 1 เปโตร 3:1, 1 โครินธ์ 11:3, เอเฟซัส 5:22)

“พระเยโฮวาห์เจ้าทรงดำริว่า ซึ่งมนุษย์ผู้นั้น จะอยู่คนเดียวก็ไม่เหมาะ เราจะสร้างขึ้นอีกคนหนึ่ง ให้เป็นคู่เคียง เหมาะกับเขา” (ปฐมกาล 2:18) พระธรรมข้อนี้ชี้ให้เราเห็นว่าภรรยาเป็นเพื่อนคู่ชีวิตของสามี บางครั้งผู้เป็นสามีบางคนใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ หรือทั้งหมดของเขา ร่วมสนุกสนานกับชายหญิงอื่น จนลืมภรรยาของตนไป ตามหลักเกณฑ์ของพระเจ้าแล้ว สามีจะกระทำเช่นนั้นไม่ได้ หากสามีคนใดรู้สึกว่าตนคบเพื่อนบางคนได้ดีกว่าภรรยา ซึ่งเป็นเพื่อนคู่ชีวิตของตน ก็เป็นการแสดงว่า สิ่งผิดปกติได้เกิดขึ้นในชีวิตสมรสของเขาแล้ว และเขาทั้งสองจะต้องรีบขอลงมือขอความช่วยเหลือจากพระเจ้า พระองค์ทรงสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เหตุที่ต้องเน้นหนักในเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างสามีกับภรรยา เป็นเพราะความสัมพันธ์นี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับบรรยากาศ และการเจริญเติบโตของบุตรในครอบครัว

ดังได้บอกไว้ในพระธรรมเอเฟซัส 5:25 แล้วว่า สามีจะต้องรักภรรยาของเขา แต่ภรรยาก็มีส่วนสำคัญในการทำตนเป็นที่รักของสามี รับความรักของสามี และรักสามี (ดู ทิตัส 2:4) ความรักใน

ครอบครัวจะเพิ่มพูนขึ้นอย่างง่ายดาย หากสามีภรรยาให้เกียรติแก่กันและกัน และรักษาชีวิตฝ่ายวิญญาณในครอบครัวให้ดีเสมอ ความสะอาดเรียบร้อยของภรรยา และของงานที่เธอทำ ก็จะเพิ่มเสน่ห์ในตัวเธอขึ้นอีกมาก

ภรรยามีหน้าที่กำเนิดบุตรและดูแลบ้านเรือน “เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าปรารถนาให้พวกแม่มาสาว ๆ นั้น มีสามี มีบุตร และดูแลบ้านเรือน...” การดูแลรักษาเด็ก บ้านเรือน และงานครัวอยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของภรรยา แต่สามีและทุกคนในครอบครัว ก็ควรช่วยเหลืองานเหล่านี้ เมื่อได้รับการขอร้อง สามีหรือญาติพี่น้องซึ่งไม่ยอมให้ภรรยาปฏิบัติ ตามหน้าที่ซึ่งพระเจ้าได้ทรงมอบหมายไว้ให้เธอ และยืนยันที่จะทำหน้าที่เหล่านั้นแทนภรรยา ก็จะขาดพระพรอย่างใหญ่หลวงจากพระเจ้า เพราะงานดูแลบ้านเรือนและงานครัวนั้น เป็นหน้าที่รับผิดชอบของภรรยา สามีที่ยืนยันทำหน้าที่ของภรรยา หรืออนุญาตให้ภรรยาทำงานอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่ในบ้าน ทั้ง ๆ ที่มีบุตรหลายคนที่บ้าน ซึ่งเธอต้องรับผิดชอบย่อมเป็นการฝ่าฝืนน้ำพระทัยของพระเจ้า

ในบางครอบครัว ผู้ที่เป็น บิดา มารดา รักและตามใจบุตรหัวปีมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะที่เขายังเด็กอยู่ โดยยอมให้บุตรนั้นใช้อำนาจบังคับบิดามารดา พฤติกรรมนี้อาจมีประเพณีบางอย่างอยู่เบื้องหลัง แต่ในครอบครัวคริสเตียนแล้ว พระเจ้าทรงไม่อนุญาตให้บุตรหัวปี หรือบุตรคนใดในครอบครัว ใช้อำนาจบังคับบิดามารดาของเขา พระเจ้าทรงสั่งว่า “ฝ่ายบุตรจงนบถเพื่อฟัง บิดามารดาของตนในองค์พระผู้เป็นเจ้า” (เอเฟซัส 6:1) และพระธรรมสุภาษิต 1:8 และ 6:20 สอนว่า “ศิษย์ของเราเอ๋ย จงฟังโอวาทบิดาของเจ้า และอย่าละทิ้งคำสอนของบิดาเจ้า” แม้แต่พระเยซูคริสต์เอง เมื่อพระองค์ยังทรงเยาว์อยู่ พระองค์ก็ทรงฟังโอวาทของโยเซฟและมาเรียดังคำบันทึกใน ลูกา 2:51 ว่า “แล้วพระกุมารเยซูก็ลงไปกับเขาไปยังเมืองนาซาเร็ธ อยู่ใต้ความปกครองของเขา”

สามีและภรรยาไม่ควรปกปิดความลับใดต่อกัน แต่ควรจะเผยเรื่องทุกอย่างให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้เสมอ เพื่อทั้งสองจะได้ช่วยเหลือและหนุนน้ำใจซึ่งกันและกัน สามีและภรรยาซึ่งรักและให้เกียรติกันอย่างแท้จริง ย่อมไม่ไปที่ใด ๆ ตามลำพัง เป็นเวลานานหลายชั่วโมง โดยไม่บอกให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าก่อนว่าตนจะไปที่ใดบ้าง และไปด้วยเหตุอันใด หากสามีและภรรยาต่างเก็บความลับไว้แล้ว เขาทั้งสองย่อมไม่อาจเป็น “อันหนึ่งอันเดียวกัน” ได้ ความสัมพันธ์ในการเป็น “อันเดียวกัน” ของสามีและภรรยา ยังเป็นสัญลักษณ์ ที่ทำให้มนุษย์เห็นถึงความสัมพันธ์ ระหว่างพระคริสต์ และคริสตจักรของพระองค์ (ดูเอเฟซัส 5:23,32) ให้เราสำรวจตัวเองว่า ชีวิตในครอบครัวของเรา เป็นตัวอย่างที่ดี แก่ชนในท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่หรือไม่

พระธรรมกาลาเทีย 5:22-24 ได้ให้รายชื่อคุณสมบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตทางฝ่ายวิญญาณจิต ซึ่งพระเจ้าทรงตั้งไว้เป็นมาตรฐาน สำหรับการดำรงชีวิตในครอบครัวของทุกคน จงลองตรวจดูว่า ท่านได้

แสดงคุณสมบัติเหล่านี้ ในครอบครัวของท่านมากน้อยเพียงใด โดยให้คะแนน คุณสมบัติที่ท่านได้
สำแดงแก่ทุกคนในครอบครัว เป็น 100 % 75% 50% หรือ 25% ตามที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

ข้าพเจ้าได้แสดงคุณสมบัติ แก่ทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้าดังนี้ คือ

1. ความรัก ()
2. ความยินดี ()
3. ความสันติสุข ()
4. ความอดกลั้นใจ ()
5. ความปรานี ()
6. ความสัตย์ ()
7. ความสุภาพอ่อนน้อม ()
8. การรู้จักบังคับตน ()

ท่านได้คะแนนเฉลี่ยกี่เปอร์เซ็นต์ ท่านคิดว่าท่านจะต้องปรับปรุงตัวให้ดีขึ้นไหม จงพูดขอความช่วยเหลือจากพระเยซูคริสต์ เพราะว่า “**สาธุการแก่พระเจ้า ผู้ทรงประทานชัยชนะแก่เราทั้งหลาย โดยพระเยซูคริสต์เจ้าของเรา**” (1 โครินธ์ 15:57)

โปรดสังเกตด้วยว่า ในรายชื่อคุณสมบัติฝ่ายวิญญาณจิตสำหรับครอบครัวคริสเตียน ที่มีพระเยซูคริสต์เป็นศูนย์กลางนั้น คุณสมบัติแห่งความรัก และความยินดีมาก่อน คุณสมบัติอื่น ๆ เพราะหากครอบครัวใดมีความรัก ความยินดี ของพระเจ้าแล้ว คุณสมบัติอื่น ๆ ก็ตามมาด้วย ภรรยาและสามีที่ประกอบด้วยความรัก และความยินดีย่อมเป็นบิดามารดาที่เปี่ยมล้นด้วยความรักและความยินดีด้วย

(คอสตัส 113:9, ปัญญาจารย์ 9:9, เอเฟซัส 5:25, 6:4) “และบรรดาลูกหลานของเจ้า จะเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ และบรรดาบุตรของเจ้าจะมีความสุขสำราญ” (อิสยาห์ 54:13)

การวางตนของบิดามารดาในครอบครัว จะก่อให้เกิดบรรยากาศ ที่จะสอนบุตรได้ดีกว่าคำเตือนสอนของบิดามารดา

พระเจ้าทรงวางกฎเกณฑ์ สำหรับชีวิตสมรส ไว้ไม่มากนัก แต่ก็เป็กฎเกณฑ์ที่กระตัดรัดตรงไปตรงมา

คำถาม

1. จงให้ความคิดเห็นว่า เหตุไรพระเจ้าจึงทรงรับสั่งให้สามี และภรรยาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน?
2. มีทางใดบ้าง ที่สามีภรรยา จะช่วยให้การเป็นอันเดียวกัน กระชับมันยิ่งขึ้น?
3. จงให้คำอธิบายและความคิดเห็น เกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบของสามีและภรรยาในครอบครัวของท่าน ที่ท่านได้ปฏิบัติมานั้น ว่าสอดคล้องกับแผนการของพระเจ้าหรือไม่?

4. ความสัมพันธ์ของสามีและภรรยา ให้ผลสะท้อนแก่บุตรอย่างไรบ้าง?

5. คำว่า “บรรยากาศ” ในครอบครัว หมายถึงอะไร? บรรยากาศในครอบครัว เกี่ยวข้องกับความเจริญเติบโตฝ่ายวิญญาณจิต ของบุตรอย่างไรบ้าง?

บทที่ 2 แบบแผนการประพาศิของเด็ก

บุตรเป็นของขวัญประเสริฐยิ่ง ที่พระเจ้าทรงประทานให้บิดามารดา “จงคูเถิด การมีบุตรชายหญิง ย่อมเป็นของประทานมาแต่พระเยโฮวาห์ และการตั้งครรถ์นั้น คือรางวัลของพระองค์”

(สดุดี 127:3) เมื่อพระองค์ทรงประทานบุตรให้เป็นมรดกแล้ว พระองค์ก็ทรงมอบภาระหน้าที่ให้บิดามารดาฝึกฝนอบรม ในทางของพระองค์ด้วย “จงฝึกฝนเด็กให้ประพาศิตามทาง ที่ควรจะประพาศิตนั้น และเมื่อแก่ชราแล้ว เขาจะได้เดินห่างจากทางนั้น” (สุภาษิต 22:6) เด็กทุกคนที่เกิดในครอบครัวคริสเตียน จึงควรได้รับการฝึกสอนตั้งแต่เขายังเยาว์อยู่ ให้เขาทราบว่า พระเจ้าทรงให้เขาเกิดมาในโลกนี้ ก็เพื่อให้เขาดำรงชีวิตอยู่เพื่อพระองค์ และเพื่อคนอื่น และเป้าแห่งชีวิตของเขา คือเมืองสวรรค์

ในการฝึกสอนบุตรนั้น บิดามารดาควรจดจำมุ่งหมายสำคัญสองประการ คือ

1. เพื่อเตรียมตัวบุตรให้รักพระเจ้า และเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต มีความคิดความเข้าใจเชิงผู้ใหญ่ รู้จักปรับปรุงตัวให้เข้ากับสภาวะและสิ่งแวดล้อมได้ดี และรู้จักพึ่งพาอาศัยตนเองในกิจทุกอย่าง
2. เพื่อวางรากฐานการรับใช้พระเจ้า และเพื่อนมนุษย์ให้แก่บุตร ในการเป็นสมาชิกคริสตจักร หรือเป็นคนงานรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

ท่านจะบรรลุจุดมุ่งหมายสองประการดังกล่าวนี้ ก็ต่อเมื่อท่านได้ฝึกฝนอบรมบุตรด้วยความรัก ความระมัดระวัง และด้วยการเชื่อฟังพระเจ้า จนบุตรนั้นมีอุปนิสัยอันดีงาม งานนี้มีไช่งานที่ง่าย ท่านต้องทุ่มเทเวลา และกำลังไม่น้อย ทั้งยังต้องคอยฟังคำทรงนำของพระเจ้าตลอดเวลาด้วย จึงจะทำงานนี้ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ความได้เปรียบอย่างใดอย่างหนึ่งของครอบครัว เช่น สุขภาพดี ความมั่นคง การศึกษาดี หรือสติปัญญาอันปราศรัยเปรี๊อง หรือ คุณสมบัติดังกล่าวนี้ทุกอย่างรวมกัน ไม่อาจค่าประกันท่านได้ว่า ท่านจะมีบุตรที่มีอุปนิสัยดีเสมอไป อัจฉริยะบุรุษหลายคนในประวัติศาสตร์ซึ่งมีบุคลิกลักษณะ และอุปนิสัยดีเยี่ยม เจริญเติบโตในครอบครัวที่ยากจนที่สุด ซึ่งบิดามารดาไร้การศึกษา และมีสุขภาพไม่ดี ในทางตรงกันข้าม ฆาตกรที่เลวร้ายที่สุดของโลกจำนวนไม่น้อย ซึ่งยังถูกจำคุกในปัจจุบัน เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเลิศล้ำ บางคนมาจากครอบครัวที่ร่ำรวย มีบุคลิกขณะอนามย์ดี ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่พบความสำเร็จในชีวิตนั้น ไม่ใช่เป็นผู้ที่มีสติปัญญา ฉลาดปราศรัยเปรี๊องเสมอไป แต่เป็นผู้ที่มีอุปนิสัยดี

คุณลักษณะของผู้ที่มีอุปนิสัยดี คือ เชื่อฟังผู้ใหญ่ หรือผู้มีอำนาจ เป็นคนสัตย์จริง บริสุทธ์ ถ่อมตน ประกอบด้วย ความรัก ความซื่อตรง และความเชื่อในพระเจ้า บิดามารดามีหน้าที่รับผิดชอบ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะเหล่านี้ ให้แก่บุตรของเขา ตั้งแต่เขาเป็นเด็กอยู่ อย่าเริ่มฝึกสอนเขาเมื่อเขาเติบโต

เป็นหนุ่มสาวแล้ว เกรงว่าจะสายเกินไป ท่านควรเริ่มต้นฝึกสอนทันที ขณะที่เด็กคลอດออกมา โดยให้บรรยากาศในครอบครัวเต็มไปด้วยความรัก ความเข้าใจ พยายามจัดสรรทุกอย่างที่ทารกต้องการ เท่าที่จะเป็นไปได้ และฝึกสอนให้เด็กรู้จักไว้วางใจบิดามารดา เมื่อเด็กเชื่อฟังและไว้วางใจบิดามารดาได้ทุกอย่าง เช่นนี้แล้ว ก็จะเป็นรากฐานที่มั่นคง ทำให้บิดามารดาสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีเด่น ให้แก่เด็กต่อไปในอนาคตได้

ไม่มีเด็กคนใดที่เจริญเติบโตขึ้นมา และมีคุณลักษณะที่ดีเหมือนคุณลักษณะของพระเยซูคริสต์ โดยบังเอิญ เด็กจะต้องได้รับการฝึกสอน ในครอบครัวซึ่งได้เทิดทูนพระเยซูคริสต์เป็นใหญ่และซึ่งเปี่ยมล้นด้วยความรัก ในครอบครัวคริสเตียน ซึ่งบิดามารดาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และได้อุทิศชีวิตให้แก่พระเจ้าแก่กันและกัน และแก่บุตรแล้ว ย่อมพยายามทุกวิถีทางที่จะจัดสรรสิ่งทีบุตรต้องการทางฝ่ายร่างกาย ฝ่ายสติปัญญา และฝ่ายวิญญาณจิตในการนี้ท่านต้องรับความช่วยเหลือ และคำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ให้ไว้อย่างดีที่สุด พระธรรมยากอบ 1:5 สอนว่า **“ถ้าผู้ใดในพวกท่านขาดสติปัญญา ก็ให้ผู้นั้นทูลขอจากพระเจ้า ผู้ทรงโปรดประทานให้แก่คนทั้งปวงด้วยพระกรุณา และมีได้ทรงตำหนิ แล้วผู้นั้นก็จะได้รับสิ่งที่ทูลขอ”**

อะไรจะเป็นเหตุ ทำให้เด็กชอบทำ ในสิ่งที่เขากระทำอยู่ ทำไมเขาไม่มองสิ่งที่เขามอง เราจะพยายามตอบคำถามเหล่านี้สั้น ๆ พอเป็นสังเขป ดังต่อไปนี้

กรรมพันธุ์ สิ่งแวดล้อม และความตั้งใจ เป็นที่ให้กำเนิดบุคลิกลักษณะ ของแต่ละบุคคล หรืออีกนัยหนึ่งกรรมพันธุ์ + สิ่งแวดล้อม + ความตั้งใจ = บุคลิกลักษณะ

กรรมพันธุ์ คือ สิ่งติดตัวมากับเด็กโดยกำเนิด ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ความสามารถในการเรียนรู้ และความซึ่มซาบในเรื่องฝ่ายวิญญาณจิต เด็กไม่จำเป็นต้องแสวงหาลักษณะพิเศษเหล่านี้ เพราะเขาได้คุณสมบัติดังกล่าว โดยกำเนิดแล้ว กรรมพันธุ์ของเด็กมาจากบิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย ฯลฯ โดยเหตุนี้การเลือกคู่ครองจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ ของบุตรสืบต่อมาด้วย บิดามารดาที่ฉลาดจะคอยสังเกตดู คุณลักษณะต่าง ๆ ที่บุตรได้มาโดยกำเนิด แล้วหาทางปรับปรุงคุณลักษณะเหล่านั้นให้ดีขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นและเพื่อเป็นที่ถวายเกียรติแก่พระเจ้า

สิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่นั้น เกิดจากการจัดสรรของบิดามารดา และคนในท้องถิ่นเดียวกัน เด็กไม่มีหน้าที่จัดสรรสิ่งแวดล้อม หรือสภาวะเป็นอยู่ที่เขาเกิด สิ่งแวดล้อมนี้ หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเขา ทั้งที่เกี่ยวข้องกับร่างกายและวิญญาณจิตของเด็ก

ความตั้งใจของเด็ก ก็คือ ความรู้สึกชอบ และความรู้สึกไม่ชอบ ต่อสิ่งแวดล้อมทุกอย่าง รวมทั้งไฟฝนซึ่งเป็นนิสัยประจำตัว ความใฝ่ฝันของเขาส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องจากสิ่งแวดล้อม

ความตั้งใจของแต่ละบุคคล มีอำนาจทำให้บุคคลนั้นกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ด้วยความกล้าและมั่นใจ แต่สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลมากที่สุด ต่อวิธีการที่เด็กใช้ในการทำให้ความตั้งใจนั้นสำเร็จ ฉะนั้นบรรยากาศในครอบครัว จึงมีความสำคัญต่อความประพฤติของเด็ก และความตั้งใจของเด็กแต่ละคน ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกสอนของบิดามารดา หรือการขาดการฝึกสอนโดยบิดามารดา

เด็กสืบเชื้อสาย ความสามารถในการเรียนรู้ แต่สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กมาก เด็กที่มีอายุตั้งแต่เกิดจนถึง 4-5 ขวบ จะเรียนรู้โดยการเลียนแบบคนอื่น เป็นส่วนใหญ่ เด็กสามารถจดจำการกระทำ และการประพฤติดของบิดามารดาได้มากกว่าคำเตือนสอนของบิดามารดาหลายเท่า แม้กระทั่งตลอดระยะเวลาที่เด็กเจริญเติบโตเป็นใหญ่ เขาจะได้รับประสบการณ์เดียวกัน คือ การกระทำของแต่ละคน ก่อให้เกิดความประทับใจได้มากกว่าคำพูด ตัวอย่างเช่น เด็กสืบเชื้อสายความสามารถในการอ่านและเรียนรู้ แต่เขามีได้สืบเชื้อสายในการชอบอ่านนิยายฆาตกรรมลึกลับ หรือ ชอบอ่านชีวิตประวัติคริสเตียนคนสำคัญ เด็กสืบเชื้อสายชอบดนตรี แต่มีได้สืบเชื้อสายในการชอบดนตรีนำยุคหรือชอบดนตรีทางศาสนา คนตรีที่บิดามารดาชอบฟังและอนุญาตให้เด็กฟังเสมอ หรือหนังสือที่บิดามารดาชอบอ่าน และอนุญาตให้เด็กอ่านต่างหาก ที่ทำให้เด็กชอบและเลือกสิ่งนั้น ๆ

การฝึกฝนกับการว่ากล่าวก็ไม่เหมือนกัน บางคนคิดว่าการบอกให้บุตรทำสิ่งที่ตนปรารถนา ก็เพียงพอแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องบังคับให้บุตรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แต่พระคริสตธรรมคัมภีร์สอนว่า “จงฝึกสอนเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควรประพฤตินั้น” คำว่า “ฝึกสอน” ในพจนานุกรมให้คำจำกัดความว่า คือ “การอบรมบ่มนิสัย และความประพฤติให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยความรอบคอบระมัดระวัง” การฝึกสอนบุตรจึงมีความหมายมากกว่าการว่ากล่าวเท่านั้น บิดามารดาได้รับภาระหน้าที่จากพระเจ้าให้ฝึกสอนบุตรของตนนั้น จึงต้องสละเวลา และแรงงานมาก เพื่อทำการที่พระเจ้าทรงมอบไว้นั้น สำเร็จครบถ้วน พระเจ้าตรัสสั่งว่า “จงสอนถ้อยคำเหล่านี้ แก่บุตรทั้งหลายของเจ้าเมื่อนั่งอยู่ในเรือน และเดินกลางหนทาง เมื่อนอน และลุกขึ้น จงกล่าวสั่งสอนถ้อยคำและจงเอาถ้อยคำเหล่านี้จารึกไว้ที่เสาประตูเรือน และที่ประตูบ้านของเจ้า” (เฉลยธรรมบัญญัติ 11:19-20) คนเกียจคร้านข่มทำงาน เช่นนี้ไม่ได้และผู้ที่ไม่รู้จักพระเจ้าจะรับภาระนี้ไม่ได้เช่นกัน การยอมให้บุตรวัยเยาว์อยู่ในความดูแลของคนใช้หรือญาติพี่น้อง ที่ไม่ใช่คริสเตียนก็เท่ากับนำบุตรนั้น ออกจากความดูแลรักษาของพระเจ้าโดยตรง ฉะนั้นหากเป็นไปได้ บิดามารดาที่รักพระเจ้า จะไม่ยอมให้ผู้อื่นฝึกสอนบุตรแทนตน แต่จะพยายามฝึกสอนโดยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อบุตรยังเยาว์อยู่ เพราะว่า “ผู้ที่รับจ้าง มิได้เป็นผู้ที่เลี้ยงแกะ (บิดามารดา) และฝูงแกะไม่ได้เป็นของเขา เมื่อเห็นสุนัขป่ามาเขาจะละทิ้งฝูงแกะหนีไป สุนัขป่าก็ชิงเอาฝูงแกะไปเสียและทำให้ฝูงแกะกระจัดกระจายไป เขาหนีเพราะเขาเป็นลูกจ้างและไม่เป็นห่วงแกะเลย” (ยอห์น 10:12,13)

เด็ก ๆ เจริญเติบโตตามกฎเกณฑ์ธรรมชาติ หากบิดามารดามีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของเด็กบ้าง เขาก็จะไม่ตื่นตระหนกตกใจ เมื่อเห็นสิ่งผิดปกติหรือการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในตัวเด็กและเตรียมพร้อมเสมอที่จะฝึกสอนเด็ก ด้วยความเข้าใจ และด้วยสติปัญญา ตัวอย่างเช่น หากท่านรู้ว่าเด็กอายุ 3 ขวบ มักปฏิเสธคำขอร้องของบิดามารดาเสมอ ท่านจะไม่ตกใจเมื่อลูกของท่านปฏิเสธท่านตลอดเวลา เพราะนั่นเป็นลักษณะของเด็กในช่วงอายุนั้น เมื่อเด็กอายุสองขวบตอบ “ไม่” เขาอาจหมายถึง “ใช่” หรือ “หนูเหนื่อยเกินไป” หรือ “รอประเดี๋ยว” หรือ “หนูไม่ว่าง” หรือ “มันยากเกินไป” หรือ “หนูไม่ทราบจะทำอย่างไร” หรือ “หนูไม่เข้าใจ” หรือหมายถึงสิ่งอื่น ๆ เด็กในช่วงอายุนั้น มีประสบการณ์ คำพูด และความเข้าใจจำกัดมาก บิดามารดาที่ฉลาดจะต้องสอนเด็กอายุสองขวบนี้ ให้ทำตามคำขอร้องของท่านอย่างเคร่งครัด ด้วยความนุ่มนวลอ่อนสุภาพ เมื่อเด็กมีอายุ 4 ขวบ เขาก็ผ่านพ้นช่วงอายุที่ตอบว่า “ไม่” และเริ่มมีประสบการณ์และศัพท์ภาษามากขึ้นและเข้าใจสิทธิอำนาจของบิดามารดาได้ดีขึ้นด้วย จึงไม่มีปฏิกิริยาที่เป็นการปฏิเสธ หรือ แข็งกระด้างต่อบิดามารดาเหมือนแต่ก่อน

ต่อไปเราจะกล่าวถึงลักษณะของเด็ก ในช่วงอายุต่าง ๆ อย่างย่อ ๆ พอเป็นสังเขป เพื่อบิดามารดาจะสังเกตได้อย่างถูกต้องเมื่อเด็กค่อย ๆ เจริญเติบโตขึ้น

ก. ช่วงอายุ 1 ขวบถึง 5 ขวบ

เด็กในช่วงอายุนี้ ต้องการความเอาใจใส่จากบิดามารดามาก เขาต้องการความรักจากบิดามารดา และอยากให้อบิดามารดาอยู่ใกล้ซัดเสมอ เขาเชื่อทุกอย่างที่ท่านบอกเขา และเรียนรู้โดยการเลียนแบบผู้อื่น โดยการเล่นสนุกต่าง ๆ ตามประสาเด็ก ซึ่งพวกเขาถือว่าเป็นธุรกิจที่สำคัญมาก โดยถามคำถามต่าง ๆ ว่า ทำไม ที่ไหน อะไร และเมื่อไร ตลอดเวลา และโดยการกระทำที่ซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพราะพวกเขาสามารถทำได้ง่ายมาก

เด็กในวัยนี้ เจริญเติบโตรวดเร็วมาก เขาต้องรับประทานอาหารที่มีคุณภาพดี และต้องนอนให้มากเพียงพอ เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่เข้าใจในการแบ่งปันสิ่งที่ตนมีให้แก่ผู้อื่น และเขาไม่อยากจะแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้ใดเลย เขายังไม่สามารถพูดได้หลายคำ เขาได้รับประสบการณ์น้อยมาก เขาสามารถเอาใจจดจ่อต่อสิ่งต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่สั้น คือ ไม่มากกว่า 3-10 นาที แล้วเขาจะต้องเปลี่ยนอิริยาบถใหม่ เด็กในวัยนี้ชอบซัดขึ้นและปฏิเสธคำขอร้องของบิดามารดาเสมอ ดังได้กล่าวมาแล้ว ความเข้าใจในฝ่ายวิญญาณจิตของเด็กส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับบรรยากาศในครอบครัว และขึ้นอยู่กับท่าทีของบิดามารดาที่มีต่อกันและกันต่อบุตรและต่อพระเจ้า

ข. ช่วงอายุ 6 ขวบ ถึง 8 ขวบ

เด็กวัยนี้ ต้องการความแน่ใจว่า คุณพ่อ คุณแม่ และครู รักเขา ทนุถนอมเขา เขาจะโกรธเคืองทันที หากมีใครล้อเขาว่าเป็นเด็กทารก คำสรรเสริญเยินยอของบิดามารดา และคนอื่น ๆ ที่เด็กนิยมชมชอบ จะเป็นแรงกระตุ้นที่ดีเลิศ ที่จะหนุนใจให้เด็กทุกอย่างจนสุดความสามารถ

เด็กในช่วงอายุนี้ เรียนรู้โดยการสังเกต เลียนแบบ และโดยการกระทำด้วยตนเอง เขาเริ่มมีความคิดต่าง ๆ ของตนเอง และถกเถียงหาเหตุผล เขามีความจำที่ดีมาก สามารถจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและบทเรียนที่เรียนรู้มาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและสามารถจำสิ่งที่เขาพบเห็นและเรียนรู้ในระยะนี้ได้ตลอดชีวิตของเขา เด็กเหล่านี้ ตื่นเต้นง่าย ๆ ชอบคลุกคลีเล่นหัวกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน พวกเขาชอบเล่นเกมที่ไม่มีการแข่งขันอย่างจริงจังเกินไป และชอบเกมที่เล่นได้ง่าย ๆ ถ้าเขาได้รับการฝึกสอนที่ดีในวัยนี้ เขาจะพร้อมที่จะต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระผู้ช่วยให้รอดส่วนตัวของเขา นอกจากนั้น เด็กเหล่านี้สามารถเข้าใจได้ดีว่า อะไรดีและอะไรชั่ว

ค. ช่วงอายุ 9 ขวบถึง 11 ขวบ

เด็กในวัยนี้ก็ต้องการความแน่ใจว่า บิดามารดาของเขารักเขา เข้าใจเขา และให้ความเป็นธรรมแก่เขา เขาไม่ยอมให้ผู้ใดแสดงความรักต่อเขา ด้วยกิริยาอาการต่าง ๆ ในที่สาธารณะเด็กวัยนี้ส่วนมากนิยมชมชอบผู้ใหญ่บางคนเป็นพิเศษ และพยายามทำตนให้เหมือนผู้ใหญ่เหล่านั้น เขาอยากจะเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจ

เด็กเหล่านี้ชอบกีฬากลางแจ้ง ที่จัดเป็นทีม แข่งขัน และที่อึกทึกครึกโครม เขาชอบการตลกขบขัน เกือบแสบมปี แผลงก้อนหिनแปลก ๆ และทุกสิ่งๆที่เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันชอบ เขาคิดพิจารณาและค้นคว้าหาคำตอบให้แก่ตนเอง หากเขาได้รับการฝึกสอนที่ดีแต่เยาว์วัย ในวัยนี้เขาจะรู้จักดำรงชีวิตอย่างรอบคอบที่สุด เขารู้สึกสำนึกถึงความผิดบาปของตนเอง และพร้อมที่จะต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นพระผู้ช่วยให้รอด

ง. ช่วงอายุ 12 ขวบ 16 ปี

ในวัยนี้ความแน่ใจถึงความรัก สิทธิอำนาจ และความเข้าใจของบิดา มารดา เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับเขา เพราะความแน่ใจนี้ จะทำให้เขามีใจมั่นคงต่อทุกอย่าง เขาชนในวัยนี้ ไม่มีความมั่นคงในอารมณ์และความรู้สึก เขาอาจจะเปลี่ยนอารมณ์ที่ร้อนวาบเป็นเย็นวুব หรือจากที่เย็นวুবเป็นร้อนวาบได้ทันที หากเขามีได้กลับใจใหม่ รับเชื่อพระเยซูคริสต์มาก่อน เขาจะเป็นคนที่คือด้านและฝ่าฝืนคำสั่ง การรับเชื่อพระเยซูตั้งแต่วัยเด็กและการฝึกสอนที่ดีแต่เนิ่น ๆ จะช่วยขจัดปัญหาหลายอย่างที่เกิดแก่วัยรุ่น ใน

ระยะเวลานี้ ที่เด็กวัยรุ่นเป็นจำนวนมากรู้สึกว่าเขาจำเป็นต้องรับเอาพระเยซูคริสต์ และต้อนรับพระคริสต์ เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอดของเขาเป็นส่วนตัว

ในระหว่างช่วงอายุนี้ จะมีสองปีที่เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างรวดเร็ว ผู้หญิงส่วนมากจะเริ่มเติบโตเป็นผู้ใหญ่ระหว่างอายุ 11-14 ปี ส่วนผู้ชายจะเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ระหว่างอายุ 13-14 ปี

วัยรุ่นซึ่งมีอายุจาก 12-16 ปี สนใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของเขาและทั่วโลก ความสนใจของเขาจะมีมากยิ่งขึ้น หากบิดามารดาสนใจในสิ่งเหล่านี้ด้วย วัยรุ่นต้องการมีเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน ต้องมีเวลาเล่นอย่างสนุกสนาน ต้องรับการศึกษา ต้องมีการงาน ภาระหน้าที่ และต้องมีอิสระในการเลือกและการตัดสินใจ วัยรุ่นที่ได้รับการฝึกสอนที่ดีมาก่อนและได้ถวายชีวิตแก่พระเยซูคริสต์แล้ว ย่อมนำความยินดีมาสู่บิดามารดา ในการเลือกและการตัดสินใจของเขา

ก่อนจบบทนี้ ขอเชิญท่านผู้เป็นบิดามารดา อ่านคำสอนและรับการหนุนน้ำใจจากพระวาจาของพระเจ้า ดังต่อไปนี้

“จงอุทิศสำหรับตัวเองตนให้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าเป็นคนที่ไม่ต้องอาย....” 2 ทิโมธี 2:15

“ผู้ที่เดินร้องไห้ไปหว่านพืชนั้น ไม่ต้องสงสัยคงจะแบกฟ่อนข้าวของตนกลับมาอีก ด้วยความยินดี” สดุดี 126:6

“อย่าหลงเลย ท่านจะหลอกลวงพระเจ้าไม่ได้เพราะว่าผู้ใดหว่านอะไรลง ก็จะเก็บเกี่ยวสิ่งนั้น” กาลาเทีย 6:7

“อย่าให้เราเมื่อยล้าในการทำดี เพราะว่าถ้าเราไม่ท้อใจแล้ว เราจะเก็บเกี่ยวในเวลาอันสมควร”

กาลาเทีย 6:7

“ฝ่ายเปโตรจึงกล่าวแก่เขาว่า จงกลับใจใหม่และรับบัพติศมา ในพระนามแห่งพระเยซูคริสต์สิ้นทุกคน เพื่อพระเจ้าจะทรงยกความผิดบาปของท่านเสีย แล้วท่านจะได้รับพระราชทานพระวิญญาณบริสุทธิ์ ด้วยว่าพระสัญญาอัน ตกแก่ท่านทั้งหลายกับลูกหลานของท่านด้วย...” กิจการ 2:38-39

คำถาม

1. จงให้ความเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายสองประการ ซึ่งบิดามารดาควรจดจำไว้ให้แม่นยำ ในการฝึกสอนบุตร
2. จงให้คำจำกัดความ และคำอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของ “บุคลิกลักษณะ”
3. บิดามารดามีส่วนสำคัญอย่างไร ต่อการเสริมสร้างและดัดแปลงแก้ไข บุคลิกลักษณะของบุตร

4. จงให้คำจำกัดความของคำว่า “ฝึกสอน” และอ้างอิงพระธรรมสักข้อหนึ่ง ที่กล่าวว่า พระเจ้าทรงสั่งให้เราฝึกสอนบุตรของตน
5. ใครมีภาระรับผิดชอบโดยตรง ที่จะต้องทุ่มเทเวลาและกำลังกายในการฝึกสอนบุตร
6. การเรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์ แห่งความเจริญเติบโต โดยทั่ว ๆ ไปของเด็ก จะเป็นประโยชน์แก่บิดามารดาอย่างไรบ้าง

บทที่ 3 สัมพันธภาพของครอบครัวกับบุตร

“ความรักเป็นน้ำมันหล่อลื่น ที่ทำให้การดำเนินชีวิตในครอบครัว เป็นไปอย่างราบรื่น”

ในบทที่ 1 เราได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของสามีและภรรยา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของครอบครัว ตามแผนการของพระเจ้า บทที่ 2 กล่าวถึงเด็กและแบบแผนการเจริญเติบโตของเด็ก เด็กทุกคนแม้จะมีแบบแผนการเจริญเติบโตโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน คือ กรรมพันธุ์ สิ่งแวดล้อม และความตั้งใจประกอบกันเข้า ก่อให้เกิดบุคลิกลักษณะของเด็กแต่ละคนอย่างไรดี เด็กแต่ละคนยังมีข้อแตกต่างจำเพาะตน ในบทนี้เราจะใคร่ครวญถึงความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับบุตรของเขาและกับคนอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในครอบครัว

เราได้กล่าวไว้ในบทก่อนแล้วว่า บิดามารดาที่เป็นคริสเตียน ควรมีจุดมุ่งหมายในการฝึกสอนบุตร คือ

1. เตรียมตัวให้เป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เป็นผู้ที่รักพระเจ้ามีความคิด ความเข้าใจเยี่ยงผู้ใหญ่ รู้จักปรับปรุงตัวให้เข้ากับสถานะและสิ่งแวดล้อมได้ดี และรู้จักพึ่งพาอาศัยตนเองในกิจทุกอย่าง

2. วางรากฐานในการรับใช้พระเจ้า และเพื่อนมนุษย์ให้แก่เด็ก โดยเป็นสมาชิกคริสตจักร หรือเป็นคนรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

เพื่อจะให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้ บิดามารดาจะต้องฝึกสอนอบรมบุตรของตน จนมีอุปนิสัยดี เชื่อฟังผู้ใหญ่เป็นคนงานสัตย์ซื่อ บริสุทธิ์ ถ่อมตน ประกอบด้วยความรัก ความจงรักภักดี และความเชื่อในพระเจ้า

การฝึกสอนบุตร มิใช่เป็นงานที่ง่าย อาจเปรียบได้กับการปลูกต้นไม้ชนิดต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างดีที่สุด หน่ออ่อนของต้นไม้ ซึ่งจะเจริญเติบโต แผ่กิ่งก้านสาขาและผลิดอกออกใบในวันข้างหน้า มักจะซอกซำได้ง่าย ๆ ความซอกซำนี้จะเป็นเหตุขัดขวางความเจริญเติบโตของมัน ในตอนต้นดอกไม้บางชนิดอาจเจริญงอกงาม ให้ความหวังและกำลังใจแก่ผู้ปลูกเป็นอย่างยิ่ง แต่หากมันไม่ได้รับ แสงแดด และน้ำเพียงพอหรือปลูกไว้ในดินที่ไม่ดี ในไม่ช้าต้นไม้นั้นก็ตาย ต้นอ่อนที่ถูกเหยียบย่ำ หรือถูกแกะเล็ม ทุกครั้งที่มักกองเศษผิวพื้นดินก็จะมีชีวิตอยู่ได้ไม่นานเช่นเดียวกัน มันจะเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่มิหญากรงรังขึ้นอยู่ล้อมรอบ หรือมีต้นไม้อื่นขึ้นเบียดเสียดขัดเยียด ดอกไม้บางชนิดมีความรู้สึกไวมาก เพียงแต่มีสิ่งใดไปแตะต้องกลีบของมันเท่านั้น กลีบของมันก็จะหุบลงทันทีเป็นการทำลายความสวยงามของมันเสียสิ้น

ในทางตรงกันข้าม ต้นอ่อนที่ได้รับการดูแลรักษาจนเกินไป โดยมีหลายคนใช้ความคิด และวิธีต่าง ๆ ในการเลี้ยงดูต้นอ่อนนั้น มันก็จะไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร หรืออาจถึงกับตายได้ด้วยอย่างเช่น ใน

เวลาตอนเช้า คนทำสวนคนหนึ่ง นำต้นไม้ไปปลูกไว้ในกระถางซึ่งอยู่ในที่ร่ม แต่เมื่อถึงเวลาตอนบ่าย คนทำสวนอีกคนหนึ่งนำกระถางต้นไม้ นั้น ไปวางไว้ในที่มีแดดจ้าเมื่อเป็นเช่นนี้ทุกวัน ต้นไม้นั้นก็จะตายอย่างแน่นอน

ความเจริญเติบโตของเด็ก ก็คล้ายความเจริญเติบโตของต้นไม้ เด็กที่ยังเยาว์อยู่นั้น ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้เลย เขาต้องการความเอาใจใส่ดูแลอย่างละมุนละไม และด้วยความเข้าใจจึงจะเจริญเติบโต พร้อมด้วยอุปนิสัยอันดี สามารถนำเกียรติชื่อเสียง มาสู่บิดามารดา ผู้ท้องถิ่น และสู่พระเจ้า เราต้องเลี้ยงบุตรด้วยความเอาใจใส่ ในวิธีต่าง ๆ กัน ตั้งแต่เขาเกิดจนกระทั่งเขาเติบโต มีความสามารถเลี้ยงดูตนเอง และตั้งบ้านเรือนของตนเองได้ มีคนหนึ่งพูดว่า ท่านไม่จำเป็นต้องจัดการอะไรกับความซำและความผิดของบุตร ซึ่งกำลังเพิ่มพูนขึ้น เพราะมันจะสูญสลายไปเอง นี่เป็นคำพูดที่ไม่ถูกต้อง พระธรรมสุภาษิต 22: 6 สอนว่า “จงฝึกสอนเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควรจะเป็น และเมื่อแก่ชราแล้ว เขาจะไม่เดินห่างจากทางนั้น”

เด็กที่มีผู้ดูแลหรือผู้ฝึกสอนมากเกินไป ก็จะไม่เกิดผลดีเช่นกัน ตามแผนการของพระเจ้า บิดามารดาต้องเป็นผู้รับผิดชอบฝึกสอนบุตรโดยตนเอง เพื่อจะมีโอกาสฝึกสอนบุตรอย่างใกล้ชิดโดยเหตุนี้ บิดามารดาจึงควรละครอบครัวเดิม ไปตั้งครอบครัวใหม่ “เพราะเหตุนี้ ผู้ชายจึงละบิดามารดาของตน ไปผูกพันอยู่กับภรรยา และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้ออันเดียวกัน” (เอเฟซัส 5:31) เมื่อท่านแบ่งแยกออกจากครอบครัวเดิมแล้ว ท่านอาจจะต้องร่วมอาศัยชายคาเดียวกัน กับญาติพี่น้องอื่น ๆ เพราะท่านไม่อาจจัดหาหรือสร้างบ้านใหม่ได้ การอาศัยอยู่ในบ้านร่วมกับครอบครัวอื่น แม้จะมีได้เป็นสิ่งที่ดีที่สุดใน แต่ก็ยังเป็น การดีที่ท่านจะสามารถฝึกสอนบุตรได้เต็มที่ สามิและภรรยาจะต้องแสดงให้บุตรเห็นว่าเขาทั้งสองมีใจพร้อมเพรียงกัน ในการอบรมฝึกสอนบุตรเสมอ หากมีข้อขัดแย้งใด ๆ ระหว่างสามิและภรรยา เกี่ยวกับการฝึกสอนบุตร ก็อย่าฟังโต้เถียงกันต่อหน้าบุตร เพราะเมื่อบุตรเห็นว่าบิดามารดาไม่ลงรอยกันเสมอในคำสั่ง คำขอร้องที่ได้ให้แก่เขา เขาก็จะขาดความนับถือคำเตือนสอนของบิดามารดา “ไม่มีใคร (หรือเด็กคนใด) สามารถปฏิบัติรับใช้นายสองคนได้” (มัทธิว 4:24)

บิดามารดาที่ไม่ได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะทำให้บุตรผิดหวังและขาดสวัสดิภาพในชีวิต บิดามารดาที่ชอบ กล่าวคำนิทาคุณหมิ่นเหยียดหยามบิดามารดาอื่น ๆ ต่อหน้าบุตร จะไม่เป็นที่เคารพยกย่องของบุตรเช่นกัน และทำให้บุตรขาดความเคารพนับถือบิดามารดาอื่น ๆ ที่เขาทั้งสองกล่าวถึง เมื่อบิดามารดาไม่ปรองดองกัน อธิษฐานทูลขอต่อพระเจ้าเพื่อบุตร พระองค์ก็จะไม่ทรงตอบคำอธิษฐานของเขา พระธรรม 1 เปโตร 3:7 สอนว่า “ท่านทั้งหลายที่เป็นสามิ.....จงอยู่กับภรรยาด้วยความเข้าใจในเธอ จงให้เกียรติแก่ภรรยา (และภรรยาจงให้เกียรติแก่สามิ) เพราะท่านทั้งสองได้รับชีวิตอันเป็นพระคุณเป็นมรดก เพื่อว่าคำอธิษฐานของท่านจะไม่มีอุปสรรคขัดขวาง” มีทางเดียวเท่านั้น ที่สามิภรรยาจะเป็น

อันหนึ่งอันเดียวกันได้ คือ เขาทั้งสองจะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในพระคริสต์ก่อน เพราะพระเยซูคริสต์ทรงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการเชื่อมโยงให้มนุษย์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

บางครั้งมีเหตุจำเป็นที่เพื่อนหรือญาติพี่น้องบางคน ต้องไปอาศัยอยู่กับครอบครัวหนึ่ง ครอบครัวใด ในกรณีเช่นนี้ เพื่อนหรือญาติพี่น้อง จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและวินัย ในครอบครัวนั้น เขาจะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเลี้ยงดู และการฝึกสอนเด็กในครอบครัว จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความประสงค์ของผู้เป็นบิดามารดา หากผู้เป็นบิดามารดาสั่งให้บุตรของตน กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บางครั้งผู้เป็นบุตรไม่อยากปฏิบัติตาม และมาขอความช่วยเหลือจากญาติหรือผู้ร่วมอาศัยกับครอบครัว ผู้เป็นญาติ พึงอย่าให้ความช่วยเหลือแก่เขา เพราะจะทำให้เด็กคือสิ่งต่อคำสั่งของบิดามารดา ยิ่งขึ้น

เมื่อเด็กได้รับการเขี่ยตีสั่งสอนจากบิดามารดา เขาก็ไม่ควรเข้าไปห้าม หรือปดอบโยนเด็กแทน หากเขารู้สึกไม่พอใจเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนของผู้เป็นบิดามารดา เขาก็ควรพูดกับบิดามารดาเป็นการลับ หากญาติและเพื่อนรู้สึกรู้ว่า เขาไม่อาจบังคับตนเอง ไม่ให้พูดหรือแสดงกิริยาอันเป็นการต่อต้านและคัดค้านการกระทำของผู้เป็นบิดามารดาได้ ทางที่ดีที่สุด เขาไม่ควรอยู่กับครอบครัวนั้นต่อไป

เด็กที่ได้รับการฝึกสอนที่ดี จะเคารพนับถือผู้มีอาวุโสไม่ว่าผู้มีอาวุโส นั้น เป็นญาติพี่น้องของตนหรือไม่

ความรักใคร่ระหว่างบิดามารดา มีความสำคัญต่อสวัสดิภาพของบุตรนั้นใด ความรักระหว่างบิดามารดากับบุตรก็มีความสำคัญเช่นนั้น บิดามารดาจะขาดความรักต่อกันและกัน เพื่อรักบุตรมากกว่าหรือบิดามารดารักซึ่งกันและกันแต่ขาดการรักบุตรย่อมเป็นไปได้ทั้งสองอย่าง บุตรที่รู้ว่า บิดามารดารักเขา ห่วงเขา ก็จะอ้อมเอิบไปด้วยความสดชื่นสวยงาม ดูความสวยงามของดอกกุหลาบที่บ้านสะพรั่งส่งกลิ่นไอแห่งความหอมหวลอบอวลไปทั่ว แต่บางคนเข้าใจความหมายของคำว่า “ความรัก” ผิดไป การตามใจบุตรทุกอย่าง มิใช่ความรัก ผู้ที่มีความรักต่อผู้อื่น ย่อมพยายามเสริมสร้างสวัสดิภาพในชีวิตให้แก่คนนั้นพระธรรมฮีบรู 12:6-8 กล่าวไว้ว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงตีสอนผู้ที่พระองค์ทรงรัก.....ท่านทั้งหลายจงรับและทนเอาเถอะ เพราะเป็นการตีสอน พระเจ้าทรงปฏิบัติต่อท่านในฐานะที่ท่านเป็นบุตรของพระองค์ ด้วยว่าบุตรมีคนเดียวที่บิดาไม่ได้ตีสอนเขาบ้าง แต่ถ้าท่านทั้งหลายไม่ได้ถูกตีสอนเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ท่านก็ไม่ได้เป็นบุตร แต่เป็นลูกที่ไม่มีพ่อ” พระธรรมสุภาษิต 29:17,15 ก็สอนว่า “จงกล่าวสั่งสอนบุตรชายของตน และบุตรชายนั้นจะเป็นเหตุให้เจ้าสบายใจ เออ...เขาจะทำให้ดวงจิตเบิกบานยินดี.... ไม่เรียกว่าที่ตีสอนทำให้เกิดปัญญา แต่เด็กที่ถูกทะเลาะเล่นนั้น เป็นเหตุกระทำให้มารดาของตนได้รับความอับอาย”

บิดามารดาที่เสียสละความสุขส่วนตัวทุกอย่าง เพื่อให้บุตรได้รับความสนุกสนานเต็มที่ เป็นเหตุให้บุตรเสียนิสัย การฝึกสอนบุตรให้รู้จักเสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อให้คนอื่นได้รับความสนุกสนานต่างหาก จึงจะช่วยให้บุตรเรียนรู้ในการเคารพนับถือผู้อื่น จงอย่าให้บุตรได้รับสิทธิมากเกินไป หรือสิ่งที่ดีที่สุดเสมอไป เมื่อท่านมีขนมบางอย่างในบ้าน อย่าให้ขนมทั้งหมดแก่บุตร แต่จงสอนให้เขารู้จักแบ่งปันคนอื่น เด็กที่เรียนรู้การให้จะเป็นเด็กที่มีความสุข บุตรที่ไม่ได้รับการสอนให้แบ่งปันสิ่งใดแก่บิดามารดาขณะเมื่อเขายังเยาว์อยู่ เมื่อเติบโตขึ้น เขามักจะไม่ยอมให้สิ่งใดแก่บิดามารดาที่ชราแล้ว บุตรที่ได้รับการฝึกสอนให้เห็นแก่ตัวเองเสมอนี้ จะขาดพระพรอย่างใหญ่หลวงในชีวิตเพราะพระพรนี้เขาได้รับได้โดยการให้เท่านั้น

การเลือกที่รักมักที่ชัง เป็นอุปสรรคใหญ่หลวงอย่างหนึ่งต่อความเจริญก้าวหน้าของเด็ก ครอบครัวคริสเตียนจะต้องไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง การกระทำเช่นนั้นเป็นภัยต่อเด็กและเป็นภัยต่อความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในครอบครัว หากผู้เป็นบิดามารดาให้ความรักใคร่บุตรชายคนหนึ่งมากกว่าพี่สาวของเขา หรือให้สิ่งที่ดีที่สุดแก่บุตรคนโตทุกครั้ง การอิจฉาริษยาและการกินแหนงแคลงใจกันก็จะเกิดขึ้นทันที ผู้มีอายุมากกว่าไม่จำเป็นต้องทำตามใจปรารถนาของผู้มีอายุน้อยกว่าเสมอไป และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ก็ไม่จำเป็นต้องทำตามความปรารถนาผู้ที่มีอายุมากกว่าเช่นเดียวกัน ความเสมอภาคควรใช้เป็นมาตรฐานในการครองชีวิตในครอบครัวคริสเตียน บิดามารดาที่ฉลาดจะไม่เปรียบเทียบบุตรคนหนึ่งกับบุตรอีกคนหนึ่ง อันเป็นเหตุให้บุตรทะเลาะวิวาทกัน ทั้งเป็นการขัดต่อน้ำพระทัยของพระเจ้า จงพยายามสืบเสาะดูความดี ความสามารถของบุตรแต่ละคน และช่วยปรับปรุงสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น จนเป็นคุณสมบัติที่ดีของบุตร พระธรรม 1 ทิโมธี 5:21 สอนว่า “ข้าพเจ้ากำชับท่านต่อพระพักตร์พระเจ้า พระเยซูคริสต์ และเหล่าทูตสวรรค์ที่ทรงเลือกไว้แล้วนั้น ให้ท่านรักษาระเบียบเหล่านี้ไว้โดยไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด และไม่กระทำการใด ๆ ด้วยใจลำเอียง” บิดามารดาที่มีใจลำเอียงต่อบุตร เป็นผู้ไม่ยุติธรรมและเป็นผู้ที่โหดร้ายทารุณ การเรียกบุตรว่า “ไอ้เชอ” เป็นการกระทบกระเทือนต่อสุขภาพทางด้านจิตใจของบุตรมาก บุตรจะขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง และในบิดามารดาด้วย บิดามารดาที่ไม่เป็นที่ไว้วางใจของบุตร ก็จะขาดโอกาสอันดีที่จะช่วยบุตรต่อไป คำพูดที่ทิ่มแทงเสียดสีจิตใจของบุตร ไม่ว่าจะมีความจริงมากมายเพียงใดแฝงอยู่ จะไม่ช่วยเหลือบุตรแม้แต่น้อยเลย

บิดามารดาที่ฉลาดจะไม่อวดความสามารถของบุตร เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับความสามารถกับบุตรคนอื่น ๆ การกระทำเช่นนั้น จะไม่ช่วยเสริมสร้างนิสัยแห่งการถ่อมตัว ตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์ ให้แก่บุตรแม้แต่น้อย พระธรรมสุภาษิต 27:2 กล่าวว่า “จงให้คนอื่นสรรเสริญเจ้า” (บุตรของท่าน) เกิด “อย่าให้ออกจากปากของเจ้าเลย” บิดามารดาควรจะชมเชยความสามารถ และความสำเร็จของบุตรอย่างเงียบ ๆ และหนุนใจให้เขาทำทุกอย่าง ด้วยเต็มความสามารถเสมอ ทั้งนี้มีไว้เพื่อรับการ

สรรเสริญเยินยอจากคนอื่น แต่เพื่อเป็นที่ถวายเกียรติยศแก่พระเจ้า พระธรรมสุภายิต 22:4 กล่าวว่า “บำเหน็จแห่งการถ่อมใจลง และความยำเกรงพระเยโฮวาห์ ก็เป็นทางนำมาถึงทรัพย์สมบัติ และเกียรติศักดิ์ และชีวิต”

บิดามารดาที่ไม่ยอมสำรวจความผิดพลาดของบุตร หรือพยายามแก้ตัวให้บุตรที่ได้กระทำผิดต่อคนอื่น ย่อมเป็นเหตุให้บุตรมีชีวิตแห่งการหลอกลวง พระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวว่า “อย่าหลงเลย จะหลอกพระเจ้าเล่นไม่ได้ เพราะว่าคนใดหว่านพืชอย่างใดลง ก็จะเกี่ยวเก็บผลอย่างนั้น” (กาลาเทีย 6:7) โดยปกติ เด็กมันรู้ดีว่าเขาได้ทำผิดอะไรบ้าง หากบิดามารดายอมรับต่อคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุตร และต่อบุตรว่า บุตรของตนผิด บุตรก็จะเคารพบิดามารดาของเขา เมื่อบุตรเคารพนับถือบิดามารดา เขาก็ยินยอมรับการสั่งสอนและลงโทษของบิดามารดา การสั่งสอนและการลงโทษนี้ จะนำบุตรไปสู่ทางแห่งความชอบธรรม

โดยทั่วไป พี่น้องในครอบครัวมักจะถือแบบอย่างของบิดามารดา ในการปฏิบัติต่อกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีหรือเลว เช่น ความรักใคร่ การเห็นอกเห็นใจ การทะเลาะวิวาท และการเห็นแก่ตัว เป็นต้น บิดามารดาที่ตื่นเต้นได้ง่ายและชอบพูดเสียดแทง มักจะมีบุตรอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีลักษณะอย่างเดียวกันนี้อย่างไม่ผิดเพี้ยน บิดามารดาที่มีนิสัยเยือกเย็นสุขุมพูดจาอ่อนหวาน ก็มักจะได้บุตรที่มีนิสัยเยือกเย็น สุขุม และพูดจาอ่อนหวานด้วย จึงเห็นได้ว่าการกระทำของบิดาต่อบุตรมีผลกว่าคำพูดของบิดา บุตรที่คลอเคลียใหม่อาจก่อให้เกิดปัญหา “อิจฉาริษยา” ขึ้นในครอบครัว บิดามารดาที่ฉลาด จึงควรหาทางป้องกันโดยเตรียมจิตใจของบุตรคนอื่น ๆ ให้พร้อม ก่อนที่จะต้อนรับน้องใหม่ของเขา อธิบายให้เขาทราบว่า บุตรคนใหม่นี้เป็นน้องของเขา เป็นสมาชิกใหม่ในครอบครัว และเป็นของขวัญจากพระเจ้า การเอาใจใส่แก่บุตรคนอื่น ๆ เป็นพิเศษในขณะนี้ จะเป็นทางป้องกันมิให้บุตรเหล่านั้นเกิดการอิจฉาริษยาน้องใหม่ การเล่าเรื่อง มิรยาม พี่สาวของโมเสส ซึ่งได้ช่วยมารดา ดูแลรักษาโมเสส ทำให้โมเสสรอดชีวิตนั้น จะช่วยให้บุตรรู้สึกว่าเขามีส่วนสำคัญในการดูแลรักษาน้องด้วย การให้ของขวัญเล็กน้อยแก่บุตรคนอื่น ๆ ที่ยังเยาว์ ในวันเกิดของน้องใหม่จะช่วยให้บุตรคนอื่นรู้สึกว่าเขามีความสำคัญต่อบิดามารดาเช่นกัน

เมื่อมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัวคริสเตียน บิดามารดาจะพยายามปรับปรุงครอบครัวทุกวิถีทาง ให้มีบรรยากาศที่ชักจูงให้บุตรมอบชีวิต ให้แก่พระเยซูคริสต์แต่บุตรยังเยาว์ การเห็นบุตรเจริญเติบโตในสติปัญญา และความรู้เกี่ยวกับพระเยซูนั้น เป็นสิ่งน่าตื่นเต้นยินดีที่สุด บุตรในครอบครัวของท่านเจริญเติบโตขึ้นในด้าน บุคลิกลักษณะ อุปนิสัย และความประพฤติดูจอกไม่ที่บ้านสะพรั่งในสวนพฤกษชาติอันสวยงาม จนทำให้คนท้องถิ่นต้องชมเชยผีพระหัตถ์ของพระเจ้าและผู้เป็นเจ้า และพระเจ้าช่วยให้รอดของท่านใหม่

คำถาม

1. บิдамารดาที่ทำตามใจปรารถนาของบุตรทุกอย่างเป็นการแสดงว่า เขารักบุตรด้วยความรักของพระเจ้าไหม บิдамารดาที่รักพระเจ้า แสดงความรักของเขาต่อบุตรอย่างไร จงอ้างข้อพระธรรม เป็นการยืนยันว่า ความเข้าใจของท่านถูกต้อง
2. บิдамารดาที่รักบุตรด้วยใจลำเอียงนั้น จะนำผลอะไรมาสู่บุตร
3. บิдамารดาอาจทำให้บุตร เกิดการอิจฉาริษยาได้อย่างไร มีวิธีใดบ้างที่สามารถป้องกัน ไม่ให้เกิดการอิจฉาริษยาขึ้นในครอบครัว
4. บิдамารดาที่ฉลาดรอบคอบ จะวัดความสามารถของบุตร แก่คนอื่นใหม่ จะแก้ตัวให้บุตรที่กระทำผิดหรือไม่ การเอาใจช่วยบุตรที่กระทำผิด โดยพยายามซ่อนเร้น หรือแก้ตัวให้ จะเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้า ทางด้านการถ่อมตนเยี่ยงพระเยซูคริสต์ ของบุตรอย่างไร

บทที่ 4 การฝึกสอนบุตร

ท่านเคยสงสัยหรือมีข้อข้องใจ เกี่ยวกับข้อพระธรรมในสุภาษิต 22:6 ใหม่ พระธรรมข้อนี้สอนว่า “จงฝึกสอนเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควรประพฤตินั้น และเมื่อแก่ชราแล้ว เขาจะไม่เดินห่างจากทางนั้น” เหตุที่หลายคนไม่ยอมเชื่อหลักความจริงในพระธรรมข้อนี้ ก็เพราะเขาไม่เข้าใจในความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ฝึกสอน” พจนานุกรมให้คำจำกัดความของคำว่า “ฝึกสอน” ว่า คือการนำคนมาถึงมาตรฐานแห่งชีวิตที่สังคมต้องการ โดยการแนะนำสั่งสอนด้วยความระมัดระวัง และอย่างสม่ำเสมอ จนเขามีนิสัยยอมเชื่อฟัง และทำตามผู้อาวุโสหรือผู้มีตำแหน่งอำนาจสูงกว่า การลงโทษไม่จำเป็นต้องเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกสอนเสมอไป ดังนั้นเราจะไม่ศึกษาเกี่ยวกับการลงโทษในบทเรียนบทนี้

การบอกกล่าวเป็นการแนะแนวทางให้ การสอนเป็นการปลูกฝังความรู้ และการปฏิบัติโดยตรงด้วย และการฝึกสอนเป็นการประทับระครองความรู้นั้น ให้มั่นคงยิ่งขึ้น ข้อความที่กล่าวมานี้ เป็นคำจำกัดความของคำว่า “ฝึกฝน” ซึ่ง ซี. เอช. เบ็นซ์ ได้ให้ไว้หนังสือของท่านที่มีชื่อว่า “คู่มือการศึกษาเกี่ยวกับเด็ก” คำจำกัดความนี้ ทำให้เราเห็นอย่างชัดเจนว่า การบอกกล่าวและการสอนไม่ใช่การฝึกสอนเสมอไป แม้ว่าทั้งสองประการนี้จะมีความจำเป็นต่อการฝึกฝน ข้อผิดพลาดของบิดามารดามักจะอยู่ที่ตัวเอง คือส่วนมากบิดามารดาเพียงแต่บอกกล่าวและสอนบุตร ในสิ่งที่เขาควรกระทำนั้น แต่มิได้ฝึกฝนให้ปฏิบัติตาม การฝึกฝนเป็นการนำไปบุตรก้าวไปอีกก้าวหนึ่ง เป็นก้าวที่บิดามารดาต้องให้ความเอาใจใส่แก่บุตรอย่างเต็มที่ว่า บุตรได้ปฏิบัติตามคำเตือนสอนของตนในทางที่ถูก และนำความสำเร็จมาสู่บุตรหรือไม่ พระสัญญาที่ว่า “จงฝึกสอนเด็กให้ประพฤติตามทางที่ควรประพฤตินั้น เมื่อแก่ชราแล้ว เขาจะไม่เดินห่างจากทางนั้น” จะเกิดผลหรือไม่นั้น จึงขึ้นอยู่กับคำว่า “ฝึกสอน” การฟังคำครูสอนแต่อย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ผู้ใดเป็นนักเล่นเทนนิสที่ดี หรือนักดนตรี นักบาสเก็ตบอล และนักฟุตบอลที่ดีในทีสาธารณะ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้คนเหล่านั้นจะต้องฝึกฝนด้วย เขาต้องทำด้วยตนเอง ต้องเฝ้ารับการแก้ไขดัดแปลงในข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วทำสิ่งนั้นในทางที่ถูกซ้ำแล้วซ้ำอีกหลายครั้ง จนกระทั่งการกระทำในทางที่ถูกต้องนั้นกลายเป็นนิสัยของเขา

การฝึกฝนตามที่กล่าวไว้ในสุภาษิต 22:6 จะต้องเริ่มตั้งแต่ เมื่อบุตรเริ่มชีวิต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือว่า จะเริ่มฝึกฝนบุตร เมื่อมีอายุ 13 ปีแล้วไม่ได้ ในวัยนั้นได้ปลูกฝังวิถีทางแห่งความคิด และการประพฤติ ไว้อย่างแน่นแฟ้นแล้วเป็นการยากที่จะดัดแปลงแก้ไขอีกต่อไปได้ ดังภาษิตบทหนึ่งกล่าวว่า “ถ้าปล่อยให้บุตรวิ่งจนกระทั่งเขามีอายุ 6 ขวบ ท่านก็จะไล่จับเขาไม่ทัน” ซึ่งมีความหมายว่า ถ้าปล่อยปละละเลยให้บุตรประพฤติตามทางที่เขาชอบ จนเขามีอายุ 6 ขวบ หลังจากนั้นก็เป็นการยาก ที่จะสอนให้เขารู้จักเชื่อฟังพ่อแม่อีกต่อไป

พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ ให้มารดาเป็นผู้ฝึกสอนบุตรของตนเอง โดยเหตุนี้ พระองค์จึงทรง นำให้ราชธิดาของกษัตริย์ฟาโรห์ ไปพบมารดาของโมเสส เพื่อมารดาของโมเสส จะได้ดูแลทารกน้อย ด้วยตนเอง พระเจ้าทรงทราบว่า ท้าวราชาอาณาจักรอียิปต์ ไม่มีสตรีใดที่เหมาะสมและสามารถ ให้ความรักและการฝึกสอนในทางของพระเจ้าให้แก่ โมเสส ได้ดีกว่ามารดาของโมเสสเอง การฝึกสอนที่ดีนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการเสริมสร้างอัจฉริยภาพของโมเสสในภายหน้า แม้ภายในราชสำนักของ กษัตริย์ฟาโรห์ จะเต็มไปด้วยความหรูหราสวยงาม ซึ่งแสดงถึงความมั่งมีและสติปัญญาของกษัตริย์ อียิปต์ แต่หาว่ามีผู้ใดเหมาะสมที่จะเป็นครูของโมเสส บุรุษที่พระเจ้าทรงเลือกสรรไว้ไม่ พระเจ้าทรงใช้ มารดาที่รักพระองค์ แม้จะยากจนหรือขาดการศึกษา ให้ทำการใหญ่ยิ่งที่สุดอย่างหนึ่งของโลก คือการ ฝึกสอนบุตรของตนเอง

ศาสตราจารย์ชามูเอล ก็ได้รับการฝึกสอนจากมารดาที่รักพระเจ้า เมื่อท่านยังอยู่ในปฐมวัย ต่อมาเมื่อชามูเอลจากไปอาศัยอยู่กับศาสตราจารย์เอลี ในพระวิหาร ซึ่งเต็มไปด้วยสิ่งทดลองและสิ่ง ล่อใจหลายอย่าง แม้แต่บุตรของเอลีเอง ก็กลายเป็นคนเลวสุดพรรณนา เพราะสิ่งทดลองนั้น แต่ชามูเอล ไม่ได้ละจากทางประพฤติ ตามที่ท่านได้รับการฝึกฝนมาในปฐมวัย ทั้ง ๆ ที่ได้เผชิญสิ่งล่อใจชนิด เดียวกันที่บุตรของเอลีได้พบ

ท่านคงจะรู้เรื่อง โยเซฟ และดานีเอล ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ดี เขาทั้งสองต้องถูกพาราจาก บ้านและคนที่รัก ตั้งแต่วัยเด็กไปอยู่ท่ามกลางคนที่ไม่รู้จักรพระเจ้า ได้รับการทดลอง และล่อใจอย่างหนัก หนัก แต่เขาทั้งสองก็ยังยึดมั่นในพระเจ้า และในคำสอน ซึ่งได้รับในปฐมวัยของเขา ที่เขามีความสัตย์ ซื่อต่อพระเจ้า เช่นนี้ มิได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เกิดขึ้นจากการที่บิดามารดาอบรมฝึกฝนเขา ด้วยความระมัดระวังและสัตย์ซื่อให้เขาดำเนินในทางของพระเจ้า ตั้งแต่เขายังเยาว์วัย

บิดามารดาที่ฝึกสอนบุตร ในทางที่เขาควรจะประพฤตินั้นจะได้รับบำเหน็จรางวัลล้ำค่า โดย บุตรเหล่านั้น จะปฏิบัติตามทางของพระเจ้าตลอดชีวิตของเขา “ค่าจ้างของความบาปคือ ความตาย” (โรม 6:23) ผู้เป็นบิดามารดาบางคนคิดว่า บุตรทุกคนควรจะมีโอกาสได้ลิ้มรส ความสนุกสนานในทาง แห่งความบาป ก่อนที่เขาจะตัดสินใจว่า เขาจะดำเนินชีวิตตามพระทัยพระเจ้าหรือไม่ การคิดเช่นนั้นก็ คล้ายกับกล่าวว่า “ฉันอยากให้บุตรของฉันไปเยี่ยมชม คนที่เป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงก่อนเพื่อให้เขา ตัดสินใจและเข้าใจได้เองว่า เขาไม่ควรจะได้รับโรคติดต่ออย่างนั้น” การกล่าวเช่นนี้เป็นการเสี่ยงต่อ อันตรายอย่างยิ่ง หากบุตรของเขาไปคลุกคลีกับคนที่เป็นโรคติดต่อจริง ๆ เพื่อจะเรียนรู้บทเรียน บางอย่าง ผลที่จะได้รับอาจคือความตาย หรือทุพพลภาพตลอดชีวิตก็ได้ พระคริสตธรรมคัมภีร์จึงสอน ไว้ว่า “อย่าหลงเลยจะหลอกพระเจ้าเล่นไม่ได้ เพราะว่าคนใดหว่านพืชอย่างใดลง ก็จะเกี่ยวเก็บผลอย่าง

นั้น” นี่คือกฎของพระเจ้า ดังนั้นบิดามารดาที่เป็นคริสเตียนทุกคน จึงมีสิทธิพิเศษ และหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการฝึกสอนบุตรเพื่อให้บุตรดำเนินในทางของพระเจ้าตลอดชีวิตของเขา

ในบทก่อนได้กล่าวว่า บิดามารดาควรมีวัตถุประสงค์สองประการในการฝึกสอนบุตร คือ

1. เพื่อเตรียมตัวบุตรให้เป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เป็นคนที่รักพระเจ้า มีความคิด ความเข้าใจ เยี่ยม ผู้ใหญ่ รู้จักปรับปรุงตัวให้เข้ากับสถานะและสิ่งแวดล้อมได้ดี และรู้จักพึ่งพาอาศัยตนเอง ในกิจกรรมทุกอย่าง

2. เพื่อวางรากฐานในการรับใช้พระเจ้า และเพื่อนมนุษย์ให้แก่บุตร โดยเป็นสมาชิกคริสตจักรที่ดี หรือเป็นคนงานรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

หากบิดามารดาอยากนำบุตรให้ไปถึงจุดมุ่งหมายนี้ เขาจะต้องฝึกสอนบุตรให้รู้หลักเกณฑ์สำคัญทั่วไป ปลุกฝังให้เขามีอุปนิสัย ที่รู้จักเคารพและเชื่อฟังผู้มีอำนาจ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความบริสุทธิ์ ความรัก ความถ่อมตน ความจงรักภักดี และความเชื่อมั่นในพระเจ้า

บิดามารดามีหน้าที่ฝึกสอนบุตรให้รู้จักหลักสำคัญทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับชีวิตนี้ แต่การที่จะสอนให้รู้จักหลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไป เช่น ความซื่อสัตย์ ความถ่อมตน เป็นต้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องสอนกฎวินัยที่เฉพาะเจาะจงบางอย่างก่อน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การฝึกฝนกับการสร้างนิสัย มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดมาก นิสัยทุกอย่างเกิดขึ้น เนื่องจากการปฏิบัติหรือการฝึกฝนซ้ำแล้วซ้ำอีกตัวอย่างเช่น บุตรที่รับการฝึกฝนให้รู้จักพูดความจริงเสมอ โดยไม่กลัวว่า จะได้รับผลตอบแทนประการใด ย่อมเป็นที่ไว้วางใจได้ว่า สิ่งที่เขาพูดนั้น เป็นความจริง บุตรที่ได้รับการฝึกฝนให้เคารพนับถือบิดามารดา ย่อมไม่ต่อสู้หรือพูดจาหยาบคายต่อบิดามารดา เพราะสิ่งที่เขากระทำและพูดเกิดจากนิสัยที่ดีของเขา จงจำไว้เสมอว่า การฝึกฝนมิใช่เป็นแต่เพียงการบอกและการสอนเท่านั้น การฝึกฝนเป็นการทำให้หลักสำคัญในการดำเนินชีวิตทั่วไปซึมซาบเข้าไปในบุคลิกลักษณะของเด็ก จนทำให้บุตรสามารถปฏิบัติในทางที่ถูกต้องได้เป็นปกตินิสัย

คำอธิบายต่อไปนี้อาจจะช่วยให้ผู้บิดามารดา เข้าใจถึงความหมายของการสอนหลักสำคัญทั่วไป และการฝึกฝนให้บุตรประพฤติตามหลักนั้น จนกระทั่งหลักสำคัญนี้ กลายเป็นส่วนหนึ่งในบุคลิกลักษณะของบุตร เราอาจเรียกหลักสำคัญนี้ว่า “ความมุ่งหมายสำคัญที่สุดในชีวิตคริสเตียน เพื่อให้พระเจ้าพอพระทัย แทนที่จะทำให้มนุษย์พอใจ” บิดามารดาควรจะสอนหลักสำคัญทั่ว ๆ ไปให้บุตรตั้งแต่เขายังเยาว์อยู่ สอนให้เขารู้การเชื่อฟังพระเจ้ายิ่งกว่ามนุษย์เป็นหน้าที่และสิทธิพิเศษของเขา เมื่อบุตรเจริญเติบโตเป็นวัยรุ่น เขาจะต้องตัดสินใจในเรื่องหลายเรื่อง แต่หากเขาได้รับการฝึกฝนที่ดีจากบิดามารดาที่เป็นคริสเตียน และได้กลับใจบังเกิดใหม่ตั้งแต่ยังเด็กแล้ว เขาย่อมไม่ตัดสินใจกระทำสิ่งใด ๆ ตาม “กลุ่มชน” เท่านั้น เขาจะคนที่เป็คริสเตียนอย่างแท้จริง จะไม่มีคติที่ว่า “เมื่อทุกคนทำเช่นนั้น ฉันก็

ควรทำเช่นนั้นด้วย” ทั้งนี้ ก็เพราะเขาได้เรียนรู้จากการศึกษาประวัติบุคคลสำคัญในพระคัมภีร์ และประวัติคริสเตียนคนสำคัญที่ล่วงลับไปแล้ว บุคคลเหล่านั้น ไม่ยอมทำตามกลุ่มชน แต่ยินดีรับการข่มเหงรังแก เพื่อความชอบธรรมและเพื่อความดี คนของพระเจ้าจะยืนหยัดอยู่เพื่อความชอบธรรมเสมอ ไม่ว่าจะยืนหยัดอยู่ร่วมกับกลุ่มชนหรืออยู่ตามลำพังคนเดียว เขาว่าคนที่ได้รับฝึกฝนอย่างดีจากบิดามารดา ซึ่งยำเกรงพระเจ้า จะไม่ตัดสติใจกระทำสิ่งใด ๆ เพียงเพื่อจะทำให้ตนได้รับความนิยมนิยมชมชอบ หรือเพียงเพื่อจะให้กลุ่มชนพอใจเท่านั้น เขาได้รับการฝึกฝนให้รู้จักตัดสติใจกระทำทุกอย่างตามน้ำพระทัยของพระเจ้า และตามคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ซึ่งเป็นพระวาจาของพระเจ้า

ผู้เป็นบิดามารดาบางคน ขอคำปรึกษาจากศิษยาภิบาลในคริสตจักร ด้วยน้ำตาว่า “ทำไมบุตรของฉันจึงประพฤติตามอย่างชาวโลก” “ทำไมบุตรของฉันจึงตามพวกคนชั่วเหล่านั้น” หากบิดามารดาเหล่านี้มองย้อนหลังไปในวัยเยาว์ของบุตร และถามตนเองว่า ตนได้ฝึกสอนบุตรอย่างไร เขาก็จะได้คำตอบ ซึ่งเขาได้ถามศิษยาภิบาล ผู้เป็นบิดามารดาหลายคนได้เรียนรู้ความจริงในพระธรรม ยากอบ 2:17 พระธรรมข้อนี้สอนว่า “...ความเชื่อถ้าปราศจากการประพฤติ ความเชื่อก็ตายอยู่ในตัวเองแล้ว” การกระทำและการประพฤติของบิดามารดาให้คำสอนแก่บุตร ดียิ่งกว่าคำพูดของเขา เด็กเล็ก ๆ ก็สังเกตและทราบได้ทันที เมื่อบิดามารดากระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพียงเพื่อหาชื่อเสียงและความนิยมนิยมมาสู่ตนเอง เด็กก็ทราบวิธีการ การหาความสำเร็จโดยการคดโกง แม้เพียงเล็กน้อย บิดามารดาที่พยายามแสวงหา

เกียรติยศ ชื่อเสียง และความนิยมนิยมชมชอบของคนทั่วไปแต่ฝ่ายเดียว ย่อมจะพบความผิดหวังในภายหลัง เพราะโดยทั่วไปชาวโลกไม่นิยมนิยมชมชอบคริสเตียน พระเยซูคริสต์เองทรงไม่ปรารถนาเกียรติยศชื่อเสียง หรือความนิยมนิยมชมชอบ จากชาวโลก พระองค์ตรัสว่า “จงระลึกถึงคำที่เราได้กล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า บ่าวมิได้เป็นใหญ่กว่านาย ถ้าเขา (ชาวโลกและผู้ผู้นำในคริสตจักร) ข่มเหงเรา เขาก็จะข่มเหงท่านทั้งหลายด้วย” (ยอห์น 15:20) “ถ้าเรามีความอดทน (ต่อการไร้เกียรติ ไร้ชื่อเสียง) เราก็จะได้ครองร่วมกับพระองค์ถ้าเราไม่ยอมรับพระองค์ พระองค์ก็จะไม่ทรงยอมรับเราเช่นเดียวกัน” (2 ทิโมธี 2:12)

เด็กที่เป็นคริสเตียน ย่อมจะรู้จักถ่อมตน และเชื่อพระสัญญาของพระเจ้าที่ตรัสว่า “พระเยโฮวาห์จะทรงประทานพระคุณกับเกียรติยศ พระองค์จะไม่ทรงคิดกันของดีไว้จากเหล่าคนที่ประพฤติในทางชื่อตรงเลย” (สดุดี 84:11) “ท่านทั้งหลายจงถ่อมใจลง ต่อพระผู้เป็นเจ้า และพระองค์จะทรงยกชูท่านขึ้น” (ยากอบ 4:10) “จงยังใจให้ชื่นชมในพระเยโฮวาห์ และพระองค์จะทรงประทานให้ตามที่ใจปรารถนานั้น” (สดุดี 37:4)

ข้อแนะนำต่อไปนี้เป็นประโยชน์มาก ต่อการฝึกสอนบุตร

1. ฝึกสอนสิ่งใหม่ ๆ ครั้งละเล็กละน้อย อย่าสอนครั้งละหลายอย่างเกินไป จนเขาไม่อาจรับได้ จงเริ่มฝึกสอนเขาตั้งแต่เขาอายุ 2 ขวบ ในสิ่งที่ควรรู้และควรทำ แล้วสอนสิ่งใหม่ ๆ ที่จำเป็นต่อไป

ตัวอย่างเช่น การสอนบุตรให้อธิษฐานก่อนรับประทานอาหาร ขึ้นแรกท่านอาจสอนให้บุตรพนมมือ หลับตา ขณะที่ท่านอธิษฐาน ให้เขาทำเช่นนั้นหลาย ๆ ครั้ง เพื่อติดเป็นนิสัยเมื่อบุตรสามารถทำได้จนเป็นปกตินิสัยแล้ว ก็ให้บุตรกล่าวคำอธิษฐานสั้น ๆ ตามท่าน เช่น “ขอบพระคุณพระเจ้า อาเมน” เมื่อเขาสามารถทำสิ่งง่าย ๆ เหล่านี้ จนเป็นนิสัยติดตัวแล้ว ท่านก็สอนให้เขารู้จักอธิษฐานโดยตนเองได้ และสอนคำใหม่ ๆ เกี่ยวกับการอธิษฐานให้ อย่าสอนบทอธิษฐานบทใหม่ การใช้แก้วน้ำและการพูดขอบคุณ ทั้งสามอย่างนี้ ในเวลาเดียวกัน หรือเมื่อรับประทานอาหารมื้อเดียวกัน ถ้าท่านฝึกสอนเช่นนั้น จะทำให้บุตรสับสน งุนงง ไม่อาจเรียนรู้สิ่งใหม่ใด ๆ ได้ดีเท่าที่ควร หรืออาจถึงกับกลัว และไม่ยอมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ต่อไป

2. จงฝึกสอนสิ่งใหม่ด้วยความตั้งใจ และด้วยความปรารถนาอันแรงกล้า ตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งนี้ท่านเองต้องเข้าใจดีว่า ควรจะสอนอะไรให้แก่บุตร ต้องแน่ใจว่า ร่างกายและสมองของบุตรเตรียมพร้อม และมีความสามารถที่จะรับการฝึกสอนในสิ่งใหม่ ๆ ได้มากน้อยเพียงใด ถ้าเป็นไปได้ จงสอนสิ่งใหม่ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือคล้ายคลึง กับสิ่งที่บุตรคุ้นเคยและรู้จักดีมาก่อนเช่นถ้าท่านอยากสอนให้บุตรรู้จักใช้แก้วดื่มน้ำ จงฝึกสอนเขาโดยใช้นมในแก้วน้ำ และให้เขาดื่มนมจากแก้ว เพราะเขาเคยชินต่อการดื่มนม และชอบนม จึงยินดีดื่มนมจากแก้วนั้น อย่าให้เขาดื่มน้ำที่เขาไม่ชอบ เช่นใส่โซดาในแก้วน้ำให้เขาดื่ม ซึ่งเป็นเครื่องดื่มนชนิดใหม่ที่เขาไม่ชอบเลย เมื่อเขาไม่ชอบโซดา เขาจะไม่ชอบแก้วน้ำด้วย และอาจเป็นเหตุทำให้เขาไม่ยอมดื่มน้ำสิ่งใด ๆ จาก แก้วน้ำเป็นเวลานาน การฝึกฝนที่ได้ผลดีจึงเป็นการฝึกฝนด้วยใจสมัครของบุตร และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่บุตรรู้จักคุ้นเคยดี

3. จงแน่ใจว่า บุตรเข้าใจในสิ่งที่ท่านต้องการให้เขาทำได้ดี เพราะเขามีคำพูดและประสบการณ์จำกัด ไม่สามารถเข้าใจได้ดีและเร็วเหมือนผู้ใหญ่ ฉะนั้นจงทำสิ่งที่ท่านต้องการให้เขาทำเป็นตัวอย่างให้เขาดูก่อน หลังจากนั้น ให้เขาทำสิ่งนั้น โดยความช่วยเหลือของท่าน แล้วให้เขาทำด้วยตนเองต่อไป

4. จงคำนึงด้วยว่า สิ่งที่จะให้บุตรทำนั้น เป็นสิ่งที่เขาสามารถทำได้ มิฉะนั้นบุตรย่อมจะไม่อยากทำตาม เช่นการขอร้องให้บุตรแขวนเสื้อผ้าของเขา ที่ขอเกี่ยวซึ่งเอื้อมไม่ถึง ก็ย่อมเป็นการขอร้องมากเกินไป บิดามารดาบางคนขอร้องให้ทำในสิ่งที่ไปไม่ได้ จึงมักคว้าน้ำเหลว นำความผิดหวังมาสู่บุตรและสู่ตนเอง

5. พึงตรวจตราดูว่า บุตรทำสิ่งที่ท่านขอร้องให้ถูกต้องเรียบร้อยหรือไม่ การฝึกฝนเช่นนี้ ต้องใช้เวลามาก ท่านต้องอดทน และเต็มไปด้วยความรัก พระธรรม 1 โครินธ์ 13:4,4 สอนว่า **“ความรักนั้นก็อดทนนาน และกระทำคุณให้...ไม่หยาบคาย....ไม่จุ่นเดียว”**

6. ในตอนต้น ๆ พยายามอย่าให้มีข้อยกเว้นแก่บุตร แต่ต่อไปท่านอาจจำเป็นต้องมีข้อยกเว้นบ้าง จงฝึกสอนให้เขากระทำการที่ท่านต้องการให้เขาทำ จนติดเป็นนิสัยเสียก่อน แล้วค่อยฝึกสอนให้เขา

ทราบว่ โอกาสใดบ้างที่เขามีข้อยกเว้นได้ หากบิดามารดาไม่มีความอดทนพอ ในการสอนให้บุตรเข้าใจบทเรียนได้ถูกต้อง ก็อย่าหวังเลยว่า บุตรจะเรียนรู้บทเรียนนั้นได้ดี

7. จงเป็นตัวอย่างที่ดีของบุตร จำไว้เสมอว่า การกระทำของบิดามารดา สอนบุตรได้ดีกว่าคำพูด บิดามารดาที่สอนบุตรให้อธิษฐานก่อนรับประทานอาหาร แต่เขาเองไม่อธิษฐานเมื่อมีคนอื่น ๆ ร่วมอยู่ด้วย หรือเมื่อรับประทานอาหารที่กตาคารจะทำให้บุตรมองไม่เห็นความสำคัญของการอธิษฐาน เมื่อโตขึ้นเขาจะไม่กล้าอธิษฐานในที่ชุมนุมชนด้วย การที่บิดามารดากระทำเช่นนั้น เป็นคูสอนให้บุตรทราบว่ การขอบพระคุณพระเจ้าในที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่น่าละอายไม่น้อย พระเยซูคริสต์ตรัสว่ “...เราได้วางแบบอย่างให้แก่ท่านทั้งหลายแล้ว เพื่อให้ท่านทำเหมือนที่เราได้กระทำแก่ท่าน” (ยอห์น 13:15) บิดามารดาควรสอนบุตรเช่นเดียวกันว่ “พ่อได้วางแบบอย่างให้แก่เจ้าแล้ว เพื่อให้เจ้าทำเหมือนที่พ่อได้ทำแก่เจ้า”

วิธีการบางอย่าง ซึ่งท่านอาจใช้ในการสอนบุตร

1. สอนให้บุตรรู้ว่ เขาไม่อาจได้สิ่งที่เขาอยากได้เมื่อแสดงพฤติกรรมไม่ดี แต่จะได้โดยการกระทำที่ดี เพราะโดยทั่วไปบุตรมักละทิ้งการกระทำซึ่งนำผลไม่ดีมาสู่ตน บางครั้งบุตรอาจจะใช้วิธีคือ ด่าน อารมณ์โมโห หรือร้องไห้แง เพื่อบังคับให้บิดามารดาทำตามความประสงค์ของเขา แต่หากวิธีที่เขาใช้นี้ไม่ได้ผลอะไรเลย หรือไม่อาจชักจูงความสนใจของบิดามารดาได้ ต่อไปเขาก็จะเลิกส้การใช้วิธีที่ไม่ดีนั้นไปเอง ฉะนั้น เมื่อบุตรใช้วิธีดังกล่าว เพื่อขอสิ่งใดจากท่าน จงอย่าแสดงความขบขันหรือสนใจใด ๆ แก่เขา เพื่อเป็นบทเรียนให้เขาทราบว่ เขาไม่อาจขอสิ่งใดจากบิดามารดาได้โดยวิธีนี้ ท่านอาจให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่เขาในเวลาอื่น เช่น เมื่อเขาประพฤติดี ทำในสิ่งที่ถูกต้องการชมเชยเขาในขณะนั้น จะเป็นการให้กำลังใจแก่บุตรที่เชื่อฟังและทำตามคำเตือนสอนของบิดามารดาต่อไป

2. จงกำจัดสิ่งชักนำให้บุตรกระทำผิด ให้อยู่ห่างไกลจากเขา เช่น มีด ไม้ขีดไฟ ซึ่งอาจเป็นสื่อ นำให้เด็กไร้เดียงสากระทำผิดได้โดยง่าย ผู้เป็นบิดามารดาจึงควรเก็บสิ่งเหล่านี้ให้ห่างจากรัศมีเอื้อมมือของเด็ก หรือเก็บอยู่ในที่ลับตาของบุตร หากท่านไม่ยอมกาให้บุตรของท่าน สูบบุหรื หรืออ่านหนังสือที่ไม่ดี ก็จงอย่าให้มีสิ่งเหล่านี้ในบ้าน และอย่าให้ใครเอาสิ่งเหล่านั้นเข้ามาในบ้าน

3. จัดสรรทางปลดปล่อยอารมณ์ กำล้งกาย และความปรารถนาให้เพียงพอ เป็นที่ทราบกันว่ พลังอันมหาศาลของร่างกายและสมองนั้น หากไม่มีทางปลดปล่อย ก็จะนำความยุ่งยากให้เกิดขึ้นภายหลัง ดังคำภาษิตที่ว่ "สมองที่ว่างเปล่าเป็นโรงงานของมาร" เมื่อห้ามบุตรไม่ให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จงอย่าล้มจัดกิจกรรมที่ดีให้แก่บุตร แทนกิจกรรมที่ท่านห้ามนั้น

4. ให้บุตรมีโอกาสไต่ถาม และจงอธิบายเหตุผลแก่บุตรซึ่งใดพอที่จะเข้าใจได้แล้ว อธิบายให้เขาทราบว่ เหตุไรเขาจึงไม่ควรทำหรือควรทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ การอธิบายให้เหตุผลแก่บุตรที่ใดพอควร เพื่อ

เขาจะเข้าใจและยอมเชื่อฟังท่าน ด้วยใจยินยอมนั้นย่อมดีกว่าการฝึกรู้สึกของเขา หรือทำโทษเขา ฉะนั้นเมื่อบุตรถามบิดามารดาถึงปัญหาต่าง ๆ ผู้เป็นบิดามารดาจึงควรอธิบายให้เขาฟังด้วยเหตุผล จงให้คำอธิบายของท่าน สั้น และกระชับแจ่มชัด บุตรจะเชื่อท่านมากขึ้น หากเขาทราบเหตุผลที่ท่านขอร้องหรือสั่งเขา พระเจ้าก็ทรงอธิบายให้เหตุผลต่อคนของพระองค์เช่นเดียวกัน พระองค์ตรัสในพระธรรมอิสยาห์ 1:18 ว่า “มาเถิดให้เราหารือ ตกลงกันเสียให้เด็ดขาด...” เมื่อพระเยซูทรงมีพระชนม์ในโลกนี้ได้ 12 พรรษา พระองค์ก็ทรงได้ถามพวกนักปราชญ์ ที่พระวิหารในกรุงเยรูซาเล็ม เชื่อว่าขณะที่รับการสอนจากพระวณะของพระเจ้า และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชนชาติยิว พระเยซูทรงได้ถามข้อสงสัยต่าง ๆ และได้รับคำอธิบายเหตุผลให้ทราบอย่างละเอียดถี่ถ้วน

แต่ในบางครั้ง บุตรก็ควรได้รับการฝึกสอน ให้รู้จักเชื่อฟังโดยไม่ต้องมีเหตุผล บุตรที่ได้รับการฝึกสอนให้รู้จักเชื่อฟังทั้งด้วยเหตุผลหรือไร้เหตุผล ในอนาคตเขาก็จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามการทรงนำของพระเจ้าได้ง่าย ซึ่งเขาไม่อาจจะทราบได้ด้วยเหตุผลอันใดทั้งสิ้น

5. จงปลอบโยนบุตรของท่าน เมื่อเขามีความเศร้าโศกเสียใจ บุตรที่ได้รับการฝึกสอนอย่างดี จะรู้สึกเสียใจทันทีเมื่อเขากระทำผิด เขาจะรู้สึกทุกข์ใจเป็นอย่างยิ่ง หากเขาไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดนั้นได้ บิดามารดาที่ฉลาดย่อมจะต้องปลอบโยนเขา ทั้งนี้มิได้หมายความว่า อนุโลมการกระทำผิดนั้น บิดามารดาต้องมีความยินดีที่จะอภัยโทษให้แก่บุตร และสอนเขาด้วยความรัก ความเอ็นดูว่า ควรจะแก้ไขความผิดพลาดนั้นอย่างไรและควรระวังป้องกันไม่ให้ความผิดพลาดนั้น เกิดขึ้นในอนาคตอีก พระธรรม 2 โครินธ์ 2:7 สอนว่า “...ท่านทั้งหลายควรจะยกโทษให้ผู้นั้น และเล้าโลมใจเขาต่างหาก กล่าวว่าเขาจะจมลงในความทุกข์เหลือสิ้น” 2 โครินธ์ 1:3,4 ก็สอนว่า “สาธุการแด่พระเจ้า พระบิดาแห่งพระเยซูคริสตเจ้าของเรา พระบิดาผู้ทรงความเมตตา พระเจ้าแห่งความชูกำลังทุกอย่าง พระองค์ผู้ทรงชูใจเรา... เพื่อเราจะสามารถชูใจคนเหล่านั้น ที่มีทุกข์ยากอย่างใดอย่างหนึ่งได้ ด้วยความชูใจ ซึ่งตัวเราเองได้รับจากพระเจ้า” บิดามารดาที่ควรสอนบุตร ให้รู้จักการเล้าโลมใจตั้งแต่ปฐมวัยของเขา พระธรรมอิสยาห์ 66:13 ได้เปรียบเทียบการปลอบโยนของบิดามารดา ว่าเป็นเหมือนการปลอบโยนของพระเจ้า ข้อพระธรรมนั้นกล่าวว่า “มารดาปลอบโยนบุตรฉันใด เราก็จะปลอบโยนเจ้าฉันนั้น” บุตรที่ได้รับการปลอบโยนจากบิดามารดาในยามจำเป็น มักจะไม่คือดิ่ง หรือฝ่าฝืนคำแนะนำสั่งสอนของบิดามารดา

6. เมื่อการฝึกสอนวิธีอื่น ๆ ไม่บรรลุผลสำเร็จ ก็จำเป็นต้องใช้วิธีการลงโทษ บุตรควรได้รับการฝึกสอนตั้งแต่ยังเล็กว่า การไม่เชื่อฟังจะนำความเดือดร้อนมาสู่ตน การลงโทษนั้นควรจะหนักเพียงพอ ที่จะทำให้นุตรสำนึกผิดและเชื่อฟังในคราวต่อไป แต่การทำโทษที่หนักเกินไป จะทำให้นุตรรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับความยุติธรรม เป็นเหตุทำให้เกิดการต่อต้าน ฝ่าฝืน ฉะนั้นบิดามารดาจึงควรระมัดระวังในเรื่องการทำโทษบุตรด้วย พระคริสตธรรมคัมภีร์สอนว่า “ไม่เรียกว่าตีสอน ทำให้เกิดปัญหาแต่เด็กที่ถูกละเลย

นั่น เป็นเหตุกระทำให้มารดาของตนได้ความสบาย” (สุภายิต 29:15) “บุตรที่มีปัญญายอมทำให้บิดามารดาปลื้มใจยินดี แต่บุตรโง่เขลา ย่อมเป็นที่หนักอกแก่บิดามารดาตน” (สุภายิต 10:1)

คำถาม

1. จงให้คำจำกัดความคำว่า บอกกล่าว สอน และการฝึกสอน (ฝึกฝน) คำเหล่านี้ ว่าจะมีความหมายต่างกันอย่างไร
2. จงอธิบายข้อแนะนำเจ็ดประการ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการฝึกสอนบุตร
3. วิธีฝึกสอนบุตรที่ได้เสนอแนะมานี้ ท่านใช้วิธีใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
4. ผู้เป็นบิดามารดาบางคน เชื่อว่า เขาไม่ควรสอนบุตรให้ดำเนินในทางของพระเจ้าตั้งแต่เขายังเด็ก แต่ควรรอให้เขาโตพอสมควร แล้วให้เขาตัดสินใจเอาเองว่า จะรับการฝึกสอนดำเนินในทางของพระเจ้าหรือไม่ ความคิดเช่นนี้ มีข้อผิดพลาดอะไรบ้าง

บทที่ 5 การทำโทษ

เด็กที่รู้ว่า บิดามารดารักเขาอย่างสุดซึ้ง ย่อมยินดีเชื่อฟังบิดามารดาของเขา ทำให้ง่ายแก่การอบรมฝึกสอน บิดามารดาที่ฉลาดเต็มไปด้วยความเข้าใจ และยำเกรงพระเจ้า ก็ยอมนำบุตรของตนให้ดำเนินไปในทางชอบธรรมได้ โดยใช้วิธีการลงโทษเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในทางตรงกันข้าม เด็กที่รู้ว่าตนไม่เป็นที่รักของบิดามารดา มักจะต่อต้าน ฝ่าฝืนคำสั่งสอนของบิดามารดาเสมอ ท่านอาจจะฝึกสอนบุตรชนิดนี้ให้รู้จักเชื่อฟังได้ แต่ต้องฝึกสอนโดยวิธีที่ยากและลำบาก โดยเหตุนี้ บุตรจึงควรได้รับการสอนให้รู้จักความหมายของความรักที่แท้จริง บิดามารดาที่รักบุตรอย่างแท้จริง จะช่วยเสริมสร้างสวัสดิภาพในชีวิตให้แก่บุตรด้วย

พระธรรมฮีบรู 12:6 กล่าวว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงตีสอนผู้ที่พระองค์ทรงรัก และเมื่อพระองค์ทรงรับผู้ใดเป็นบุตร พระองค์ก็ทรงตีสอนผู้นั้น” ดังนั้นบิดามารดาที่รักบุตรอย่างแท้จริง จะตีสอนบุตรของตน เพื่อเขาจะมีอุปนิสัยที่ดีในภายหน้า

สองสามปีล่วงมาแล้ว บุตรสาวของข้าพเจ้ามาหาข้าพเจ้า เพื่อขออนุญาตทำอะไรบางอย่าง ขณะที่ข้าพเจ้ามีธุระยุ่งมากข้าพเจ้าตอบว่า “ไม่ได้ สิ่งที่คุณจะทำนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ดี” ขณะที่หยุดพัก บุตรสาวขอร้องข้าพเจ้าให้อนุญาตเขาทำสิ่งนั้นอีก เพื่อตัดความรำคาญ ข้าพเจ้าจึงอนุญาตให้ทำได้ เขาก็ร้องไห้โฮและพูดด้วยเสียงสะอึกสะอื้นว่า “คุณพ่อไม่รักลูกแล้ว คุณพ่อเคยบอกลูกว่า หากคุณพ่อรักลูก คุณพ่อจะไม่ตามใจลูก จะไม่ให้ลูกทำสิ่งที่ไม่ดี” ข้าพเจ้าจึงทราบภายหลังว่า บุตรสาวอยากลองใจ เพื่อพิสูจน์ความรักของข้าพเจ้าเท่านั้น มิได้ตั้งใจจะทำสิ่งที่เขาขอร้อง เด็กบางคนอาจจะทดลองดูความรักของบิดามารดาในบางครั้งคราว ท่านคิดว่า ความรักของท่านมีมากพอที่จะทดลองได้หรือไม่ อาจจะขอข้าย้ออีกครั้งว่า บิดามารดาต้องมีเป้าหมายสองประการในการฝึกสอนบุตร

1. เตรียมตัวให้บุตรเป็นผู้ใหญ่ ที่รักพระเจ้าในอนาคตมีความคิด ความเข้าใจเยี่ยงผู้ใหญ่ รู้จักการปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสภาวะ และสิ่งแวดล้อมได้ดี และรู้จักพึ่งพาอาศัยตนเองในกิจการทุกอย่าง

2. วางรากฐานให้บุตรรับใช้พระเจ้า และเพื่อนมนุษย์โดยการเป็นสมาชิกสมบรูณ์ของคริสตจักร หรือเป็นคนรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา ในบทก่อนเราได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้บรรลุปเป้าหมายที่ตั้งไว้ นั้น บิดามารดาต้องฝึกสอนอบรมบุตรของเขาจนเขามีอุปนิสัยดี เชื่อฟังผู้ใหญ่ เป็นคนสัจย์ซื่อ บริสุทธ์ ถ่อมตน ประกอบด้วยความรัก ความเชื่อ และความจงรักภักดีพระเจ้ามิได้หมายความว่า ตนสามารถทำทุกอย่างที่ตนชอบได้แต่หมายความว่า ตนสามารถควบคุมตนเองได้

การเป็นวีรบุรุษนั้น บิดามารดาผู้มีสติปัญญาจะหนุนใจให้บุตรกล้าคิด กล้าทำ และขณะเดียวกัน ก็สอนให้รู้จักบังคับตนเอง หากท่านไปเยี่ยมชมครอบครัวใดครอบครัวหนึ่ง ซึ่งมีบุตรที่ไม่ได้รับการ

ฝึกสอน ไม่มีใครควบคุมดูแล ท่านอาจเกิดความรู้สึกอึดอัดใจ อยากจะวิ่งหนีจากที่นั่นให้เร็วที่สุดก็ได้ เด็กที่ไม่ได้รับการอบรมฝึกสอนจะเป็นเด็กที่ไม่มีความสุข และเขาจะทำให้คนอื่นไม่มีความสุขด้วย คู่มือการดำเนินชีวิตคริสเตียน และพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ให้คำสั่งสอนเฉพาะเจาะจง เกี่ยวกับการครองเรือนและการฝึกสอนบุตร พระคริสตธรรมคัมภีร์ยังได้กล่าวอย่างชัดเจนถึงบั้นปลายของเด็กที่ได้รับการฝึกสอนอบรมอย่างดี และบั้นปลายของเด็กที่ไม่ได้รับการอบรมฝึกสอนตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ คือว่า “จงฝึกสอนบุตรชายของคุณ เมื่อเห็นว่ามีหวังที่เขาจะกลับดีได้ และอย่างใจให้เขาถึงพินาศไป” (สุภาษิต 19:18) “จงกล่าวสั่งสอนบุตรชายของคุณ และบุตรชายนั้นจะเป็นเหตุให้เจ้าสบายใจเออ เขาจะทำให้ดวงจิตของเจ้าเบิกบานยินดี” (สุภาษิต 29:17) “เพราะผู้ใดที่พระเยโฮวาห์ทรงรัก พระองค์ทรงเตือนสอนผู้นั้น เช่น บิดากระทำต่อบุตรที่ชื่นชม” (สุภาษิต 3:12) “ไม่เรียวที่ตีสอนทำให้เกิดปัญญา แต่เด็กที่ถูกทะเลาะนั้น เป็นเหตุกระทำให้มารดาของตนได้รับความละอาย” (สุภาษิต 29:15) “ความโหดเขลาผูกพันอยู่ในจิตใจของเด็กแต่ไม่เรียวอาจขบไล่ความโหดเขลานั้นไปเสียได้” (สุภาษิต 22:15) “อย่าละเลยการเขียนสอนเด็ก ด้วยว่าถ้าเจ้าจะตีสอนเด็กด้วยไม่เรียว เขาจะจะไม่ตาย เจ้าจงใช้ไม่เรียวตีเขา และเจ้าจะได้ช่วยจิตวิญญาณของเขาให้พ้นจากเมืองผี” (สุภาษิต 23:12,14) “บุคคลผู้ที่ไม่ยอมใช้ไม่เรียว ก็เป็นผู้ที่ชังบุตรของตน แต่บุคคลผู้รักบุตรยอมเขียนตีสั่งสอน” (สุภาษิต 13:24)

แน่นอนทีเดียว พระเจ้าผู้ทรงสร้างเรา ทรงมีเหตุผลที่สั่งให้บิดามารดาเขียนสอนบุตรของตน แต่บิดามารดาควรใช้วิธีเขียนสอนต่อบุตรที่คือดังเท่านั้น เมื่อบุตรไม่ยอมเชื่อฟัง การเขียนที่ประกอบด้วยความรักและโดยวิธีที่ถูกต้อง จะช่วยให้บุตรเชื่อฟังยินดี ฉะนั้นบิดามารดาจึงควรเขียนสอนบุตรด้วยความประสงค์จะให้บุตรเป็นคนดีขึ้น แต่ก็มีบิดามารดาบางท่านที่ใช้วิธีเขียนตีบุตร เป็นทางปลดปล่อยอารมณ์อันดิ่งเคียดของตน

ท่าทีการลงโทษของบิดามารดา มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการลงโทษมาก บิดามารดาที่ทำโทษบุตรด้วยความโกรธเคือง จะทำให้บุตรโกรธเคืองด้วย พระคริสตธรรมคัมภีร์จึงสอนว่า “ฝ่ายบิดาก็อย่าข่มขู่บุตรของตนให้ขัดเคืองใจ เกรงว่าเขาจะท้อใจ” (เกรงว่าเขาจะคือด้าน) โคลโลสี 2:21 “ความโกรธเป็นของร้ายกาจ และโทโสเปรียบเหมือนกระแสน้ำไหลเชี่ยว” (สุภาษิต 27:4) การเขียนตีบุตรด้วยความรักของพระเยซูคริสต์ จึงจะก่อเกิดคุณประโยชน์ให้แก่บุตร

แม้แต่บุตรที่เล็กมาก ก็เข้าใจความยุติธรรมและความรัก การทำโทษด้วยความยุติธรรมจะทำให้บุตรรัก เคารพ และเชื่อฟังบิดามารดา พระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ย้ำแล้วย้ำอีกว่า ให้ฝึกสอนบุตรด้วยความรัก ความรักมีความสำคัญยิ่ง ต่อความสัมพันธ์ระหว่างเรากับบุตร เช่นเดียวกับที่มีความสัมพันธ์ระหว่างเรากับคนอื่น ๆ บิดามารดาควรนำคำสั่งสอนในพระธรรม 1 โครินธ์ 13:1 ไปใช้ในการฝึกสอนบุตรเสมอ พระธรรมข้อนี้สอนว่า “แม้ข้าพเจ้าพูดภาษาแปลก ๆ ได้ เป็นภาษามนุษย์ก็ดี เป็นภาษาทูตสวรรค์

ก็ดี แต่ไม่มีความรัก ข้าพเจ้าเป็นเหมือนม้องหรือฉาบที่กำลังส่งเสียง” พระธรรมทิคัส 2:4 สอนให้บิดามารดา “รักบุตรของตน” พระธรรมเอเฟโซ 6:4 สอนว่า “ฝ่ายท่านผู้เป็นบิดาย่าวยุบุตรของตนให้เกิดโทษะ” และพระธรรมโคโลสี 3:21 สอนว่า “ฝ่ายบิดาก็อย่ายุบุตรของตนให้ขัดเคืองใจ”

การทำโทษมากเกินไปเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพราะมักจะทำให้เด็กไม่เชื่อฟังยิ่งขึ้น แต่การทำโทษหนักเกินไป ด้วยอารมณ์โมโหยังเป็นสิ่งเลวร้าย บุตรอาจเชื่อท่านภายนอกก็ได้ แต่ภายในจิตใจของเขาเต็มไปด้วยความต่อสู้ อีกลิม ดื้อดึง บิดามารดาจึงควรขอสติปัญญาจากพระเจ้า เพื่อจะรู้จักทำโทษบุตรได้ถูกต้อง พระคริสตธรรมคัมภีร์ได้สอนว่า “ถ้าผู้ใดในพวกท่านขาดสติปัญญา ก็ให้ผู้นั้นทูลขอจากพระเจ้า ผู้ทรงโปรดประทานให้แก่คนทั้งปวง ด้วยพระกรุณาและมีได้ทรงดำหนิ แล้วผู้นั้นก็จะได้รับสิ่งที่ทูลขอ” (ยากอบ 1:5) พระเยซูคริสต์ทรงยินดีประทานสติปัญญา ให้แก่บิดามารดาทุกท่าน ที่อธิษฐานทูลขอและเชื่อฟังพระองค์

ผู้เป็นบิดามารดาทุกคนสามารถมีบุตร ที่เชื่อฟังและอยู่ในขอบข่ายของระเบียบวินัยได้ การที่บุตรชอบดื้อดึง ไม่ยอมประพฤติตนในทางที่สมควร สาเหตุส่วนใหญ่เป็นเพราะ บิดามารดาไม่ใช้เวลาและความพยายามเพียงพอ ในการฝึกสอนบุตรบ่อยครั้ง บิดามารดาละเลยต่อการขอสติปัญญาจากพระเจ้าพระองค์ทรงยินดีประทานให้แก่บุตรของพระองค์ทุกคน

ในการฝึกสอนบุตรนั้น เราจำเป็นต้องมีข้อห้ามบางอย่างเช่น

1. ห้ามบุตรกระทำการที่เป็นความบาป ซึ่งได้แก่ การโกหก การลักขโมย เป็นต้น
2. ห้ามบุตรทำสิ่งที่เป็นอันตรายเช่น จับต้องของแหลมคม อ่านหนังสือที่ไม่ดี และคบเพื่อนที่ไม่ดี
3. ห้ามให้สิ่งใดแก่บุตรที่เกินกำลังทุนทรัพย์ หรือเกินความสามารถของท่าน

บางครั้งอาจเนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้บุตรประพฤติในทางที่มีขอบ การหาสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้บุตรประพฤติไม่ดีขึ้นจะช่วยให้บิดามารดาฝึกสอนบุตรได้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อท่านไปหาทันตแพทย์ นายแพทย์จะไม่ให้ยาระงับความเจ็บปวดเท่านั้น แต่จะตรวจดูสภาพฟันของท่านก่อน หากว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ปวดฟัน แล้วจำกัดต้นเหตุที่ทำให้ปวดฟัน โดยอุดโพรงในฟันซึ่งได้มุดเน่าเปื่อยไปเป็นต้น ความเจ็บปวดก็จะหายไปในที่สุด แต่หากทันตแพทย์เพียงแต่ให้ยาระงับปวดเท่านั้น อาการปวดก็จะรุนแรงยิ่งขึ้นภายหลัง บิดามารดาที่ฉลาด จะปฏิบัติเช่นเดียวกับทันตแพทย์ที่ฉลาด คือสืบหาสาเหตุแห่งการที่บุตรไม่เชื่อฟัง แล้วหาทางแก้ไข คัดแปลงที่แน่นอนต่อไป

การที่บุตรประพฤติไม่ดี หรือไม่ยอมเชื่อฟังบิดามารดาอาจเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้

1. บุตรอาจจะเหนื่อยเกินไป หรือไม่สบาย

2. บิดามารดาเองอาจจะเหนื่อยเกินไป หรือไม่สบายหรือเป็นห่วงกังวลมากเกินไป บางครั้งอาจเป็นสาเหตุ ที่ทำให้บิดามารดาโกรธง่าย จนไม่ชอบการกระทำของบุตร แม้การกระทำนั้น มิได้จัดอยู่ใน การประพฤติที่ไม่ดี

3. อาจเนื่องจากอุปสรรคทางร่างกาย เช่น สายตาไม่ดี หูตึง หรือ ระบบประสาทบางส่วนพิการ ทั้งบิดามารดาอาจไม่ทราบอุปสรรคเหล่านี้ก็ได้ บิดามารดาอาจเข้าใจว่า บุตรไม่ยอมเชื่อฟังตน ทั้ง ๆ ที่ บุตรไม่รู้เรื่องอะไรเลย และไม่ทราบว่า เขาฝ่าฝืนคำสั่งของบิดามารดาแล้ว

4. บุตรที่ถูกทำโทษบ่อยเกินไป จะมีความรู้สึกเช่นนี้ว่า “จะมีประโยชน์อันใดที่พยายามทำดี ถึง อย่างไรก็ถูกทำโทษอยู่นั่นเอง”

5. บุตรที่ไม่ได้รับโทษหนักพอสมควร จะคิดเช่นนี้ว่า “การไม่เชื่อฟังนั้น ไม่เป็นไรดอก ไม่เห็น การทำโทษนั้นเจ็บอะไร”

6. บิดามารดาที่ไม่เคร่งครัดต่อคำสั่งของตน จะทำให้บุตรที่ไม่เชื่อฟัง คิดดังนี้ว่า “ถ้าฉัน ไม่เชื่อ ฟังครั้งนี้ ฉันคงไม่ถูกทำโทษอีกเป็นแน่”

7. บุตรที่มีนิสัยคืออยู่แล้ว หากถูกบิดามารดาบังคับหรือสั่งมากเกินไป อาจกลายเป็นบุตรที่ไม่ เชื่อฟังก็ได้

8. บิดามารดาที่ชอบจู้จี้ จะทำให้บุตรไม่เชื่อฟัง เพราะไม่ว่าบุตรจะทำอะไรก็ตาม บิดามารดาไม่ เคยชอบใจแม้สักครั้งเดียว นานวันเข้า บุตรก็จะขาดความนับถือบิดามารดา และจะทำทุกอย่างที่ตนชอบ

9. บิดามารดาที่ชอบบ่นกล่าวต่อหน้าบุตรว่า “ฉันไม่รู้จะทำอย่างไรกับบุตรของฉัน” ก็อย่าหวังเลย ว่า บุตรจะเชื่อฟังเขา การที่บิดามารดาถ่มน้ำคำต่อหน้าบุตร ย่อมเป็นการรับว่า ตนประสบความ ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการฝึกสอนบุตร นั่นหมายความว่า พระเจ้าของบิดามารดาก็ประสบความ ล้มเหลวด้วย

10. บิดามารดาที่ไม่ช่วยให้ชีวิตฝ่ายวิญญาณจิตของบุตรเจริญเติบโต หรือไม่นำให้เขาดำเนินรับ พระเยซูคริสต์ เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอดส่วนตัวของเขาเมื่อเขายังเล็ก จะประสบความยากลำบากในการ แนะนำสั่งสอนเขา เมื่อเขาเติบโตใหญ่ขึ้นเป็นวัยรุ่นการที่บุตรได้มอบถวายชีวิตของเขาให้แก่พระเจ้า นั้น จะช่วยตัดทอนปัญหามากมาย ให้แก่บิดามารดา

11. บางครั้งเมื่อบุตรกระทำผิด บิดามารดาคิดทันทีว่า บุตรฝ่าฝืนคำสั่งของตน แต่หากตนยอม ให้ความรู้สึกเล็กน้อย ฟังเรื่องที่บุตรเล่าให้ฟัง อาจพบว่าความผิดเป็นของคนอื่น ไม่ใช่เป็นของบุตร เมื่อได้ ฟังเรื่องราวทั้งหมดด้วยใจวินิจฉัยแล้ว บิดามารดาอาจทราบว่า บุตรได้พยายามรักษาคำสั่งของบิดา มารดา ในสภาพการณ์นั้นแล้ว บิดามารดาที่ขาดความอดทน หุนหันพลันแล่น อาจเข้าใจบุตรของตนผิด ได้ง่าย ๆ

12. บิดามารดาที่ไม่ยอมสืบสวนความผิดของบุตร หรือ ช่วยปิดบังความผิดของบุตร จะทำให้บุตรหยิ่งยะโส และคือสิ่ง

การทำโทษบางวิธี เป็นวิธีที่ไม่ดี จงอย่าทำโทษบุตรโดยวิธีต่อไปนี้

1. ทำโทษโดยวิธีธรรมชาติ เช่น ปล่อยให้บุตรถูกไฟไหม้ หรือตกลงมาจากที่สูงโดยไม่จำเป็น

2. การบังคับให้บุตรยอมรับผิด โดยที่บุตรมิได้ยอมรับด้วยความจริงใจ การทำเช่นนี้ ก็เท่ากับบังคับให้เขากล่าวเท็จ บิดามารดาที่ฉลาดย่อมไม่บังคับให้บุตรรับผิด แต่จะพยายามช่วยให้เขาเห็นความผิดของตนเอง ทำให้เขาเกิดความเสียใจที่ได้กระทำผิด และยอมรับผิดด้วยความจริงใจ บิดามารดาจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการรับผิด หากบิดามารดายอมรับผิด และกล่าวขอโทษทุกครั้งที่ตนกระทำผิด จะช่วยให้บุตรเห็นความบริสุทธิ์ใจและความยุติธรรมของบิดามารดา เขาก็จะปฏิบัติตามบิดามารดาได้โดยง่าย

3. การลงโทษโดยแสดงให้บุตรเห็นว่า ตนไม่รักเขาเป็นวิธีที่ลงโทษที่ไม่ดีอย่างยิ่ง จงพูดกับบุตรว่า ที่ท่านต้องการให้เขาเชื่อฟังนั้น เป็นเพราะท่านรักเขา บิดามารดาที่ฉลาดควรจะสอนบุตรให้ทราบความจริงว่า ไม่ว่าบุตรได้กระทำอะไร หรือจะกระทำอะไรในอนาคต จะไม่กระทำให้ความรักของบิดามารดาที่มีต่อเขาเปลี่ยนแปลง บุตรควรจะทราบว่า ความไม่เชื่อฟังของเขาจะนำความทุกข์ใจและความอับอายขายหน้ามาสู่บิดามารดา แต่ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร จะไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อบุตรทราบความจริงนี้ เขาจะเริ่มเข้าใจความรักของบิดามารดา โดยการเชื่อฟังและไว้วางใจบิดามารดา หากบุตรได้รับความยากลำบากต่าง ๆ และทราบว่าบิดามารดาของเขารักเขาจริง เขาก็จะอยากเข้าไปใกล้บิดามารดา เพื่อขอความสนใจและแนะนำจากท่าน

4. การฝึกสอนด้วยการชู้ หรือการให้สัญญา แต่มิได้ปฏิบัติตามสัญญา เป็นวิธีฝึกสอนที่ไม่ดี บุตรจะเรียนรู้ว่า คำพูดที่ท่านพูดไปนั้น ไม่มีความหมายอะไร และเขาจะประพฤติตนตามที่เขาชอบต่อไปอีก จงอย่าสัญญากับบุตรว่า จะทำโทษอย่างไรอย่างหนึ่ง ที่ท่านทำไม่ได้ หรือไม่ตั้งใจทำจริง ๆ

5. การชู้ให้บุตรตกใจกลัว ด้วยเรื่องที่ไม่เป็นความจริงจะเป็นอุปสรรคต่อการเจริญก้าวหน้าของบุตร เช่น ชู้ส้าทักว่า “จงทำตามที่คุณสั่งนะ มิเช่นนั้น ตำรวจจะมาจับแกไปขังคุก” หรือ “ถ้าไม่เชื่อฟังนางพยาบาลจะมาตีตบ” คำหลอกเช่นนี้ อาจทำให้บุตรเชื่อได้บ้าง แต่ก็ทำให้บุตรหวาดกลัวบุคคลเหล่านี้ จนไม่อาจขอรับความช่วยเหลือจากพวกเขา เมื่อมีความจำเป็นในทางตรงกันข้าม บิดามารดาควรสอนให้บุตรรู้จักนับถือตำรวจ นายแพทย์ นักเทศน์ นางพยาบาล และบุคคลอื่น ๆ

6. การทำโทษโดยบังคับให้บุตรทำงานบางอย่าง จะทำให้บุตรเกลียดชังงานนั้นมากยิ่งขึ้น จงอย่าใช้สิ่งที่ท่านต้องการให้บุตรชอบ เป็นเครื่องมือในการทำโทษบุตร

7. การลงโทษโดยบังคับให้บุตรไปร่วมประชุมมัสการพิเศษที่โบสถ์ จะทำให้บุตรเกิดเบื่อก่อนหน้าต่อการไปโบสถ์ จึงทำให้บุตรของท่านรู้สึกชอบสิ่งที่ท่านอยากให้เขาทำ อย่าให้เขาทำสิ่งนั้นเป็นการลงโทษเขา

วิธีลงโทษที่ใช้ได้ผลมาแล้ว มีดังต่อไปนี้

1. การลงโทษบุตรเล็ก ๆ ด้วยการเขี่ยนตี หากกระทำด้วยความรัก และด้วยวิธีที่ถูกต้อง จะทำให้บุตรเชื่อฟังได้ หากท่านใช้วิธีนี้ต่อบุตรเล็ก ๆ ก่อนที่เขาจะโตพอ หรือมีประสบการณ์และความสามารถพอที่จะเข้าใจเหตุผลต่าง ๆ ได้ เมื่อเขาโตขึ้น ท่านก็ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีเขี่ยนตีอีกต่อไป บุตรที่ได้รับการฝึกสอนอย่างดี ก่อนมีอายุ 6-8 ขวบ อาจลงโทษโดยการหยิกที่ขา ตีมือ หรือตีก้น แต่การเขี่ยนหรือตีร่างกายบุตรโดยไม่เลือกที่นั้น เป็นอันตรายอย่างยิ่ง เด็กบางคนได้รับบาดเจ็บจนถึงกับพิการตลอดชีวิตก็มี เพราะบิดามารดาไม่ระมัดระวังในการเขี่ยนตี เช่น ตบตีที่ศีรษะ ที่หลัง หน้าอก และท้องเป็นต้น การทำโทษที่ถูกต้องเท่านั้นช่วยให้บุตรสำนึกได้เสมอว่า อะไรดี และอะไรชั่ว และเป็นการสอนให้บุตรทราบว่า ผู้ที่กระทำผิดจะต้องถูกลงโทษ ซึ่งเป็นคำสอนในพระบัญญัติของพระเจ้าด้วย

2. การลงโทษ โดยแยกบุตรที่คือดิ่ง ให้ไปอยู่ต่างหากเป็นวิธีที่เคยใช้ได้ผลดี บางครั้งบุตรอาจประพฤติไม่ดีโดยเจตนาเพื่อดึงดูดความสนใจของคนอื่น การแยกตัวให้เขาไปทำงานหรือเล่นตามลำพัง จะทำให้เขาไม่กล้าประพฤติตัว ไม่เหมาะสมต่อไป เด็กชอบมีเพื่อนเล่น การแยกตัวเขาให้เล่นตามลำพังทั้ง ๆ ที่มีเพื่อนเล่นอยู่ เป็นโทษที่หนักสำหรับเด็กมาก แต่อย่าลืมให้ความเอาใจใส่แก่เขา เมื่อเขาประพฤติดี และสรรเสริญเยินยอเขาด้วยใจจริง เมื่อเป็นไปได้ การแยกเด็กที่โตพอสมควรให้ออกจากเพื่อนฝูง จะทำให้เขามีโอกาสไตร่ตรองตามลำพังถึงการกระทำของเขา ทำให้เขาสำนึกถึงความผิด แล้วกลับใจใหม่อย่างแท้จริง

3. การงดเว้นหรือตัดสิทธิบางอย่างของบุตรที่โตแล้ว ซึ่งสามารถเข้าใจเหตุผลต่าง ๆ แล้ว เป็นวิธีที่ลงโทษที่ดีและได้ผล เช่น งดเว้นไม่ให้เงินสำหรับค่าขนม และของเล่นชั่วคราว งดทัศนจรตามที่ใดก็ได้คิดไว้ หรือตัดสิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่เคยมี แต่อย่าตัดสิทธิการไปนมัสการที่โบสถ์ หรืองดเว้นอาหารซึ่งจำเป็นต่อสุขภาพของเขา

ครั้งหนึ่งครอบครัวของข้าพเจ้า ได้วางโครงการไว้หลายอาทิตย์แล้วว่า จะจัดทัศนจรขึ้นโดยเดินทางไปพักผ่อนหย่อนใจในที่แห่งหนึ่งเป็นเวลาหนึ่งวัน ทุกคนในครอบครัวต่างตื่นตื่นดีใจและรอวันนั้นด้วยใจระทึก แต่ก่อนกำหนดเดินทางเพียงวันเดียว บุตรสาวของข้าพเจ้าคนหนึ่งประพฤติตนชุกชุกเกินขนาด ข้าพเจ้าเตือนเขาว่า หากเขาประพฤติเช่นนั้นอีกครั้งเดียว เขาจะไม่ได้ร่วมทัศนจรกับคนอื่น ๆ ในครอบครัว เขาก็ไม่เชื่อฟังกระทำสิ่งต้องห้ามนั้นอีก ในวันต่อมา เขาได้รับโทษถูกตัดสิทธิออกจากทัศนจร ต้องอยู่ที่บ้านตามลำพัง โดยมีเพื่อนบ้านคนหนึ่ง มาช่วยคุ้มครองดูแลให้ ขณะที่

จากบ้านไปคนทั้งครอบครัวเกือบร้องไห้ด้วยความสงสาร ที่บุตรคนหนึ่งไม่อาจร่วมเดินทางกับพวกเรา เป็นการง่ายเหลือเกินที่บิดามารดาจะเปลี่ยนใจ อนุญาตให้เขาร่วมเดินทางแต่ถ้าทำเช่นนั้น เขาก็จะไม่มีโอกาสเรียนบทเรียนสำคัญ ซึ่งเขาได้เรียนในวันนั้น อย่างไรก็ตาม ท่านไม่จำเป็นต้องใช้วิธีนี้สอนเขาเสมอไป เพื่อจะให้เขารู้ว่าการเชื่อฟังดีกว่าการรับโทษ พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ให้บิดามารดาทุกคน รู้จักสอนบุตรให้เชื่อฟัง จงสอนโดยวิธีที่ดีที่สุดที่เป็นไปได้

4. การชดใช้ เป็นการลงโทษที่จำเป็น สำหรับความประพฤติที่ไม่ดีบางอย่างของบุตร เช่นหากบุตรทำลายทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาจะต้องชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้น ในทางเป็นไปได้ โดยการซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดไป หรือจัดสิ่งนั้นให้อยู่ในสภาพเดิม หรือจัดหาสิ่งใหม่ มาชดเชยสิ่งที่เสียไปนั้น บางครั้งบิดามารดาต้องช่วยบุตรในการซ่อมแซม หรือจัดหาสิ่งนั้นมาชดเชย แต่จงให้บุตรรับผิดชอบในเรื่องนี้ เท่าที่จะรับผิดชอบได้ การทำโทษชนิดนี้ จะทำให้บุตรไม่กล้าทำผิดเช่นนี้อีก เขาจะเข้าใจถึงความยากลำบากในการชดเชยสิ่งที่เขาได้ทำให้ชำรุดเสียหาย

พระเจ้าทรงพอพระทัย ผู้ที่กระทำผิดแล้วยินดีชดเชยหรือคืนสิ่งที่ได้มาโดยไม่ชอบธรรม เด็กทุกคนควรจะได้รับการศึกษาสอน ให้รู้จักปฏิบัติเช่นนั้น พระธรรมเลวีนิติ 6:1-5 สอนว่า “พระเยโฮวาห์ตรัสแก่โมเสสว่า ถ้าผู้ใดทำผิดต่อพระเยโฮวาห์คือกล่าวมุสา ด้วยของที่เพื่อนบ้านมาฝากไว้หรือด้วยการที่สัญญากันไว้ หรือด้วยของที่ชิงจากเขา หรือด้วยการที่ล่อลวงเพื่อนบ้าน หรือพบของที่หาย และไม่รับและสวดสาบานตัวเป็นความเท็จ ในข้อเหล่านี้ถ้าผู้ใดกระทำผิดแล้ว ก็ให้ผู้ที่กระทำผิด มีโทษในสิ่งนั้นเอาของที่ชิงได้มา หรือของล่อลวงมา หรือของที่เขาฝากไว้หรือของที่เก็บตกได้ หรือของที่สวดสาบานเป็นความเท็จคืนให้เจ้าของเสีย” จงช่วยให้บุตรของท่านรักษาชื่อเสียงที่ดีไว้โดยหนุนใจให้เขาชดเชยต่อความผิดที่ได้กระทำ เมื่อเป็นไปได้

5. การพูดกับเด็ก ไม่ใช่เป็นการลงโทษ แต่ควรจะเป็นวิธีที่ท่านใช้บ่อยที่สุด กับบุตรที่มีอายุมากกว่า 6-8 ขวบ เพื่อเขาจะได้เข้าใจ และเชื่อฟังท่านด้วยความเต็มใจ จงพูดคุยกับเขา ให้เขาถามและอธิบายเหตุผลต่าง ๆ ให้ฟัง แต่จงอย่าให้เป็นการโต้เถียงกัน บิดามารดาจะต้องเป็นผู้มีสิทธิอำนาจสูงสุดในครอบครัวเสมอ แม้บางครั้ง บุตรจะไม่เข้าใจเหตุผล ที่บิดามารดาอธิบายให้ฟัง แต่บุตรก็ควรเชื่อฟังบิดามารดา โดยความเคารพและไว้วางใจ พระเจ้าทรงต้องการให้เราเชื่อฟังพระองค์เพราะพระองค์ทรงเป็นพระเจ้า พระวามะของพระองค์เป็นความจริงเสมอ พระองค์ทรงให้เหตุผลแก่เรา และเราอาจโต้แย้งกับพระองค์ แต่ในที่สุดเราก็ต้องเชื่อฟังพระองค์ เพราะพระองค์ทรงเป็นเจ้าชีวิตของเรา บุตรที่เชื่อฟังบิดามารดา เพราะเขาทราบว่าบิดามารดาเป็นผู้มีอำนาจ จะเชื่อฟังพระเจ้า ได้ง่ายกว่าบุตรที่ไม่เชื่อฟังบิดามารดาด้วยอุดมคติเดียวกันนั้น บิดามารดาที่เป็นคริสเตียน จะฝึกสอนให้บุตรรู้จักปรับปรุงตนเอง ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี รู้จักบังคับตนเอง และยำเกรงพระเจ้า

คำถาม

1. จงให้เหตุผลมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ว่าทำไมบุตรจึงไม่เชื่อฟังบิดามารดา จงอธิบายด้วยว่าในเหตุผลแต่ละกรณีนั้น ท่านมีทางแก้ไขอย่างไรบ้าง
2. จงกล่าวถึงวิธีทำโทษที่ดี เท่าที่ท่านทราบ ท่านควรจะใช้วิธีเหล่านี้ได้อย่างไร
3. อ่างข้อพระธรรม ที่ได้สอนเกี่ยวกับท่าทีของบิดามารดา ในการอบรมสั่งสอนบุตร และข้อพระธรรมที่สอนให้เราทราบ เกี่ยวกับท่าทีที่ไม่ดีในการฝึกสอนบุตร ข้อพระธรรมทั้งสองบอกว่า เราควรมี และไม่ควรมี ทำทืออย่างไร
4. การทำโทษด้วยการเขี่ยนตีสักขณะใด จึงจะช่วยบุตรที่ดื้อดั่งได้ จงอ้างข้อพระธรรมบางข้อที่กล่าวถึงการลงโทษบุตรด้วยการเขี่ยนตี

บทที่ 6 เด็กกับพระเจ้า

“ถ้อยคำเหล่านี้ ซึ่งเราสั่งไว้แก่เจ้าทั้งหลายในวันนี้ ก็ให้ตั้งอยู่ในใจของเจ้าทั้งหลาย และจงจดจำคำสั่งสอนบุตรทั้งหลายของเจ้า ด้วยถ้อยคำเหล่านี้ และเมื่อเจ้าทั้งหลายที่อยู่ในเรือน หรือเดินในหนทาง หรือนอนลง และตื่นขึ้น...จงเขียนถ้อยคำเหล่านี้ไว้ที่เสาเรือนของเจ้า และที่ประตูเมืองทั้งหลายของเจ้า” (เฉลยธรรมบัญญัติ 6:6,7,9)

ในครอบครัวคริสเตียน การคุยกับพระเยซูคริสต์ ควรเป็นนิสัยส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของทุกคน เช่นเดียวกับการกินการนอน ข้อพระธรรมที่อ้างไว้ข้างต้นสอนผู้ที่เป็นบิดามารดา ให้เขียนพระวาทะของพระเจ้าไว้ที่เสาเรือน และที่ประตูเมืองซึ่งพวกเขาอาศัยอยู่ การแขวนรูปภาพที่สวยงามต่าง ๆ ไว้บนฝาผนัง ก็มีความหมายคล้ายกับการเขียนพระวาทะของพระเจ้า ไว้ที่เสาเรือนทำให้เกิดความประทับใจแก่เด็ก หนังสือที่ประกอบด้วยรูปภาพและหนังสือทัว ๆ ไป มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของเด็กมาก เพราะ “จิตใจของเด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ความนุ่มน้อมของจี๊ตัง สามารถจดจำได้นาน เหมือนความทนทานของหินอ่อน” เด็กสามารถรู้จักพระเจ้าได้ และเขามีความกระหายอยากจะรู้จักพระองค์ พระเจ้าทรงประสงค์ให้เราเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเปรียบเหมือนลูกแกะของพระองค์ พระเยซูตรัสว่า “จงเลี้ยงลูกแกะของเรา” ผู้ที่เป็นบิดามารดาทั้งหลาย จงเลี้ยงดูลูกแกะของพระองค์เถิด

ขอขำแล้วขำอีกว่า บิดามารดาที่เป็นคริสเตียน มีจุดมุ่งหมายสองประการ ในการฝึกสอนบุตรคือ

1. เพื่อเตรียมตัวให้บุตรเป็นผู้ใหญ่ที่รักพระเจ้าในอนาคตมีความคิด ความเข้าใจ เยี่ยมผู้ใหญ่ รู้จักปรับปรุงตัวให้เข้ากับสภาวะและสิ่งแวดล้อมได้ดี และรู้จักพึ่งพาอาศัยตนเองในกิจทุกอย่าง
2. เพื่อวางรากฐานในการรับใช้พระเจ้า และเพื่อนมนุษย์ให้แก่บุตร โดยเป็นสมาชิกคริสตจักร หรือเป็นคนงานรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา เพื่อจะบรรลุดุจดหมายปลายทางได้ บิดามารดาจะต้องนำบุตรให้รู้จักพระเยซูคริสต์ ให้เขาต้อนรับพระองค์เป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอดส่วนตัว และถวายชีวิตของเขาแก่พระเยซูคริสต์ตั้งแต่วัยเด็ก

การปลูกฝังนิสัยหรือความรู้สึกที่ดีให้แก่บุตร มีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนหลักความจริง และการประพฤติของบิดามารดาที่สอนบุตรได้ ดีกว่าคำพูดของเขา บิดามารดาที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และคำพูดของตนเอง ขาดความอดทนและเต็มไปด้วยความอาฆาตพยาบาท มักสร้างความประทับใจที่ไม่ดีให้แก่บุตร ทำให้เขาไม่ยอมรับเชื่อพระเยซูคริสต์ ในทางตรงกันข้าม บิดามารดาที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์ ชีวิตประจำของเขาจึงประกอบด้วย ความรัก ความยินดี และสันติสุข จะทำให้จิตใจของบุตร เกิดความกระหาย อยากจะรู้จักพระเจ้าของบิดามารดา บิดามารดาที่ยอมรับความผิดของ

ตนก็เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรของเขา ทำให้บุตรรู้จักพูด “ขอโทษ” “หนูผิดไปแล้ว” “ขออภัยให้หนูด้วย” ตั้งแต่วัยเด็กอยู่ในบพนี้เราจะพูดถึงเรื่อง เด็กกับพระเจ้า ในหัวข้อเรื่องสำคัญสี่ข้อคือ

1. การใช้เงิน
2. การอธิษฐานก่อนรับประทานอาหาร
3. การไปโรงเรียนรวีวารศึกษา และการไปโบสถ์
4. การนมัสการพระเจ้าในครอบครัว และการเข้าเฝ้าพระเจ้าเป็นส่วนตัว

1. การใช้เงิน

การสอนบุตรให้รู้จักจ่ายใช้สอยนั้น ส่วนใหญ่เป็นการสอนโดยการถ่ายทอด อุดมคติของบิดามารดาให้แก่บุตร บิดามารดาที่เป็นคริสเตียนแสดง ให้บุตรเห็นความเชื่อของตน โดยความประพฤติ แสดงให้บุตรเข้าใจว่า ทุกอย่างที่ครอบครัวมีอยู่เป็นของพระเจ้า และพระเจ้าทรงให้เขาใช้ เพื่อเขาจะได้ถวายเกียรติยศแก่พระองค์ เมื่อบุตรค่อย ๆ โตขึ้น เขาก็ได้รับการสอนให้รู้ว่า จะต้องแยกเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้ เพื่อใช้สำหรับพระราชกิจของพระเจ้า และเพื่อถวายให้แก่คริสตจักร พระเจ้าทรงประสงค์ให้เราใช้เงินในทางที่ดีที่สุด เพื่อเป็นที่ถวายพระเกียรติแก่พระองค์ เงินที่เหลือจากการถวายให้แก่พระเจ้าแล้ว เราก้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว สำหรับอาหาร เครื่องนุ่งห่มการศึกษา และความจำเป็นอื่น ๆ ได้

การเล่าเรื่องในพระคริสตธรรมคัมภีร์ เกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบของคริสเตียน จะช่วยให้เด็ก รู้จักใช้จ่ายเงินในทางที่ถูกต้อง เช่นเรื่อง “เจ้าเมืองหนุ่มที่ร่ำรวย” เงินถวายของหญิงม่าย และ “เศรษฐีกับลาซาโร” เรื่องเหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้ว่า อะไรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่แท้จริงในชีวิต

การสอนข้อพระธรรมที่กล่าวถึงเงินทองแก่บุตร และการถวายทรัพย์ จะช่วยให้เขาระลึกถึงหน้าที่รับผิดชอบ ที่พระเจ้าทรงมอบหมายให้คริสเตียนทุกคน ข้อพระธรรมที่เป็นประโยชน์แก่เด็กในเรื่องนี้ได้แก่ “การรักเงินทองนั้น เป็นมูลรากแห่งความชั่วทั้งมวล และเพราะความโลภนี้แหละ จึงทำให้บางคนห่างไกลจากความเชื่อ และตรอมตรมด้วยความทุกข์” (1 ทิโมธี 6:10) “ทุกคนจงให้ตามที่เขาได้ คิดหมายไว้ในใจ มิใช่ด้วยนิกเสียดาย มิใช่ให้ด้วยการฝืนใจ เพราะว่าพระเจ้าทรงรักคนนั้นที่ให้ด้วยใจยินดี” (2 โครินธ์ 9:7) “พระเจ้าของข้าพเจ้า จะประทานสิ่งสารพัดที่พวกท่านขาดอยู่นั้น จากทรัพย์อันรุ่งเรืองของพระองค์ในพระเยซูคริสต์” (ฟิลิปปี 4:19) และข้อพระธรรมอื่น ๆ ที่สอนเกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบของคริสเตียน

คริสเตียนที่แท้จริงมีนิสัยถวาย จงจัดหาโอกาสให้บุตรถวายทรัพย์สินแก่พระเจ้า หรือ “ให้” แก่ผู้ที่ขัดสน เมื่อเขาได้รับเงินหรือหาเงินได้เป็นครั้งแรก จงช่วยเขาให้รู้จักแยกเงินส่วนหนึ่งออก เพื่อใช้สำหรับพระราชกิจของพระเจ้าให้บุตรของท่านมีโอกาสเสียสละเพื่อคนอื่น แล้วเขาจะเข้าใจว่า การให้ทำให้มีความสุข ยิ่งกว่าการรับ

2. การอธิษฐานก่อนรับประทานอาหาร

เด็กจะรู้สึกขอบพระคุณพระเจ้า ในเวลารับประทานอาหาร หากเขาได้รับการสอนว่า พระเจ้าทรงเป็นผู้ประทานอาหารทุกมื้อให้ การอธิษฐานก่อนรับประทานอาหาร จะทำให้เด็กรู้สึกขอบพระคุณพระเจ้า สำหรับของประทานซึ่งได้แก่อาหาร ที่พระเจ้าทรงประทานให้เสมอ พระเจ้าทรงสร้างบุตรของท่านเพื่อเขาจะสนิทสนมกับพระองค์ จึงสอนบุตรของท่านให้สนิทสนมกับพระเจ้าโดยการขอบพระคุณพระองค์ ในเวลารับประทานอาหาร

ในขั้นเริ่มต้น ท่านอาจสอนให้บุตรพนมมือก่อนรับประทานอาหาร ขณะที่ท่านอธิษฐานต่อมา เขาอาจจะอธิษฐานเพียงประโยคสั้น ๆ ว่า “ขอบพระคุณ พระเยซู อามิน” โดยให้เขาพูดตามท่าน ต่อมาเขาจะพูดเองได้ว่า “ขอบพระคุณพระเยซู อามิน” ท่านไม่ควรเร่งรีบการขอบพระคุณพระเจ้า ก่อนรับประทานอาหารแม้ว่าจะมีแขกซึ่งไม่ใช่คริสเตียน มาร่วมรับประทานอาหารด้วย เพราะหากเราละเลยต่อการอธิษฐานในเวลานั้น ก็เท่ากับเราละเลยต่อพระเยซูคริสต์ จะเป็นการสอนให้บุตรของเราให้มีความละเลยต่อพระองค์ด้วย

เมื่อท่านรับประทานอาหาร ในที่สาธารณะ หรือมารับประทานอาหารสาย ท่านอาจอธิษฐานอย่างเงียบ ๆ ได้ แต่ทั้งนี้มิใช่กระทำด้วยความเหนียมอาย บุตรสามารถสังเกตเห็นได้ว่าบิดามารดาอธิษฐานสำหรับอาหารในที่สาธารณะ ด้วยความเคอะเขินหรือเหนียมอายหรือไม่ หากบิดามารดาไม่อาย บุตรก็จะไม่อายด้วย และเขาจะรู้สึกสงสารคนที่ไม่รู้จักพระเยซูคริสต์ ไม่รู้จักขอบพระคุณสรรเสริญพระองค์

เมื่อบุตรของข้าพเจ้ายังเล็กอยู่ คำถามแรกที่เขามักถามข้าพเจ้า ขณะเห็นคนแปลกหน้า คือ “เขาเป็นคริสเตียนหรือเปล่า” เด็กที่รู้จักพระเยซูคริสต์ จะมีความห่วงใยต่อคนอื่น ๆ ครั้งหนึ่งมีมิชชันนารีชาวต่างประเทศคนหนึ่ง กับประธานสภาคริสตจักรแห่งหนึ่ง ไปเยี่ยมเยียนหมู่บ้านของเรา ข้าพเจ้าบอกข่าวนี้ให้บุตรสาวฟัง แต่เขาไม่แน่ใจว่า มิชชันนารีกับประธานสภาคริสตจักรจะเป็นคนที่มีลักษณะเช่นใด จึงถามขึ้นทันทีว่า “พวกเขาเป็นคริสเตียนจริง ๆ ไหม” เขามิได้ถามว่า ท่านเหล่านั้น เป็นคนร่ำรวยหรือไม่ จะนำของขวัญจากต่างประเทศมาแจกไหม เขาเพียงแต่เป็นห่วงว่า ท่านเหล่านั้นจะเป็นคริสเตียนอย่างแท้จริงหรือไม่ จะเห็นได้ว่าเด็กมีความห่วงใย อยากจะให้ทุกคนรู้จักพระเยซูคริสต์ ความรู้สึกนี้เป็นสิ่งธรรมดาสำหรับเด็กที่อยู่ในครอบครัว ที่เทิดทูนพระเยซูคริสต์เป็นใหญ่ เด็กที่ได้รับการฝึกฝนอย่างดี จะเป็นพยานต่อคนอื่น ทำให้มีพยานเพิ่มขึ้นในครอบครัว สิ่งที่มีค่ามากที่สุดก็คือว่าสำคัญที่สุด จะทำให้บุตรถือว่าสิ่งนั้นสำคัญที่สุดสำหรับเขาด้วย ท่านถือว่าการถวายพระเกียรติแก่พระเจ้า และการบอกคนอื่นให้ทราบข่าวประเสริฐแห่งความรอดเป็นสิ่งสำคัญในครอบครัวของท่านมิใช่หรือ

3. การไปโรงเรียนหรือการไปโบสถ์

วันของพระเจ้าหรือวันอาทิตย์ ก็มีไว้สำหรับเด็ก พระเยซูคริสต์ทรงสอนว่า “วันสะบาโตนั้นทรงตั้งไว้เพื่อมนุษย์ใช้ทรงสร้างมนุษย์ไว้ สำหรับวันสะบาโต” (พระธรรมมาธะโก 2:27) ว่า พระเจ้ามิได้ทรงสร้างวันสะบาโตขึ้นเพื่อเป็นการผูกมัดจิตใจของเด็ก ให้ถือวันนั้น แต่ทรงตั้งขึ้นเพื่อจะเป็นประโยชน์แก่เด็ก

วันอาทิตย์ ควรจะเป็นวันที่ครอบครัวเต็มไปด้วยความสุขเพราะเป็นวันที่ทุกคนในครอบครัว มีโอกาสสนิทสนมกับพระเจ้าผ่านพระองค์และรับใช้พระองค์ ในทุกวันอาทิตย์ บิดามารดาที่เป็น

คริสเตียน จะหยุดจากการงานซึ่งตนทำประจำ เป็นวันที่ตนและบุตร สามารถพักผ่อนกำลังเพิ่มเติม ทั้งทางฝ่ายร่างกายและฝ่ายวิญญาณจิต เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้น เขาจะเรียนรู้ว่าในทุกอาทิตย์ เขาก็ควรหยุดงาน หรือการเรียนวันหนึ่ง เพื่อไปโบสถ์ และเป็นพยานร่วมกับทุกคนในครอบครัว

สมองที่ว่างเปล่าในวันอาทิตย์ ก็อาจกลายเป็นโรงงานของมารได้ เช่นเดียวกับวันอื่น ๆ การไปประชุมนมัสการที่โบสถ์ การเล่นเกมส์เกี่ยวกับพระคัมภีร์ การเล่นเกมส์อื่น ๆ ที่ไม่อีกทีก็กรีกโครม การอ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญในพระคัมภีร์ การท่องจำข้อพระธรรม การเขียนเขียนคนเจ็บป่วย และการร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ในวันอาทิตย์ เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ท่าน ไม่ตกอยู่ในการทดลองของมาร ทุกคนในครอบครัวจึงควรร่วมกิจกรรมเหล่านี้ ด้วยความยินดีการถือวันอาทิตย์เป็นกฎประกันสวัสดิภาพของครอบครัว และคริสตจักรได้ดีที่สุด วันอาทิตย์เป็นวันที่อาจกระชับเกรียวแห่งความรัก ภายในครอบครัวให้มันคงถาวรยิ่งขึ้น

การเรียนหรือการไปประชุมนมัสการในโบสถ์ ร่วมกันทั้งครอบครัวจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในครอบครัวอันเป็นทางปลูกฝังนิสัยการไปโบสถ์ให้เด็ก และเป็นทางนำเขามาสู่พระเจ้า บิดามารดาที่ไม่ได้ไปโบสถ์อย่างสม่ำเสมอ ก็เท่ากับเป็นการสอนบุตรในทางอ้อมว่า การไปประชุมที่โบสถ์มิได้เป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริง บิดามารดาที่ไม่ได้ไปโบสถ์ เพราะสาเหตุเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า ท่านมิได้เชิดชูพระเจ้าเป็นใหญ่ที่สุดในชีวิตของท่าน

บิดามารดาที่ไม่อาจจะหลอกลวงบุตรของตน เพียงด้วยคำสอนมากมาย จากริมฝีปากของตนเองได้ เพราะความจงรักภักดีของท่าน ที่มีต่อพระเยซูคริสต์ ซึ่งได้สำแดงออกจากชีวิตประจำวันของท่านนั้น ก็ได้เป็นพยานหลักฐาน แสดงให้เด็กทราบความจริงทุกอย่างแล้ว จงระลึกเสมอว่า การประพฤติของบิดามารดาเป็นการสอนให้บุตรปฏิบัติตาม วันอาทิตย์เป็นวันที่บิดามักอยู่ที่บ้าน บิดาที่เป็นคริสเตียนย่อมไม่คิดว่า วันนี้เป็นวันที่ตนจะขี้เกียจได้ แต่จะใช้วันนี้ช่วยภรรยาของเขา และทุกคนในครอบครัว ให้ครอบครัวมีความเจริญก้าวหน้า ในการดำเนินชีวิตฝ่ายวิญญาณจิต สามิที่เป็นคริสเตียนจะ

ช่วยภรรยาในการดูแลบุตรเล็ก ๆ เพื่อไม่เป็นการลำบากแก่ภรรยา ในเวลาไปโบสถ์ และทำให้ภรรยาสามารถร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ในครอบครัวได้

ถ้าเป็นไปได้ ท่านควรจะจัดเวลาไปร่วมประชุมอธิษฐานในโบสถ์ในคืนวันพุธ หรือวันพฤหัสบดีด้วย แม้เด็กที่เล็กเกินไปอาจไม่เข้าใจอะไร เกี่ยวกับการประชุมอธิษฐาน แต่เขาก็รู้สึกได้ว่า มีการนมัสการพระเจ้าที่นั่น เป็นการทำให้เขาเห็นถึงความสำคัญของการอธิษฐาน และทำให้เขาทราบถึงความสำคัญของการนมัสการพระเจ้าในโบสถ์ เป็นการถวายพระเกียรติแก่พระเจ้า การปลูกฝังนิสัยที่สคัญต่อการไปโบสถ์ให้แก่บุตรตั้งแต่เขายังเล็ก เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการเสริมสร้างนิสัยนี้มีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนอื่น ๆ

การเตรียมตัวให้ดีก่อนไปประชุมที่โบสถ์ จะช่วยกำจัดความยุ่งยากหลายอย่าง และทำให้ท่านนมัสการพระเจ้าได้ดียิ่งขึ้นทั้งผู้ใหญ่และเด็กควรจัดเตรียมหนังสือเพลง พระคริสตธรรมคัมภีร์และทรัพย์สินถวาย ไม้ล้างหน้า อย่างพร้อมเพียง ก่อนออกเดินทางไปโบสถ์ ควรให้บุตรทุกคนเข้าห้องน้ำหรือห้องสุขา เพื่อเขาจะได้ไม่วุ่นวายกับธุระส่วนตัวนี้ ขณะที่ร่วมประชุมนมัสการในโบสถ์ มารดาควรเตรียมของเล่นที่ไม่มีเสียงสำหรับบุตรเล็ก ๆ ด้วย เช่น ผ้าเช็ดหน้า เศษผ้าที่มีสีต่าง ๆ เชือกเล็ก ๆ กิ่งไม้หรือใบไม้พลาสติก สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้บุตรเงียบสงบได้เป็นเวลานาน ท่านควรจะเก็บของเล่นเหล่านี้ไว้ในถุงเล็ก ๆ ถุงหนึ่ง และให้ถุงนั้นแก่บุตรเฉพาะวันอาทิตย์เท่านั้น เพื่อไม่ให้เขาเบื่อหน่ายต่อของเล่นเหล่านั้นเร็วเกินไป ในบางครั้งบางคราวท่านก็ควรเปลี่ยนของเล่นในถุงนั้น เมื่อถึงฤดูร้อน บุตรของท่านมักกระหายน้ำได้ง่าย หากท่านเตรียมน้ำดื่มไปด้วย ก็จะช่วยบุตรเล็ก ๆ ของท่านได้มาก เมื่อเลิกการประชุมนมัสการแล้ว จงอย่าลืมทำความสะอาดที่นั่ง ซึ่งบุตรของท่านใช้เป็นที่นั่ง อย่าให้มีของเล่นหรือสิ่งสกปรกใด ตกหล่นอยู่ที่นั่น ทำให้แลดูไม่งามตา

จงให้บุตรของท่านมีส่วนร่วมในการนมัสการ เช่น หนุนใจให้ร้องเพลง ถวายทรัพย์สิน หากเขาได้รับการฝึกสอนตั้งแต่เล็กในไม่ช้าเขาก็จะมีความยินดี ในการนำเงินใส่ถุงถวายด้วยตนเองและร้องเพลงร่วมกับที่ประชุม เมื่อบุตรโตพอสมควรแล้ว จงสอนเขาให้รู้จักนั่งเงียบ ๆ ในเวลานนมัสการ โดยไม่ต้องมีของเล่น หากเป็นไปได้ บิดามารดาควรจะให้บุตรนั่งด้วยกันกับตน อย่าให้นั่งอยู่กับกลุ่มเด็กอื่น ๆ เพื่อจะฝึกสอนเขาให้รู้จักการประพฤติและการวางตนที่ถูกต้อง อย่าให้บุตรวิ่งเล่นในที่ประชุม จนเป็นการรบกวนคนอื่น ๆ และทำให้บรรยากาศในที่ประชุมนมัสการเสียไป หากในโบสถ์ของท่าน จัดให้ผู้ชายและผู้หญิงนั่งแยกกันคนละข้าง ผู้เป็นสามีควรนำบุตรไปนั่งกับตนบ้าง เพื่อไม่ให้ภรรยาับภาระหน้าที่ดูแลบุตรหนักเกินไประหว่างการประชุมนมัสการ

4. การนมัสการพระเจ้าในครอบครัว และการเข้าเฝ้าพระเจ้าเป็นส่วนตัว

มีคนกล่าวว่า “ครอบครัวที่ชอบเล่นด้วยกัน อธิษฐานด้วยกัน ก็จะอยู่ด้วยกันได้”

การนมัสการในครอบครัว เป็นกิจกรรมประจำวันที่ครอบครัวจัดขึ้น เพื่อทุกคนในครอบครัวจะมีโอกาสอธิษฐานทูลขอต่อพระเจ้าด้วยกัน เวลานั้นควรจะเป็นเวลา ที่นำความสุขมากที่สุดมาให้แก่ทุกคนในแต่ละวัน ผู้เป็นบิดามารดาไม่ควรใช้เวลาที่คิดว่าใครคนใดคนหนึ่ง ในฐานะที่บิดาเป็นผู้นำของครอบครัว เขาควรเป็นผู้นำ ในการนมัสการประจำวันในครอบครัว แต่คนอื่นทุกคนก็ควรจะมีส่วนร่วม ในการนมัสการนั้นด้วย เวลานั้นนมัสการประจำวันในครอบครัวที่ดีที่สุดนั้น ย่อมแตกต่างกันตามความเหมาะสมและความสะดวกของแต่ละครอบครัว บางครอบครัวนมัสการในเวลาเช้า ก่อนรับประทานอาหารเช้า แต่บางครอบครัวนมัสการหลังอาหารเย็น ท่านจะเลือกเวลาใดก็ได้สำหรับการนมัสการนั้น เวลาที่ได้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด สิ่งที่สำคัญที่สุดคือสม่ำเสมอในการนมัสการ ท่านจะต้องจัดการนมัสการในครอบครัว อย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำทุกวัน

ท่านควรใช้เวลานมัสการเพียงสั้น ๆ แต่ให้เวลานั้นเต็มไปด้วยความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อท่านมีบุตรเล็ก ๆ ในครอบครัว ท่านควรจะมีนมัสการเพียงสั้น ๆ เท่านั้น และพยายามทำให้การนมัสการนั้น มีความหมายสำคัญต่อบุตรเล็ก ๆ ด้วย ท่านอาจให้ร้องเพลงนมัสการร่วมกันสักข้อหนึ่งหรือสองข้อ เล่าเรื่องสั้น ๆ จากพระคัมภีร์ แล้วอธิษฐาน บิดามารดาควรยินดีลงทุนซื้อหนังสือเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับพระคัมภีร์ ซึ่งมีภาพประกอบสำหรับใช้นมัสการประจำในครอบครัว หากครอบครัวของท่านไม่สามารถซื้อหนังสือเช่นนั้นได้ ท่านก็ควรอ่านเรื่องจากพระคัมภีร์ก่อน แล้วเล่าเรื่องนั้นให้ครอบครัวของท่านฟัง

เหตุที่ต้องเล่าเรื่องให้ฟังแทนที่จะอ่านพระคัมภีร์ ก็เพื่อช่วยให้บุตรสามารถเข้าใจเรื่องนั้นได้ดี หากบุตรของท่านโตพอสมควรแล้ว ท่านอาจจะอ่านข้อพระธรรมตอนหนึ่ง แล้วถามเขาว่า “ลูกได้รับข้อสอนใจอะไรจากเรื่องนี้ หรือข้อพระธรรมตอนนี้บ้าง” หลังจากนั้น ท่านอาจอภิปรายให้ครอบครัวฟังถึงความหมายของข้อพระธรรมที่ได้อ่าน

พระเจ้าทรงหนุนใจให้เราปรึกษา หาเหตุผลเกี่ยวกับความเชื่อของเรา พระธรรม 1 เปโตร 3:15 สอนว่า “ในใจของท่าน จงเคารพนับถือพระคริสต์ ว่าเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า จงเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ เพื่อท่านจะสามารถตอบทุกคนที่ถามท่านว่า ท่านมีความหวังใจเช่นนี้ด้วยเหตุผลประการใด แต่จงตอบด้วยความสุภาพและด้วยความนอบน้อม” จงหนุนใจบุตรของท่านโดยถามปัญหาเกี่ยวกับข้อพระธรรม หรือเกี่ยวกับเรื่องราวทางฝ่ายวิญญาณจิตและพยายามตอบปัญหาของบุตรอย่างดีที่สุด ด้วยความสุภาพ อ่อนโยน อย่าถือว่าคำถามใด ๆ ของบุตร เป็นคำถามที่น่าหัวเราะขบขัน แต่จงตอบเขาอย่างเต็มความสามารถ แม้จะเป็นคำถามที่ง่ายที่สุด สำหรับคำถามที่ยาก ๆ ซึ่งบุตรถามนั้น ท่านไม่ควรตอบพอ เป็นพิธิ โดยที่ท่านเองไม่รู้คำตอบ ทางที่ดี ท่านควรยอมรับว่า ตอบไม่ได้ และบอกเขาว่าจะไปศึกษาค้นคว้า หรือถามศิษยาภิบาลเกี่ยวกับคำถามนั้น แล้วจะตอบให้เขาทราบในคราวหน้า

เวลานมัสการประจำวันในครอบครัว เป็นโอกาสที่ดี ซึ่งท่านสามารถอธิบาย ถึงวันสำคัญของคริสเตียน ซึ่งกำลังจะเข้ามา เช่น วันฟื้นคืนพระชนม์ของพระเยซูคริสต์ วันรับศีลมหาสนิท วันทำพิธีศีลปัสคา วันประชุมฟื้นฟูซึ่งมีการเชิญให้ตัดสินใจ วันต้อนรับสมาชิกใหม่ในคริสตจักร งานหมั้น งานแต่งงาน งานฝังศพ ฯลฯ บุตรของท่านจะเข้าใจความหมายทางฝ่ายวิญญาณจิต ของวันสำคัญเหล่านี้ หากท่านสอนเขาในทางที่ถูกต้อง การใช้เวลาสักเล็กน้อย เพื่อท่องจำข้อพระธรรม จะเป็นประโยชน์มาก ท่านอาจจะจัดรางวัลให้แก่บุตรที่ท่องจำข้อพระธรรมในเวลาว่างของเขา

การให้บุตรท่องข้อพระคัมภีร์ ก็เท่ากับให้พระแสงดาบของพระเจ้าแก่บุตร ใช้สำหรับต่อสู้เอาชนะความบาป พระธรรมสดุดี 119:11 สอนว่า “**พระคำรัสของพระเจ้าฉัน ข้าพเจ้าได้จดจำไว้ในใจ เพื่อข้าพเจ้าจะไม่กระทำผิดต่อพระองค์**”

เด็กเล็ก ๆ ก็รู้จักใช้ข้อพระธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันของเขาได้ ตัวอย่างเช่น บุตรของข้าพเจ้า เมื่อเขายังเล็กอยู่ เขารู้จักอ้างข้อพระธรรม เพื่อใช้ในสภาวะที่เหมาะสมข้อพระธรรมที่เขาเคยใช้ได้แก่ “**บุคคลผู้ใดระงับการแตกแยกกันก็เป็นสุข เพราะว่าเขาจะได้ชื่อว่า เป็นบุตรของพระเจ้า**” (มัทธิว 5:9) “**จงทำสิ่งสารพัด โดยปราศจากการปันและการทุ่มเถียงกัน**” (ฟิลิปปี 2:14) “**ฝ่ายบุตรจงนอบน้อมเชื่อฟังบิดามารดาของตน ในองค์พระผู้เป็นเจ้า**” (เอเฟซัส 6:1) และข้อพระธรรมอื่น ๆ อีกมากมาย

ข้อแนะนำต่อไปนี้ จะช่วยท่านในการสอนบุตรให้ท่องจำข้อพระธรรมได้โดยง่าย

1. เริ่มสอนให้เขาท่องข้อพระธรรมที่สั้น ๆ ก่อน
2. สอนให้เขาเข้าใจความหมายของข้อพระธรรมที่เขาจะท่อง
3. อย่าดูเขา เมื่อเขาท่องผิด หรือท่องไม่คอยได้
4. เมื่อเขาท่องให้ฟัง จงฟังด้วยความตั้งใจ และกล่าวชมเชยเขา เมื่อเขาท่องได้
5. ท่านอาจหนุนใจบุตร โดยให้รางวัลแก่คนใดที่ท่องได้
6. ท่านอาจจะจัดแข่งขันท่องข้อพระคัมภีร์ โดยแบ่งคนในครอบครัวออกเป็นสองทีม คว้าทีมใดท่องข้อพระธรรมมากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้

เวลานมัสการประจำวันในครอบครัว เป็นเวลาที่ท่านสามารถช่วยบุตรให้รู้สึกได้ว่า พระเจ้าทรงสถิตอยู่ใกล้ชิดเขา เป็นเวลาที่ติดต่อกับพระเจ้า แต่ท่านต้องระมัดระวัง เกี่ยวกับการอธิษฐานด้วย อย่าอธิษฐานยาวเกินไป คำอธิษฐานที่ยาว ๆ จะทำลายการเข้าเฝ้าพระเจ้าของบุตร ท่านอาจอธิษฐานยาว ๆ ได้ เมื่อมีการประชุมอธิษฐานของผู้ใหญ่ หรือเมื่อท่านอธิษฐานเข้าเฝ้าพระเจ้าตามลำพัง ขณะที่มีการนมัสการประจำวันในครอบครัว การอธิษฐานสั้น ๆ ในลักษณะพูดคุยกับพระเจ้า จะเป็นประโยชน์แก่บุตร และบุตรจะเข้าใจการอธิษฐานง่าย ๆ นี้ได้ดี

เวลานมัสการเป็นเวลาที่คุณในครอบครัว จะเป็นพยานสรรเสริญพระเจ้าได้ และเป็นเวลาที่เขาสามารถเสนอเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้อธิษฐานเผื่อกันและกัน ท่านอาจถามบุตรของท่านว่า มีอะไรซึ่งเขาอยากขอพระคุณพระเจ้าเป็นพิเศษ มีสิ่งใดใหม่ที่เขาอยากขอร้องให้อธิษฐานเผื่อ เด็กทุกคนสามารถขอพระคุณพระเจ้า หรือขอให้อธิษฐานเผื่อเรื่องต่าง ๆ ได้

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างคำพูดของเด็ก ซึ่งบุตรของข้าพเจ้ามักจะกล่าว ในเวลานมัสการประจำวัน ในครอบครัว เช่น “ขอพระคุณพระเยซูคริสต์ ที่ทรงช่วยให้หนูแข็งแรง” “ขอพระคุณพระเยซูคริสต์ สำหรับเสื้อผ้าที่หนูสวมใส่” “ขอพระเยซูช่วยคุณน้ำของเราให้เชื่อพระองค์” “ขอพระคุณพระเยซูคริสต์ที่ช่วยให้หนูหาตุ๊กตาได้” คำพูดของเด็กต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้เราเข้าใจว่าเด็กเล็ก ๆ ซึ่งอยู่ในครอบครัวของคริสเตียน มีความรู้สึกที่พระเจ้าทรงเป็นเพื่อนสนิทของเขา

ขณะที่มีการนมัสการพระเจ้าร่วมกัน จะเป็นโอกาสดีที่ท่านอาจสอนให้คนในครอบครัวของท่าน เห็นถึงความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งท่านอาศัยอยู่ และความต้องการของคนในท้องถิ่นอื่น ๆ ท่านก็จะนำเขาให้สรรเสริญพระเจ้าสำหรับสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น ช่วยให้เขาเห็นความต้องการของคนอื่น ๆ กว้างขวางขึ้น

เด็กและผู้ใหญ่ที่รู้จัก “สนิทสนม” กับพระเจ้าโดยการอธิษฐาน ไม่ว่าจะในเวลาใด สถานที่ใด ตำแหน่งใด และสภาวะใด จะพบสวัสดิภาพที่มั่นคงที่สุด การนมัสการประจำวันในครอบครัวนี้ จะช่วยให้บุตรสนิทสนมกับพระเยซูคริสต์มากยิ่งขึ้น การทำให้บุตรอยากสนิทสนมกับพระเยซูคริสต์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าการสอนให้อธิษฐานยาว ๆ หรือท่องข้อพระคัมภีร์ยาว ๆ หลายเท่านี้

การนมัสการประจำวันในครอบครัว และการไปร่วมประชุมนมัสการที่โบสถ์ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก แต่ยังมีกรนมัสการอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งคริสเตียนทุกคนขาดไม่ได้ คือการเข้าเฝ้าพระเจ้าประจำวันตามลำพัง จงพยายามสอนให้บุตรเล็ก ๆ แม้แต่บุตรที่ยังไม่มีอายุพอไปโรงเรียน ให้รู้จักอธิษฐานเข้าเฝ้าพระเจ้าตามลำพังทุกวัน ทุกคืนเมื่อข้าพเจ้าอุ้มบุตรไปเข้านอน ข้าพเจ้าเตือนเขาว่า “อย่าลืมคุยกับพระเยซูนะลูก บอกพระองค์ว่าลูกรักพระองค์ ถ้าลูกทำเช่นนั้น พระเยซูจะมีความยินดีมาก พระองค์ทรงอยากให้หนูคุยกับพระองค์”

เมื่อบุตรของท่านโตขึ้น และเริ่มหัดอ่านหนังสือแล้ว จงจัดหาหนังสือนมัสการที่อ่านง่ายให้เขาเล่มหนึ่ง หนุนใจให้เขาอ่านพระวจนะของพระเจ้า ซึ่งเป็นภาษาง่าย ๆ จากหนังสือนั้นในเวลานมัสการส่วนตัวของเขา จะเป็นการดียิ่ง หากท่านถามบุตรของท่านบางครั้งคราว เกี่ยวกับการเข้าเฝ้าพระเจ้าส่วนตัวของเขา และหนุนใจให้เขานมัสการพระองค์ เป็นส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอทุกวัน บุตรของท่านก็จะได้รับพลังภายในจิตวิญญาณเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ได้รับ

คำถาม

1. พระคริสตธรรมคัมภีร์กล่าวว่าเราควรทำตามคำสอนของพระเจ้าในชีวิตประจำวันในครอบครัวด้านไหนบ้าง อ่านหรืออ้างอิงพระธรรมที่กล่าวเช่นนั้น สัก 2-3 ข้อ
2. บิดามารดาควรเริ่มสอนบุตรให้ทราบ ถึงเรื่องราวทางฝ่ายวิญญาณจิต เมื่อเขามีอายุเท่าใด
3. ในการฝึกสอนบุตรนั้น สิ่งใดบ้างที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนอื่น ๆ
4. ท่านสามารถปรับปรุงวิธีสอนบุตรของท่าน ให้ดีขึ้นเพื่อเขาจะรู้จักพระเจ้าได้หรือไม่ ท่านจะปรับปรุงการสอนของท่านอย่างไรบ้าง
5. เหตุใดการให้บุตรนั่งกับบิดามารดา ในระหว่างประชุมนมัสการ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ท่านจะทำให้การประชุมนมัสการมีความหมายมากขึ้นต่อเด็กอายุต่าง ๆ กันได้อย่างไร

บทที่ 7 การนำบุตรให้ถวายตัวแก่พระเยซูคริสต์

เด็กที่เจริญเติบโตในครอบครัวที่เป็นคริสเตียนที่แท้จริง มักมีโอกาสมากมายในชีวิตของเขา ที่จะได้เห็นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพระเจ้าของบิดามารดา ซึ่งเป็นพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ เขาจะรู้สึกว้าวุ่นใจที่พระเจ้าทรงอยู่ใกล้ ๆ เขา ทรงรัก และเข้าใจเขา เขาจะรู้สึกเสียใจต่อกระทำผิดของเขา และทูลพระเจ้าให้อภัยโทษทันที เขาจะเชื่อมั่นในการอภัยโทษของพระเจ้าด้วย

บิดามารดาที่รักพระเจ้า จะเป็นห่วงชีวิตทางด้านจิตวิญญาณของบุตร จะพยายามนำบุตรให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับทางฝ่ายวิญญาณจิต พระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงนำฟิลิปไปให้พบชาวอายุชิโอบและประทานสติปัญญาให้แก่เขา เพื่อเขาจะสามารถอธิบายพระวาทะของพระองค์ ให้แก่ชาวอายุชิโอบฟังอย่างชัดเจน จนกระทั่งชาวอายุชิโอบได้รับความรอดอย่างไร พระวิญญาณบริสุทธิ์ก็จะทรงสถิตย์ชื่อและทรงช่วยบิดามารดา ที่เชื่อฟัง ไว้วางใจพระองค์ ด้วยสุดใจสุดจิตอย่างนั้น บิดามารดาทราบได้อย่างไรว่าบุตรของตนหนาว หิว ตกใจกลัว และต้องการความเอาใจใส่เมื่อไร บิดามารดาจะทราบได้อย่างไรว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงกำลังทำงานในจิตใจของบุตร มีแต่พระเจ้าเท่านั้น ที่จะทรงช่วยให้บิดามารดาทราบถึงสิ่งเหล่านี้ได้ พระองค์จะประทานสติปัญญาทางฝ่ายวิญญาณจิต ให้แก่บิดามารดาผู้เป็นคริสเตียนอย่างแท้จริงเพื่อบิดามารดา จะทราบถึงความต้องการฝ่ายวิญญาณจิตของบุตรและนำเขาได้รับความรอดพ้นบาปได้

ตามประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าได้รับมาแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว้าวุ่นใจว่าเวลาที่ดียิ่งที่สุดในการช่วยเหลือบุตรของท่านฝ่ายวิญญาณจิต คือเวลาที่ท่านอยู่กับบุตรตามลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตอนเย็นก่อนบุตรเข้านอน เวลานั้น เป็นเวลาที่จิตใจของบุตรเงียบสงบ เขาจึงสามารถได้ยินเสียงตรัสของพระวิญญาณบริสุทธิ์ แต่ผู้เป็นบิดามารดามักพลาดโอกาสอันดีนี้ไป เพราะความเหน็ดเหนื่อยตรากตรำที่ตนได้รับมาตลอดวัน ทำให้ไม่อาจช่วยเหลือบุตรได้เท่าที่ควรบ่อยครั้ง ข้าพเจ้าเพิ่งกลับจากการทำงานที่เหน็ดเหนื่อยตลอดวันพักผ่อนได้เพียงครึ่งเดียวเท่านั้น บุตรก็มาหาข้าพเจ้า เริ่มคุยกับข้าพเจ้า โดยถามคำถามทั่ว ๆ ไปก่อน เช่น “พ่อครับ ขอคืมน้ำหน่อยได้ไหมครับ” เมื่อคืมน้ำเป็นที่สนใจแล้ว เขาก็จะเปิดเผยเรื่องหนักอกทุกข์ใจให้ฟัง แล้วขอให้คุณพ่อ คุณแม่อภัยโทษแก่เขา สำหรับความเกรงกลัว และความซุกซนซึ่งเขาได้ทำไป บางครั้งเขาก็ถามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราว ทางฝ่ายวิญญาณจิต ซึ่งเขาไม่เข้าใจ โอกาสนั้นเป็นโอกาสอันล้ำค่า ซึ่งท่านจะช่วยบุตรของท่าน ให้เข้าใจเรื่องราวฝ่ายวิญญาณจิตได้อย่างลึกซึ้งขึ้น

หากบิดามารดา รู้สึกว่า บุตรของท่านต้องการความช่วยเหลือทางฝ่ายวิญญาณจิต หลังจากการนมัสการประจำวันในครอบครัวแล้ว ท่านควรหาเวลาคุยกับบุตรคนนั้นตามลำพัง เพื่อเปิดโอกาสให้เขาบอกปัญหาทุกอย่าง แก่ท่านได้อย่างเต็มที่ เราไม่อาจบังคับผู้หนึ่งผู้ใดให้รับเชื่อพระเยซูคริสต์ได้ แต่เรา

มีหน้าที่สอนให้บุตรของเราเข้าใจทางแห่งความจริง และค่อย ๆ นำเขามาถึงพระบาทของพระเยซูคริสต์ จนกระทั่งพระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงสำแดงการอัศจรรย์ในจิตใจของเขา ทำให้เขายอมมอบถวายตัวของเขาเองแก่พระเยซูคริสต์ด้วยความยินดี

จะมีระยะหนึ่งในวัยของบุตร ซึ่งเขารู้สึกว่า เขาอยากถวายตัวของเขา ให้แก่พระเจ้า นั่นคือ เวลาที่เขายอมรับว่าพระเยซูคริสต์ได้ทรงสิ้นพระชนม์ บนไม้กางเขน เพื่อไถ่โทษความผิดบาปของเขา เขาจะรู้สึกสำนึกตัว ถึงความบกพร่องของตนเอง และยินดีปฏิบัติตามมาตรการ แห่งการดำรงชีวิตในพระคัมภีร์ อย่างแท้จริง เมื่อเขาเติบโตเป็นวัยรุ่น ประสบการณ์แห่งความรอดและการถวายตัวให้แก่พระเยซูคริสต์ สิ้นทุกอย่างนี้จะให้ความมั่นใจในชีวิต และความสุขยินดีแก่เขา และแก่บิดามารดาด้วย

วัยเด็ก และวัยรุ่น ไม่จำเป็นต้องเป็นวัยที่เขาไม่มีความมั่นคงทางความคิด และความประพฤติเสมอไป พระเจ้าจะทรงช่วยเด็ก และวัยรุ่นในทุกด้าน เช่นเดียวกับที่ได้ทรงช่วยผู้ใหญ่พระคุณของพระเยซูคริสต์มีมากเพียงพอสำหรับคนทุกวัย

บางคนกล่าวว่าเราจะทราบซึ่งถึงพระคุณแห่งความรอดพ้นบาปมากยิ่งขึ้นหากเราได้กระทำความบาปมาก่อน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ท่านจะให้เด็กมีส่วนร่วมในการบาป เพื่อจะให้เขาซาบซึ่งในใจถึงความรอดพ้นบาป แม้พระเจ้าทรงสามารถอภัยโทษความผิดบาปทุกคนแต่ความผิดบาปซึ่งเขาได้ทำไว้ในเยาว์วัย จะเป็นจุดผลเป็นติดตัวเขาไปเป็นนิรันดร์ ฉะนั้นการปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซูคริสต์ฝึกสอนบุตรของท่าน ให้รู้จักทางแห่งความบริสุทธิ์ ตั้งแต่เขายังเล็ก จึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เพราะจะช่วยให้เขาไม่ต้องเกี่ยวเก็บผลแห่งความชั่ว ซึ่งนำความทุกข์โศก มาสู่ชีวิตของเขาในภายหลัง

คนอื่นจะพูดถึงบุตรของท่าน เหมือนกับเปาโลพูดกับทิโมธีใหม่ว่า “ตั้งแต่เด็กมาแล้ว ที่ท่านได้รู้พระคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสามารถสอนท่านให้ถึงความรอดได้โดยความเชื่อในพระเยซูคริสต์” (2 ทิโมธี 3:15) และเปาโลได้กล่าวใน 2 ทิโมธี 1:5 ด้วยว่า “ข้าพเจ้าระลึกถึงความเชื่ออย่างจริงใจของท่าน อันเป็นความเชื่อซึ่งเมื่อก่อนได้มีอยู่ในโลกียชนของท่าน และในยูนิเคมารดาของท่าน และบัดนี้ข้าพเจ้าเชื่อว่ามิได้อยู่ในท่าน” ในฐานะที่เป็นคริสเตียน ท่านได้เป็นตัวอย่างที่ดี แก่บุตรของท่านด้วยความเชื่อ และความประพฤติในชีวิตประจำวันหรือไม่ เนื่องด้วยการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสต์บนไม้กางเขน พระองค์จึงทรงสามารถช่วยผู้ที่เป็นบิดามารดา ให้มีชีวิตประจำวันที่ดีขึ้นไปด้วยความดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรได้ พระธรรม 1 ยอห์น 5:4 กล่าวว่า “ทุกคนที่เกิดจากพระเจ้าก็มีชัยชนะต่อโลกและความเชื่อของเราเป็นชัยชนะที่ชนะโลก” ข้าพเจ้าเชื่อว่า เราผู้เป็นบิดามารดาทุกคน จะต้องทำตามคำสอนที่กล่าวว่า “จงเป็นแบบอย่าง แก่คนที่เชื่อทั้งปวง ทั้งในทางวาจา และการประพฤติ ในความรัก ในความเชื่อและในความบริสุทธิ์” (1 ทิโมธี 4:12) หมายความว่าเราต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร ในครอบครัวของเรา ทางด้านความเชื่อในพระเจ้า ซึ่งสำแดงออกจากชีวิตประจำวันของเรา

กฎการนำบุตรในครอบครัวของท่าน ให้ต้อนรับและติดตามพระเยซูคริสต์ มีดังนี้

1. บิดามารดาเป็นตัวอย่างที่ดี
2. ตัวอย่างที่ดีเพิ่มด้วยการฝึกสอน
3. การฝึกสอน เพิ่มด้วยความรู้สึกรับต่อการทรงนำของพระเจ้า และความต้องการของบุตร
4. ความรู้สึกต่อการทรงนำของพระเจ้า และต่อความต้องการของบุตร เพิ่มด้วยการอธิษฐานของบิดามารดา

เราได้กล่าวถึงกฎสามข้อแรกอย่างละเอียด และยาวพอสมควรแล้ว แต่ยังมีได้เอ่ยถึงกฎข้อที่สี่เท่าใดนัก ทั้งนี้มิได้หมายความว่า กฎสามข้อแรกนั้นสำคัญมาก ส่วนกฎข้อสุดท้ายไม่ค่อยสำคัญ การที่เรายังมีได้อธิบายกฎข้อที่สี่มากนัก ก็เพราะผู้เป็นบิดามารดาส่วนมาก เข้าใจถึงความสำคัญของการอธิษฐานเพื่อบุตรดี และอธิษฐานเพื่อบุตรมาก แต่มองข้ามความสำคัญในทางประพฤติดังตนเสีย พระธรรมยากอบ 2:17 เตือนให้เราทราบไว้ว่า “.....ความเชื่อ ถ้าปราศจากการประพฤติ ความเชื่อก็ตายอยู่ในตัวเองแล้ว” ถ้าท่านอยากให้พระเจ้าทรงตอบคำอธิษฐานของท่าน ซึ่งท่านได้อธิษฐานเพื่อบุตร ท่านเองจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ต้องฝึกสอนบุตรในทางที่ถูกต้อง ต้องมีความรู้สึกไว้ต่อการทรงนำของพระเจ้า และต่อความต้องการของบุตร

ผู้เป็นบิดามารดาส่วนมาก มักจะเผชิญปัญหา เกี่ยวกับความกระทบกระเทือนของบุตร ที่เกิดจากอิทธิพลชั่ว หรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อิทธิพลทางด้านต่าง ๆ ของหมู่ชน ที่ไม่ใช่

คริสเตียน บุตรของท่านยิ่งโตขึ้นเท่าใด ก็จะได้รับผลกระทบกระเทือน จากอิทธิพลที่ไม่ดีเหล่านี้มากขึ้น อิทธิพลเหล่านี้อาจมาจากญาติพี่น้องที่ไม่ใช่เป็นคริสเตียน หรือจากคนใช้ที่ไม่ใช่เป็นคริสเตียน ฉะนั้น หากมีทางเป็นไปได้ ท่านจะต้องกำจัดอิทธิพลไม่ดีเหล่านี้ ออกจากครอบครัวของท่านเสีย ผู้เป็นบิดามารดาควรพยายามทุกวิถีทาง ที่จะอยู่บ้านตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระยะห้าปีแรกของวัยเด็กซึ่งเป็นวัยที่อุปนิสัยส่วนใหญ่ของเด็กกำลังก่อตัว หากมารดาได้อยู่กับบุตรเสมอในระยะนี้ ก็จะทำให้เขามีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตด้านต่าง ๆ ของบุตร เป็นเหตุให้บุตรสามารถชนะอิทธิพลอื่น ๆ ได้ ระยะที่อุปนิสัยของเด็กก่อตัว คือระยะที่เด็กมีอายุ 1-5 ขวบนี้ เป็นระยะที่สำคัญและมีค่ามากที่สุด ซึ่งท่านไม่สามารถแลกเปลี่ยนได้ด้วยเงินทองหรือทรัพย์สินใด ๆ ท่านควรจะยินดีเสียสละเงินรายได้พิเศษบางอย่างซึ่งท่านได้รับ แทนที่จะสูญเสียอิทธิพลของท่าน ต่อชีวิตของบุตรในวัยที่กำลังสร้างสมอุปนิสัยขึ้น

เมื่อบุตรของท่านโตขึ้นตามลำดับ เขาจะได้รับความกระทบกระเทือนจากอิทธิพลต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จากการคบกับเพื่อน ๆ และจากเพื่อนร่วม โรงเรียน ท่านมีวิธีอะไรบ้าง ที่จะป้องกันบุตรของท่านจากอิทธิพลไม่ดีเหล่านั้น นอกจากวิธีป้องกันอื่น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว วิธีที่สำคัญที่สุดอีกวิธีหนึ่งก็คือ

การอธิษฐานเพื่อ การอธิษฐานด้วยความเชื่อ เพื่อการต่อสู้ฝ่ายวิญญาณจิต และความปลอดภัยของบุตร จะให้สวัสดิภาพและความหวังแก่เรา บิดามารดาที่ดี ย่อมมีความมั่นใจเสมอว่า “พระองค์จะไม่ทรงกีดกันของดีไว้ จากเหล่าคนที่ประพฤติในทางซื่อตรงเลย” (สดุดี 84:11)

สามีและภรรยาที่รักใคร่กลมเกลียวกัน และดำเนินชีวิตเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า ย่อมไม่มีสิ่งใดอาจขัดขวางการอธิษฐานของเขา ดังพระธรรม 1 เปโตร 3:7 กล่าวว่า

“...คำอธิษฐานของท่านจะไม่มีอุปสรรคขัดขวาง” (1 เปโตร 3:7) ไม่มีการอธิษฐานใดที่สำคัญยิ่งกว่าการอธิษฐานเพื่อความรอดของบุตรและเพื่อการคุ้มครองรักษาของพระเจ้า เพื่อให้บุตรปลอดภัยจากการคุกคามของสิ่งชั่วร้าย

เมื่อท่านอธิษฐาน จงเชื่อและมั่นใจว่า พระเจ้าจะทรงตอบคำอธิษฐานของท่าน เพราะว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้า ไม่ได้ทรงเฉื่อยช้า ในเรื่องพระสัญญาของพระองค์ ตามที่บางคนคิดเช่นนั้น แต่พระองค์ได้ทรงอดกลั้นพระทัยไว้เพราะเห็นแก่ท่านทั้งหลายมาช้านาน พระองค์ไม่ทรงประสงค์ที่จะให้ผู้หนึ่งผู้ใดพินาศเลย แต่ทรงปรารถนาที่จะให้คนทั้งปวง กลับใจเสียใหม่” (2 เปโตร 3:9) “ด้วยว่าพระสัญญานั้น (การชำระล้างบาป และของประทานแห่งพระวิญญาณบริสุทธิ์) ตกแก่ท่านทั้งหลายกับลูกหลานของท่าน และแก่คนทั้งหลายที่อยู่ไกล คือทุกคนที่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของเราทรงเรียกมาเฝ้าพระองค์” (กิจการ 2:39)

คำถาม

1. จงกล่าวถึงกฎสี่ประการ ในการนำบุตรให้ถวายตัวมอบชีวิตของเขาแก่พระเยซูคริสต์
2. อะไรเป็นเครื่องประกันที่ดีที่สุด ที่จะช่วยให้บุตรไม่ต้องดิ้นรน ต่อสู้กับความไม่มั่นคง ในความคิดและการประพฤติในวัยรุ่นของเขา
3. พระราชกิจแห่งการทรงไถ่บาปของพระเยซูคริสต์ มีอำนาจพอที่จะสนองความต้องการทุกด้าน ทางฝ่ายวิญญาณจิตของเด็กวัยรุ่น หรือไม่? ทำไมมีคนเป็นจำนวนน้อยที่พึงพาอาศัยวิถีทาง ที่พระเจ้าทรงเตรียมให้อย่างเรียบร้อยแล้ว
4. จงอธิบายและยกตัวอย่าง ให้เห็นว่า การทำบาปในวัยรุ่น จะทำให้มีรอยจารึกไว้ในจิตใจตลอดชีวิต
5. ข้อพระธรรมข้อใดบ้าง ที่ให้ความมั่นใจแก่บิดามารดาว่า บิดามารดาจะได้ผลตอบแทน จากความเพียรพยายามในการฝึกสอนบุตรของเขาเพื่อพระเจ้า

“เด็กไทยคือหัวใจของชาติ”

คำขวัญของฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีปีเด็กสากล 1979

เด็กจะเป็นคนดีหรือไม่นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับชาติกำเนิด!

แต่ขึ้นอยู่กับ การ “อบรมสั่งสอน”

หนังสือ “แนวทางสอนบุตร”

เป็นคู่มือของพ่อแม่!